

UNIVERZITET U SARAJEVU

FILOZOFSKI FAKULTET

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/212

Sarajevo, 14. 7. 2017. godine

Na osnovu člana 30. i 262. Pravila Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Prečišćeni tekst), člana 40., 41., 42. i 43. Zakona o visokom obrazovanju-Prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 42/13; 13/15.), Odluke Vijeća Fakulteta broj: 02-01/92 od 9. 4. 2015. godine, Zaključaka sa sastanka Komisije za ocjenu Nastavnih planova i programa broj: 03-02/149 od 17. 5. 2017. godine, Mišljenja Odbora za kvalitet Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu od 28. 6. 2017. godine, Vijeće Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na 28. redovnoj sjednici održanoj 14. 7. 2017. godine, donijelo je

O D L U K U

o izmjenama i dopunama i tehničkim ispravkama Nastavnog plana i programa

ODSJEKA ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE,

**I ciklus studija
(DRUGA REVIZIJA NPP)**

Član 1.

Prihvata se prijedlog Odsjeka za književnosti naroda Bosne i Hercegovine o o izmjenama i dopunama i tehničkim ispravkama Nastavnog plana i programa ODSJEKA ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE, akademska 2013/2014. godina, **I CIKLUS STUDIJA:** Dvopredmetni studij: Studijska grupa: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i Bosanski, hrvatski i srpski jezik - Nastavnički smjer, Studijska grupa: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i Druga studijska grupa;

Član 2.

U Nastavnom planu i programu ODSJEKA ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE, akademska 2013/2014., I. ciklus studija, vrše se izmjene i dopune i tehničke ispravke kako slijedi:

PRVI CIKLUS STUDIJA

Studijska grupa: **KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE I BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK -nastavnički smjer**

Dvopredmetni studij

1. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.
1.	<i>Svjetska književnost od antike do renesanse</i>	FIL KBH 151	Umjesto 4 sata predavanja na predmetu Svjetska književnost od antike do renesanse treba da stoji 2P+2V

2. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.
1.	<i>Svjetska književnost od klasicizma do postmodernizma</i>	FIL KBH 152	Umjesto 4 sata predavanja na predmetu Svjetska književnost od klasicizma do postmodernizma treba da stoji 2P+2V

3. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.

1.	<i>Kulturalna znanost o književnosti</i>	FIL KBH 263	Umjesto naziva predmeta <i>Kulturalna znanost o književnosti</i> predlaže se novi naziv <i>Kulturalna znanost/nauka o književnosti</i>
----	--	----------------	--

5. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.
1.	Osnove metodike nastave književnosti naroda Bosne i Hercegovine	FIL KBH 371	Predmet Osnove metodike nastave književnosti naroda Bosne i Hercegovine 2P+2V, mijenja semestar i iz 5. semestra se prebacuje u 6. semestar, I. ciklusa studija

6. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.
1.	Osnove metodike nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika	FIL KBH 372	Umjesto naziva predmeta <i>Osnove metodike nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika</i> predlaže se novi naziv predmeta <i>Osnove metodike nastave bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika</i> i predmet <i>Osnove metodike nastave bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika</i> 2P+2V, mijenja semestar i iz 6. semestra se prebacuje u 5. semestar, I. ciklusa studija*

**Studijska grupa: KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE I DRUGA STUDIJSKA GRUPA
Dvopredmetni studij**

1. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.
1.	Svjetska književnost od antike do renesanse	FIL KBH 151	Umjesto 4 sata predavanja na predmetu Svjetska književnost od antike do renesanse treba da stoji 2P+2V

2. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.
1.	Svjetska književnost od klasicizma do postmodernizma	FIL KBH 152	Umjesto 4 sata predavanja na predmetu Svjetska književnost od klasicizma do postmodernizma treba da stoji 2P+2V

3. SEMESTAR

R.br	PREDMET	ŠIFRA	Izvršene promjene u odnosu na NPP iz 2013/2014.
1.	<i>Kulturalna znanost o književnosti</i>	FIL KBH 263	Umjesto naziva predmeta <i>Kulturalna znanost o književnosti</i> predlaže se novi naziv <i>Kulturalna znanost/nauka o književnosti</i>

Član 3.

Izmjene i dopune i tehničke ispravke studijskih programa Odsjeka za književnosti naroda Bosne i Hercegovine ne zahtjevaju osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, te Fakultet neće tražiti saglasnost Osnivača.

Član 4.

Ova Odluka je konačna nakon što na istu da saglasnost Senat Univerziteta u Sarajevu

Član 5.

Primjena ove Odluke počet će u studijskoj 2017/2018. godini, od prve godine I ciklusa studija.

Član 6.

Izmijenom naziva predmeta program predmeta je ostao isti*.

Član 7.

Nastavni plan i program Odsjeka za književnosti naroda Bosne i Hercegovine je sastavni dio ove Odluke.

O b r a z l o ž e n j e

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu započeo je proces studiranja na principima Bolonje u studijskoj 2005/2006. godini kada su i prvi put primjenjeni NPP. U skladu sa važećim zakonskim propisima koji su regulisali u potpunosti studiranje na principima Bolonje usvojeni su NPP 2008/2009., koji su u skladu sa Zakonom prošli postupak unutrašnje evaluacije, što je rezultiralo donošenjem NPP 2013/2014. godine (PRVA REVIZIJA).

U skladu sa članom 42. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 42/13.) nakon završenog prvog ciklusa studija ocijenjen je kompletan nastavno-naučni proces, a tokom studijske 2015/2016. i 2016/2017. godine stvorili su se uslovi za ocjenu i evaluaciju i II. ciklusa studija. Nastavno-naučni odsjeci su u skladu sa zaključcima Komisije za evaluaciju (ocjenu) Nastavnih planova i programa pristupili konačnoj ocjeni NPP, te sačinili prijedlog izmjena i dopuna, odnosno neophodnih tehničkih ispravki, što je rezultiralo donošenjem Odluke Vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu kao u dispozitivu.

Cijeneći okolnosti da je u toku provođenje postupka za usvajanje novog Zakona o visokom obrazovanju, kao i Normativa i standarda u oblasti visokog obrazovanja, a na osnovu prijedloga odsjeka i katedri Filozofskog fakulteta nije došlo do uvođenja novih predmeta, niti novih studijskih programa.

DOSTAVITI:

1. Senatu Univerziteta u Sarajevu
2. Uz zapisnik
3. a/a

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Akademска 2013/2014. godina

(**DRUGA REVIZIJA**)

Sarajevo, 2017. godina

O ODSJEKU ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine osnovan je, pod imenom Katedre za srpskohrvatski jezik i istoriju jugoslovenskih književnosti, u jesen 1950. godine kao jedna od prvih katedri Filozofskog fakulteta u Sarajevu, koji je u ovo vrijeme počeo s radom. U skladu s razvojem kako same Katedre, tako i Fakulteta kao cjeline, ali i s promjenama u općem društvenom kontekstu, godine 1959. osnovana je zasebna Katedra za istoriju jugoslovenskih književnosti, koja je 1971. prerasla u Odsjek za istoriju jugoslovenskih književnosti, a on je naknadno, u skladu s dalnjim promjenama, preimenovan u Odsjek za istoriju književnosti naroda i narodnosti Jugoslavije (1979) te u Odsjek za južnoslavenske književnosti (1993), pri čemu pod sadašnjim imenom Odsjek djeluje od 1997. godine. U početku sa svega dva nastavnika, Odsjek je vremenom i kadrovska rastao, te ga, uz upravo umirovljene prof. dr. Enesa Durakovića i prof. dr. Muniba Maglajlića, dr. Fahrudin Rizvanbegović, dr. Nihad Agić, dr. Fatma Hasanbegović, dr. Alija Pirić, danas čine dr. Muhidin Džanko, dr. Enver Kazaz (redovni profesori), dr. Sanjin Kodrić, dr. Nenad Veličković, dr. Almedina Čengić, (vanredni profesori), dr. Sead Šemsović, dr. Edina Murtić (docenti), dr. Ena Begović-Sokolija i dr. Nehrudin Rebabić (viši asistent).

Priznat i u širim okvirima, dugo vremena Odsjek je bio jedini ove vrste u bosanskohercegovačkom akademskom prostoru, dok danas zauzima vodeću poziciju u području nastavno-naučnog rada u oblasti književnosti naroda Bosne i Hercegovine. Ovakvo što Odsjek nesumnjivo duguje svojoj značajnoj tradiciji, ali – uz pažljiv izbor nastavnika/ica i saradnika/ica – i stalnom inoviranju sadržaja, oblika i drugih važnih činilaca studija, koji organizira više od pola stoljeća. Pritom, aktivno učestvujući u korjenitim promjenama tradicionalnog bosanskohercegovačkog akademskog sistema, nastavni proces na Odsjeku od akademске 2005/2006. godine odvija se u cijelosti u skladu s reformskim principima Bolonjskog procesa, s tim da je – kontinuirano unapređujući kvalitet samog studija – Odsjek u međuvremenu napravio dodatna i značajna poboljšanja Nastavnog plana i programa, čija primjena započinje s akademskom 2013/2014. godinom.

ORGANIZACIJA STUDIJA (CIKLUSI STUDIJA I STUDIJSKI SMJEROVI)

Studijem na Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine student/ica se osposobljava za stručni, a potom i naučni rad u oblasti izučavanja književnosti naroda Bosne i Hercegovine te pratećih književnoznanstvenih disciplina.

Nastavni proces na Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine organiziran je u tri ciklusa, i to: **prvi ciklus studija / dodiplomski studij** (6 semestara, 180 ECTS), **drugi ciklus studija / diplomski studij** (4 semestra, 120 ECTS) i **treći ciklus studija / postdiplomski (doktorski) studij** (6 semestara, 180 ECTS), a opterećenje studenata/ica tokom nastavnog procesa (što uključuje i ispite) izražava se u studijskim bodovima (ECTS), pojedinačno po planiranim predmetima i zbirno po semestrima (30 ECTS), odnosno po akademskoj godini (60 ECTS).

Studij na Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine može se pohađati kao jedinstveni **nastavnički smjer** te kao **jednopredmetni ili dvopredmetni studij**. U toku studija, student/ica može, prema vlastitom izboru i uz dozvolu Odsjeka, mijenjati studijske smjerove unutar Odsjeka, ukoliko ispunjava uvjete predviđene Nastavnim planom i programom te režimom studija.

Nastavnički smjer. Ovaj studij Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine organizira u saradnji s Odsjekom za bosanski, hrvatski, srpski jezik. Prilikom upisa studija na Filozofском fakultetu u Sarajevu, student/ica ima mogućnost izbora dvaju nastavničkih smjerova: (1) onog s težištem na studiju KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE ili (2) onog s težištem na studiju bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika. U slučaju izbora nastavničkog smjera s težištem na studiju književnosti naroda Bosne i Hercegovine (književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski

jezik), student/ica kao matični odsjek upisuje Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine, ili obratno: u slučaju izbora nastavničkog smjera s težištem na studiju bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika (*Bosanski, hrvatski i srpski jezik i Književnosti naroda Bosne i Hercegovine*), student/ica kao matični odsjek upisuje Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik.

Jednopredmetni studij. Ovaj studij Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine organizira samostalno, s ciljem obrazovanja stručnoga kadra iz oblasti književnosti naroda Bosne i Hercegovine, i to samo u drugom ciklusu studija.

Dvopredmetni studij. Ovaj studij Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine organizira u saradnji s nekim drugim odsjekom na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, po izboru studenta/ice. Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine, pritom, moguće je kombinirati sa svim studijima na Filozofskom fakultetu u Sarajevu bilo kao prvi (A1), bilo kao drugi (A2) studij.

Pojedinosti o organizaciji studija na naučnom smjeru u trećem ciklusu studija (čije se pokretanje očekuje najranije u akademskoj 2010/2011. godini) bit će naknadno precizirane.

PRVI CIKLUS STUDIJA / DODIPLOMSKI STUDIJ (CILJ I TRAJANJE STUDIJA I RADNE KVALIFIKACIJE SVRŠENIH STUDENATA/ICA)

Dodiplomskim studijem na Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine student/ica se osposobljava za elementarni stručni rad u oblasti izučavanja književnosti naroda Bosne i Hercegovine te pratećih književnoznanstvenih disciplina. U načelu, prvi ciklus studija književnosti naroda Bosne i Hercegovine organiziran je prvenstveno na književnohistorijskoj osnovi, pri čemu pohađanjem studija student/ica ima priliku stići dobar uvid u cjelinu razvoja, ključne autorske opuse i ostvarenja te druge relevantne značajke bošnjačke, hrvatske i srpske književnosti, kao i osnovna znanja iz usmene i svjetske književnosti, teorije književnosti / književne teorije, metodike nastave književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te drugih, srodnih područja literarnog, kulturnog i uopće humanističkog znanja. Pohađanjem nastavničkog smjera ili kombiniranog studija na Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine student/ica stječe i mogućnost odgovarajućeg obrazovanja i u području bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika, odnosno neke druge nauke izučavane na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Prvi ciklus studija / dodiplomski studij na Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine traje šest (6) semestara, odnosno tri (3) akademske godine, a ukupno se vrednuje sa 180 ECTS.

Nakon završetka prvog ciklusa studija na nastavničkom smjeru književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik, kao i Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnosti naroda Bosne i Hercegovine, student/ica je osposobljen/a za nastavni rad u oblasti književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, u skladu sa Zakonom.

Nakon završetka prvog ciklusa studija na kombiniranom studiju književnosti naroda Bosne i Hercegovine student/ica student/ica je osposobljen/a za rad na saradničkim poslovima u oblasti kulture, bez kvalifikacije za nastavni rad u osnovnoškolskom ili srednjoškolskom nastavnom procesu, odnosno za samostalan stručni rad u oblasti književnosti naroda Bosne i Hercegovine.

DRUGI CIKLUS STUDIJA / DIPLOMSKI STUDIJ (CILJ I TRAJANJE STUDIJA I RADNE KVALIFIKACIJE SVRŠENIH STUDENATA/ICA)

Diplomskim studijem na Odsjeku za književnosti naroda Bosne i Hercegovine student/ica se osposobljava za samostalni stručni rad u oblasti izučavanja književnosti naroda Bosne i Hercegovine te pratećih književnoznanstvenih disciplina. U načelu, drugi ciklus studija književnosti naroda Bosne i Hercegovine prirodni je nastavak prvog ciklusa studija u ovom području, s tim da je – za razliku od prethodnog – ovaj studij organiziran prvenstveno na poetičko-knjževnoteorijskoj osnovi.

Pohađanjem studija student/ica ima priliku steći studiozno razumijevanje poetika i različitih poetičkih fenomena, u prvom redu bošnjačke, hrvatske i srpske književnosti u cijelosti, ali i poetika usmene književnosti, književnosti za djecu i omladinu te čitav niz drugih znanja i važnih uvida, posebno u djelokrugu savremenog teorijski osviještenog izučavanja književnosti i kulture uopće. Pohađanjem nastavničkog smjera ili kombiniranog studija na Odsjeku za **književnosti naroda Bosne i Hercegovine** student/ica stječe i mogućnost odgovarajućeg obrazovanja i u području bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika, odnosno neke druge nauke izučavane na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Drugi ciklus studija / diplomski studij na Odsjeku za **književnosti naroda Bosne i Hercegovine** traje četiri (4) semestra, odnosno dvije (2) akademske godine, a ukupno se vrednuje sa 120 ECTS.

Nakon završetka drugog ciklusa studija na nastavničkom smjeru **književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik**, kao i **Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnosti naroda Bosne i Hercegovine**, student/ica je osposobljen/a za nastavni rad u oblasti **književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika**, u skladu sa Zakonom.

Nakon završetka drugog ciklusa studija na studijskoj grupi **književnosti naroda Bosne i Hercegovine** (jednopredmetni studij) student/ica je osposobljen/a stručni rad u oblasti **književnosti naroda Bosne i Hercegovine**, ali ne i za nastavni rad u ovoj oblasti.

NASTAVNE OBLASTI I NASTAVNI PREDMETI

Nastavni proces na Odsjeku za **književnosti naroda Bosne i Hercegovine** odvija se u okvirima **obaveznih i izbornih nastavnih predmeta** posvećenih izučavanju bošnjačke, hrvatske i srpske književnosti, kao i usmene književnosti, svjetske književnosti, književnoteorijskih disciplina, književnosti za djecu i omladinu te metodike nastave **književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika**, kao i drugih, srodnih književnoznanstvenih područja. Osim ovih, student/ica pohađa nastavu te polaže ispite i iz tzv. **općih i zajedničkih nastavnih predmeta**.

NAČINI PROVJERE ZNANJA I DRUGE STUDIJSKE OBAVEZE

Načini provjere znanja i druge studijske obaveze definirani su Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Pravilima studiranja na Univerzitetu u Sarajevu, relevantnom odlukom Filozofskog fakulteta u Sarajevu, kao i odredbama sadržanim u silabusima za pojedinačne nastavne predmete.

ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Katedra za bošnjačku književnost

Katedra za hrvatsku književnost

Katedra za srpsku književnost

2013/2014. godina

I CIKLUS STUDIJA

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i Bosanski, hrvatski i srpski jezik -

Nastavnički smjer

Studijska grupa: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i Druga studijska grupa

II CIKLUS STUDIJA

Jednopredmetni studij

Studijska grupa: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i Bosanski, hrvatski i srpski jezik -

Nastavnički smjer

Studijska grupa: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i Druga studijska grupa

Sarajevo, 2017. godine

I CIKLUS STUDIJA

ODSEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Studijska grupa: KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE I BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK –

nastavnički smjer

Dvopredmetni studij

1. SEMESTAR

R B	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECT S	USLOVNI PREDMET
	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI						
1.	Usmena književnost	Usmena književnost – pjesničke vrste	FIL KBH 111	2	0	2	4
2.	Svjetska književnost	Svjetska književnost od antike do renesanse	FIL KBH 151	2	0	2	4
3.	Teorija književnosti	Uvod u teoriju književnosti	FIL KBH 161	2	0	2	4
4.	Književnost za djecu i omladinu	Književnost za djecu i omladinu – bajka, basna, poezija i granične vrste	FIL KBH 171	2	0	2	4
5.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA; BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK,	Pravopis	FIL BHS 123	2	0	4	6
6.	Savremeni jezik / Standardni jezik	Uvod u standardni jezik	FIL BHS 121	2	0	1	3
7.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA; BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Lingvistika	Uvod u lingvistiku	FIL BHS 111	2	0	1	3
8.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA):	Strani jezik I (Opći predmet)		1	0	1	2
		Ukupno:			30	30	

2. SEMESTAR

R B	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI						
1.	Usmena književnost	Usmena književnost – prozne vrste	FIL KBH 112	2	0	2	4
2.	Svjetska književnost	Svjetska književnost od klasicizma do postmodernizma	FIL KBH 152	2	0	2	4
3.	Teorija književnosti	Uvod u književne teorije	FIL KBH 162	2	0	2	4
4.	Književnost za djecu i omladinu	Književnost za djecu i omladinu – pripovjedna proza i roman	FIL KBH 172	2	0	2	4
5.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Jezička kultura	FIL BHS 124	2	1	2	5
6.		Fonetika i fonologija	FIL BHS 122	2	1	1	4
7.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Historija jezika	Staroslavenski jezik	FIL BHS 141	2	0	1	3
8.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA):	Strani jezik I (Opći predmet)		1	0	1	2
		Ukupno:			30	30	

četvrti

3. SEMESTAR

R B	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Starija bošnjačka književnost	FIL KBH 221	2	0	2	4
2.	Hrvatska književnost	Starija hrvatska književnost	FIL KBH 231	2	0	2	4
3.	Srpska književnost	Starija srpska književnost	FIL KBH 241	2	0	2	4
4.	Teorija književnosti	Kulturalna znanost/nauka o književnosti*	FIL KBH 263	2	0	0	2
5.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Umijeće interpretacije poezije 1	FIL KBH 201	1	0	1	2
		Umijeće interpretacije pripovjedne proze i graničnih književnih vrsta 1	FIL KBH 202	1	0	1	2
6.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Morfologija I	FIL BHS 225	2	1	3	6
7.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Historija jezika	Historijska gramatika I	FIL BHS 242	2	1	3	6
8.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE , Opća pedagogija	Pedagogija 1 (Zajednički predmet)	FIL PED 203	1	0	1	2
			Ukupno:		30	30	

4. SEMESTAR

R B	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost preporodnog doba	FIL KBH 222	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost 19. stoljeća	FIL KBH 232	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost 19. vijeka	FIL KBH 242	2	0	2	4	
4.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE	Interkulturno izučavanje južnoslavenskih književnosti	FIL KBH 264	2	0	0	2
5.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Umijeće interpretacije romana 1	FIL KBH 203	1	0	1	2
		Umijeće interpretacije drame 1	FIL KBH 204	1	0	1	2
6.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Morfologija II	FIL BHS 226	2	1	3	6
7.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Historija jezika	Historijska gramatika II	FIL BHS 243	2	0	1	3
8.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Lektorski seminar I	FIL BHS 236	1	0	2	3
9.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE , Opća pedagogija	Pedagogija 2 (Zajednički predmet)	FIL PED 204	1	0	1	2
			Ukupno:		30	30	

5. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Bošnjačka književnost prve polovine 20. vijeka	FIL KBH 321	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Hrvatska književnost prve polovine 20. stoljeća	FIL KBH 331	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Srpska književnost prve polovine 20. vijeka	FIL KBH 341	2	0	2	4	
4.	METODIKA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE I BOSANSKOG, HRVATSKOG I SRPSKOG JEZIKA	Osnove metodike nastave bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika*	FIL KBH 372	2	0	2	4	
5.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Umijeće interpretacije poezije 2	FIL KBH 301	1	0	1	2	
		Umijeće interpretacije pripovjedne proze i graničnih književnih vrsta 2	FIL KBH 302	1	0	1	2	
6.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Tvorba riječi	FIL BHS 327	2	0	1	3	
7.		Sintaksa I	FIL BHS 331	2	1	3	6	
8.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Historija jezika	Historija književnog jezika I	FIL BHS 344	2	0	1	3	
			Ukupno:		30		30	

6. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Bošnjačka književnost druge polovine 20. vijeka	FIL KBH 322	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Hrvatska književnost druge polovine 20. stoljeća	FIL KBH 332	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Srpska književnost druge polovine 20. vijeka	FIL KBH 342	2	0	2	4	
4.	METODIKA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE I BOSANSKOG, HRVATSKOG I SRPSKOG JEZIKA	Osnove metodike nastave književnosti naroda Bosne i Hercegovine	FIL KBH 371	2	0	2	4	
5.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Umijeće interpretacije romana 2	FIL KBH 303	1	0	1	2	
		Umijeće interpretacije drame 2	FIL KBH 304	1	0	1	2	
6.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Sintaksa II	FIL BHS 332	2	1	3	6	
7.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Historija jezika	Historija književnog jezika II	FIL BHS 345	2	1	1	4	
8.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Historija jezika	IP: Jezik sevdalinke	FIL BHS 591	1	1	0	2	
			Ukupno:		30		30	

I CIKLUS STUDIJA**ODSEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE****Studijska grupa: KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE I DRUGA STUDIJSKA GRUPA**

Dvopredmetni studij

1. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Usmena književnost	Usmena književnost – pjesničke vrste	FIL KBH 111	2	0	2	4	
2.	Svjetska književnost	Svjetska književnost od antike do renesanse	FIL KBH 151	2	0	2	4	
3.	Teorija književnosti	Uvod u teoriju književnosti	FIL KBH 161	2	0	2	4	
4.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 1 (Opći predmet) ¹	FIL BHS 101	1	0	0	1	
5.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA)	Strani jezik I (Opći predmet) ²		1	0	0	1	
6.		Seminarski rad ³	FIL KBH 001	0	1	0	1	
			Ukupno:			15	15	

2. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Teorija istorije književnosti	Usmena književnost – prozne vrste	FIL KBH 112	2	0	2	4	
2.	Svjetska književnost	Svjetska književnost od klasicizma do postmodernizma	FIL KBH 152	2	0	2	4	
3.	Teorija književnosti	Uvod u književne teorije	FIL KBH 162	2	0	2	4	
4.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 2 (Opći predmet) ⁴	FIL BHS 102	1	0	0	1	
5.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA)	Strani jezik II (Opći predmet) ⁵		1	0	0	1	
6.		Seminarski rad ⁶	FIL KBH 002	0	1	0	1	
			Ukupno:			15	15	

¹ Preostali broj časova predavanja i vježbi, kao i dodijeljenih ECTS bodova, iskazan je u NPP-u drugog pohađanog studija.² Preostali broj časova predavanja i vježbi, kao i dodijeljenih ECTS bodova, iskazan je u NPP-u drugog pohađanog studija.³ Seminarski rad iz nekog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice.⁴ Preostali broj časova predavanja i vježbi, kao i dodijeljenih ECTS bodova, iskazan je u NPP-u drugog pohađanog studija.⁵ Preostali broj časova predavanja i vježbi, kao i dodijeljenih ECTS bodova, iskazan je u NPP-u drugog pohađanog studija.⁶ Seminarski rad iz nekog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "J. Čepićević".

3. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA; TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI)	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Starija bošnjačka književnost	FIL KBH 221	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Starija hrvatska književnost	FIL KBH 231	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Starija srpska književnost	FIL KBH 241	2	0	2	4	
4.	Teorija književnosti	Kulturalna znanost/nauka o književnosti*	FIL KBH 263	2	0	0	2	
5.		Seminarski rad ⁷	FIL KBH 003	0	1	0	1	
			Ukupno:		15		15	

4. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Bošnjačka književnost preporodnog doba	FIL KBH 222	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Hrvatska književnost 19. stoljeća	FIL KBH 232	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Srpska književnost 19. vijeka	FIL KBH 242	2	0	2	4	
4.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE	Interkulturnalno izučavanje južnoslavenskih književnosti	FIL KBH 264	2	0	0	2	
5.		Seminarski rad ⁸	FIL KBH 004	0	1	0	1	
			Ukupno:		15		15	

⁷ Seminarski rad iz nekog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice.

⁸ Seminarski rad iz nekog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice.

5. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Bošnjačka književnost prve polovine 20. vijeka	FIL KBH 321	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Hrvatska književnost prve polovine 20. stoljeća	FIL KBH 331	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Srpska književnost prve polovine 20. vijeka	FIL KBH 341	2	0	2	4	
4.		Seminarski rad ⁹	FIL KBH 005 FIL KBH 006 FIL KBH 007	0	3	0	3	
			Ukupno:		15		15	

6. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Bošnjačka književnost druge polovine 20. vijeka	FIL KBH 322	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Hrvatska književnost druge polovine 20. stoljeća	FIL KBH 332	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Srpska književnost druge polovine 20. vijeka	FIL KBH 342	2	0	2	4	
4.		Seminarski rad ¹⁰	FIL KBH 008 FIL KBH 009 FIL KBH 010	0	3	0	3	
			Ukupno:		15		15	

⁹ Tri seminarska rada – po jedan iz svakog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta (3 X 1 ECTS).

¹⁰ Tri seminarska rada – po jedan iz svakog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta (3 X 1 ECTS).

II CIKLUS STUDIJA

ODSEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I

HERCEGOVINE

Studijska grupa: KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Jednopredmetni studij

1. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Usmena književnost	Poetički fenomeni usmene književnosti	FIL KBH 412	2	0	4	8	
2.	Književnost za djecu i omladinu	Poetički fenomeni književnosti za djecu i omladinu	FIL KBH 473	2	0	4	8	
3.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE	Interkulturnalna povijest južnoslavenskih književnosti	FIL KBH 561	2	0	4	8	
4.	Teorija književnosti (Izborni predmet)	Književna historija i književnokritička terminologija	FIL KBH 401	1	0	1	2	
4.	Svjetska književnost (Izborni predmet)	Migracione književnosti	FIL KBH 402	1	0	1	2	
	Usmena književnost (Izborni predmet)	Odnos usmene i pisane književnosti	FIL KBH 403	1	0	1	2	
5.		Seminarski rad ¹¹	FIL KBH 011 FIL KBH 012	0	2	0	2	
			Ukupno:		24		30	

2. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Poetički fenomeni starije bošnjačke književnosti	FIL KBH 422	2	0	4	8	
2.	Hrvatska književnost	Poetički fenomeni hrvatske književnosti do 20. stoljeća	FIL KBH 432	2	0	4	8	
3.	Srpska književnost	Poetički fenomeni srpske književnosti do 20. vijeka	FIL KBH 442	2	0	4	8	
4.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Moderna i modernizam u književnostima Bosne i Hercegovine	FIL KBH 404	1	0	1	2	
		Granični književni žanrovi i publicistika u Bosni i Hercegovini	FIL KBH 405	1	0	1	2	
		Književna periodika i književni život u Bosni i Hercegovini do 1945.	FIL KBH 406	1	0	1	2	
5.		Seminarski rad ¹²	FIL KBH 014 FIL KBH 015	0	2	0	2	
			Ukupno:		24		30	

¹¹ Dva seminarska rada – po jedan iz nekog od gore navedenih obveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice (2 X 1 ECTS).

¹² Dva seminarska rada – po jedan iz nekog od gore navedenih obveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice (2 X 1 ECTS).

3. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Poetički fenomeni novije bošnjačke književnosti	FIL KBH 522	2	0	4	8	
2.	Hrvatska književnost	Poetički fenomeni hrvatske književnosti 20. stoljeća	FIL KBH 532	2	0	4	8	
3.	Srpska književnost	Poetički fenomeni srpske književnosti 20. vijeka	FIL KBH 542	2	0	4	8	
4.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Postmoderna i postmodernizam u književnostima Bosne i Hercegovine	FIL KBH 501	1	0	1	2	
		Književna kritika i esejistika u BiH	FIL KBH 502	1	0	1	2	
		Književna periodika i književni život u Bosni i Hercegovini nakon 1945.	FIL KBH 503	1	0	1	2	
5.		Seminarski rad ¹³	FIL KBH 017 FIL KBH 018	0	2	0	2	
			Ukupno:			24	30	

4. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Metodologija	Metodologija i tehnika književnonaučnog rada	FIL KBH 590	2	0	4	8	
2.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE	Osnove kreativnog pisanja	FIL KBH 505	1	0	1	2	
3.	Svjetska književnost	Književnost i medijski žanrovi	FIL KBH 506	1	0	1	2	
4.		Seminarski rad ¹⁴	FIL KBH 020 FIL KBH 021	0	2	0	2	
5.		Završni magistarski rad	FIL KBH 599	0	8	0	16	
			Ukupno:			20	30	

¹³ Dva seminarska rada – po jedan iz nekog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice (2 X 1 ECTS).

¹⁴ Dva seminarska rada – po jedan iz nekog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice (2 X 1 ECTS).

II CIKLUS STUDIJA

ODSEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Studijska grupa: **KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE** I BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK -

Nastavnički smjer

Dvopredmetni studij

1. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Usmena književnost	Poetički fenomeni usmene književnosti	FIL KBH 412	2	0	2	4	
2.	Književnost za djecu i omladinu	Poetički fenomeni književnosti za djecu i omladinu	FIL KBH 473	2	0	2	4	
3.	Metodika	Metodika nastave književnosti naroda Bosne i Hercegovine	FIL KBH 471	2	0	2	4	
	Teorija književnosti (Izborni predmet)	Književna historija i književnokritička terminologija	FIL KBH 401	1	0	1	2	
4.	Svjetska književnost (Izborni predmet)	Migracione književnosti	FIL KBH 402	1	0	1	2	
	Usmena književnost (Izborni predmet)	Odnos usmene i pisane književnosti	FIL KBH 403	1	0	1	2	
5.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Sintaksa III	FIL BHS 433	2	1	3	6	
6.		Dijalektologija I	FIL BHS 451	2	1	2	6	
7.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE ,Pedagogija, Didaktika	Temeljna nastavna umijeća (Zajednički predmet)	FIL PED 403	2	0	2	4	
			Ukupno:			29	30	

2. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Poetički fenomeni starije bošnjačke književnosti	FIL KBH 422	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Poetički fenomeni hrvatske književnosti do 20. stoljeća	FIL KBH 432	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Poetički fenomeni srpske književnosti do 20. vijeka	FIL KBH 442	2	0	2	4	
4.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Moderna i modernizam u književnostima Bosne i Hercegovine	FIL KBH 404	1	0	1	2	
		Granični književni žanrovi i publicistika u Bosni i Hercegovini	FIL KBH 405	1	0	1	2	
		Književna periodika i književni život u Bosni i Hercegovini do 1945.	FIL KBH 406	1	0	1	2	
5.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Semantika	FIL BHS 434	2	1	3	6	
6.		Leksikologija i leksikografija	FIL BHS 428	2	0	0	2	
7.		Dijalektologija II	FIL BHS 452	2	0	2	4	
8.	DRUŠTVENE NAUKE / PSIHOLOGIJA	Osnovi psihologije (Zajednički predmet)	FIL PSI 409	2	0	0	4	
			Ukupno:			28	30	

3. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Poetički fenomeni novije bošnjačke književnosti	FIL KBH 522	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Poetički fenomeni hrvatske književnosti 20. stoljeća	FIL KBH 532	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Poetički fenomeni srpske književnosti 20. vijeka	FIL KBH 542	2	0	2	4	
4.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE	Interkulturnalna povijest južnoslavenskih književnosti	FIL KBH 561	2	0	2	4	
5.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Postmoderna i postmodernizam u književnostima Bosne i Hercegovine	FIL KBH 501	1	0	1	2	
		Književna kritika i eseistika u Bosni i Hercegovini	FIL KBH 502	1	0	1	2	
		Književna periodika i književni život u Bosni i Hercegovini nakon 1945.	FIL KBH 503	1	0	1	2	
6.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	Lingvistička stilistika I	FIL BHS 529	2	1	2	5	
7.		Lingvistički pravci i metode	FIL BHS 514	2	1	0	3	
8.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Lingvistika	Sociolingvistika	FIL BHS 515	2	0	0	2	
9.		Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste		1	1	0	2	
			Ukupno:		30		30	

4. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Metodika	Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika	FIL KBH 571	2	0	2	4	
2.	Metodologija	Metodologija i tehnika književnonaučnog rada	FIL KBH 590	2	0	2	4	
3.	Metodika (Izborni predmet)	Osnove filma, scenske umjetnosti i medijske kulture u nastavi	FIL KBH 504	1	0	1	2	
3.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE (Izborni predmet)	Osnove kreativnog pisanja	FIL KBH 505	1	0	1	2	
	Svjetska književnost (Izborni predmet)	Književnost i medijski žanrovi	FIL KBH 506	1	0	1	2	
4.		Lingvistička stilistika II	FIL BHS 530	2	1	1	4	
5.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	IP: Urbana dijalektologija	FIL BHS 571	1	1	0	2	
		Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2	
6.		IP: Kognitivna semantika	FIL BHS 583	1	1	0	3	
		IP: Analiza diskursa	FIL BHS 582	1	1	0	3	
7.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Lingvistika	IP: Pragmalingvistika	FIL BHS 584	1	1	0	3	
7.	BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK, Savremeni jezik / Standardni jezik	IP: Funkcionalna stilistika	FIL BHS 568	1	1	0	3	
8.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE	Završni magisterski rad	FIL KBH 599	0	8	0	8	
			Ukupno:		28		30	

članak preuzeo

II CIKLUS STUDIJA
O DSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE
Studijska grupa: KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE I DRUGA STUDIJSKA GRUPA
Dvopredmetni studij

1. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Usmena književnost	Poetički fenomeni usmene književnosti	FIL KBH 412	2	0	2	4	
2.	Književnost za djecu i omladinu	Poetički fenomeni književnosti za djecu i omladinu	FIL KBH 473	2	0	2	4	
3.	Književnost naroda BiH	Interkulturnalna povijest južnoslavenskih književnosti	FIL KBH 561	2	0	2	4	
4.		Seminarski rad ¹⁵	FIL KBH 011 FIL KBH 012 FIL KBH 013	0	3	0	3	
			Ukupno:		15		15	

2. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Poetički fenomeni starije bošnjačke književnosti	FIL KBH 422	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Poetički fenomeni hrvatske književnosti do 20. stoljeća	FIL KBH 432	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Poetički fenomeni srpske književnosti do 20. vijeka	FIL KBH 442	2	0	2	4	
4.		Seminarski rad ¹⁶	FIL KBH 014 FIL KBH 015 FIL KBH 016	0	3	0	3	
			Ukupno:		15		15	

¹⁵ Tri seminarska rada – po jedan iz svakog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta (3 X 1 ECTS).

¹⁶ Tri seminarska rada – po jedan iz svakog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta (3 X 1 ECTS).

3. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Bošnjačka književnost	Poetički fenomeni novije bošnjačke književnosti	FIL KBH 522	2	0	2	4	
2.	Hrvatska književnost	Poetički fenomeni hrvatske književnosti 20. stoljeća	FIL KBH 532	2	0	2	4	
3.	Srpska književnost	Poetički fenomeni srpske književnosti 20. vijeka	FIL KBH 542	2	0	2	4	
4.		Seminarski rad ¹⁷	FIL KBH 017 FIL KBH 018 FIL KBH 019	0	3	0	3	
			Ukupno:		15		15	

4. SEMESTAR

R B	HUMANISTIČKE NAUKE / NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA); TEORIJA I HISTORIJA KNJIŽEVNOSTI	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Metodologija	Metodologija i tehnika književnonaučnog rada	FIL KBH 590	2	0	2	4	
2.	KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE	Osnove kreativnog pisanja	FIL KBH 505	1	0	1	2	
3.		Seminarski rad ¹⁸	FIL KBH 020	0	1	0	1	
4.		Završni magistarski rad	FIL KBH 599	0	8	0	8	
			Ukupno:		15		15	

¹⁷ Tri seminarska rada – po jedan iz svakog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta (3 X 1 ECTS).

¹⁸ Seminarski rad iz nekog od gore navedenih obaveznih nastavnih predmeta po slobodnom izboru studenta/ice.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Usmena književnost – pjesničke vrste, FIL KBH 111
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar; 2 P + 0 S + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim pojmovima koji se tiču poetike lirskih, epskih i lirskonarativnih usmenoknjiževnih vrsta, s težištem na građi s područja Bosne i Hercegovine.
Sadržaj predmeta: Poetika lirskih, epskih i lirskonarativnih žanrova, s jedne strane, i poetika čitanja jednog usmenoknjiževnog teksta iz pozicije različitih književnoteorijskih škola, s druge. Pritom, neizostavno se moramo pozabaviti dosadašnjim književnohistorijskim i folklorističkim sagledavanjima pojedinačnih primjera i samih žanrova.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. <i>Usmena književnost</i> , priredili Đenana Buturović i Munib Maglajlić, Sarajevo, 1997. 2. <i>Usmena književnost</i> , priredila Maja Bošković-Stulli, Zagreb, 1971. 3. <i>Narodna književnost</i> , priredio Vladan Nedić, Beograd, 1972. Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave (silabus).
Dodatna i preporučena literatura: 1. Munib Maglajlić: <i>Usmena balada Bošnjaka</i> , Preporod, Sarajevo, 1995. 2. Munib Maglajlić: <i>Usmena lirika Bošnjaka</i> , Preporod, Sarajevo, 2006. 3. Đenana Buturović: <i>Usmena epika Bošnjaka</i> , Preporod, Sarajevo, 1995. 4. Vuk S. Karadžić: <i>Srpske narodne pjesme</i> , I-IV Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Svjetska književnost od antike do renesanse, FIL KBH 151
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar, 2 P + 2 V + 0 S, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanja
Status predmeta: Obavezni
Ciljevi predmeta: Studij svjetske književnosti treba da studenticama/ima ovog nastavničkog odsjeka nacionalne književnosti omogući cjelovitu i preglednu informaciju o počecima, razvoju i dometima ove književnopolijesne discipline te ih tako osposobi za nastavničko zvanje iz ovog predmeta, kao i orientaciju u kulturnom prostoru.
Sadržaj predmeta: U tom aspektu svjetska književnost predstavlja proširenje koncepta nacionalnih književnosti, što je suštinski diferencira u odnosu na komparativistički kontekst. Ona se, dakle, primarno tretira kao književnopolijesna i kulturnopolijesna disciplina, a ne kao znanstvenopolijesna disciplina i metoda, što je slučaj s komparativistikom. Pri tom, u ovom semestru student/ice bavit će se svjetskom književnošću antičke, srednjeg vijeka i renesanse.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Antun Šoljan: "Antologija svjetske književnosti" (poezija, proza), 1984.2. Albin Lesky: "Povijest grčke književnosti", 2001.3. Povijest svjetske književnosti I-VII, 1982.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Uvod u teoriju književnosti, FIL KBH 161
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice sa svim temeljnim konceptima i pojmovima savremene teorije književnosti, kao i s njihovim aplikativnim mogućnostima, posebno u oblasti proučavanja KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira osnovna književnoteorijska pitanja, počev od određenja nauke o književnosti i same književnosti kao umjetnosti, preko strukture književnog teksta, pa do temeljnih značajki pojedinačnih književnih žanrova i/ili oblika književnog diskurza. Pritom, posebno će se baviti sljedećim nastavnim temama: (1) Nauka o književnosti, historija književnosti, teorija književnosti i književna kritika, (2) Književnost kao mimezis, ekspresija i simbolička forma, (3) Književnost kao jezička umjetnost, (4) Književnost kao komunikacija, (5) Književnost, tekst, tekstualnost, (6) Struktura književnog teksta, (7) Stih i proza, (8) Eufonija, organizacija foničkog sloja teksta, glasovne figure, (9) Ritam, funkcije i oblici ritmičke organizacije, sintaktičko-intonacione figure, (10) Metar, metrički sistemi i metričke forme, (11) Semantički sloj književnoumjetničkog teksta, figure značenja, metafora i metonimija, (12) Podjela književnosti na rodove i vrste: tradicionalna estetička podjela, savremeno razumijevanje žanra, (13) Lirika i lirska pjesma, osnovne vrste lirske pjesama, ep i epske pjesme, lirsko-epske vrste, (14) Proza, osnovne prozne vrste, temeljni pojmovi naratologije, (15) Drama, osnovne dramske vrste, temeljni pojmovi dramatologije.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
1. Lešić, Zdenko: <i>Teorija književnosti</i> , Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2005.
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predviđen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Književnost za djecu i omladinu – bajka, basna, poezija i granične vrste, FIL KBH 171
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanje/vježbe
Status predmeta: Obavezan
Cilj predmeta: Upoznati studentice i studente sa osnovnim pojmovima, historijatom razvoja dječije književnosti u svjetskim, južnoslavenskim i bosanskohercegovačkim okvirima. Razmatranje pojmove: dječja književnost, djetinjstvo, čitatelj, njegovanje i razvoj čitatelja. Proučavanje prvih dječijih književnih formi u odnosu prema usmenoj/narodnoj književnosti.
Sadržaj predmeta: Pristupi dječjoj književnosti i definicije dječije književnosti. Odnos dječije književnosti i književnosti za odrasle. Značaj djetinjstva, igre prvih književnih tekstova sa kojima se čitatelj susreće - od slikovnice do knjige. Književnost za djecu i omladinu i njen odnos sa drugim medijima; filmom, pozorištem i televizijom.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: Bajka: narodne bajke (Baš-čelik i dr.), Perrault, Ch., Andersen, H.Ch., Grimm, J i W.; Basne od Ezopa do La Fontainea, Carroll, L.
Dodatna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Crnković, Milan, <i>Dječja književnost</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1986.,2. Karol Visinko, <i>Dječja priča - povijest, teorija, recepcija i interpretacija</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2005.,3. Prop, Vladimir, <i>Morfologija bajke</i>, Prosveta, Beograd, 1982.
Spisak dodatne literature će biti predložen u silabusu.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK

Naziv predmeta i šifra: Pravopis; FIL BHS 123

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

Književnost naroda BiH i bosanski, hrv., srp. jezik, I sem., 2P+4V, 4 boda

Trajanje: Jedan semestar

Tip kolegija: Predavanje, seminar i vježbe

Status predmeta: Obavezni

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitiye upozna s normama bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.

Sadržina predmeta:

Predavanja. Na predavanjima se upoređuju norme bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika na svim nivoima. Najprije se upoređuju ortografske norme bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika. Slijede glasovna i orteopska norma; potom morfološka te tvorbena norma. Slijedi uvid u posebnosti leksičko-semantičkih normi (izbor leksema; odnos prema riječima stranoga porijekla) te u osobenosti sintaksičkih normi bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.

Vježbe. Vježbe prate predavanja: na konkretnim tekstovima upoređuju se tri standardnojezičke norme: norma bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika. Također se u vidu referata, prikaza i eseja obrađuju kraći i duži odlomci iz literature.

Seminar. Na časovima seminara obrađuju se teme vezane za jezičke nedoumice i jezičke savjete.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Osnovna literatura:

1. Halilović, S. (1996). *Pravopis bosanskoga jezika*. Sarajevo: Preporod.
2. Halilović, S. (1999). *Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole*. Zenica: Dom štampe.
3. Babić, S. – Finka, B. – Moguš, M. (1995. ili koje novije izdanje). *Hrvatski pravopis*. Zagreb: Školska knjiga.
4. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (1993). *Pravopis srpskoga jezika*. Novi Sad: Matica srpska.

Dodataknja literatura:

1. Bulić, R. (1999). *Bosanski jezik u praksi i normi*. Tuzla: Printcom.
2. Bulić, R. (2009). *Rječnik pravopisnih, običkih i akcenatskih nedoumica u standardnome bosanskom jeziku*. Tuzla: Bosanska riječ.
3. Klajn, I. (2007). *Ispeci pa reci*. Novi Sad: Prometej.
4. Klajn, I. (1997). *Rečnik jezičkih nedoumica*. Beograd: Prometej.
5. Muratagić-Tuna, H. (2005). *Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi: sličnosti i razlike*. Sarajevo: Bosansko filološko društvo.
6. Protudžer, I. (2000). *Pravilno govorim hrvatski 3: praktični jezični savjetnik*. Split: Matica hrvatska.
7. Šipka, M. (1975). *Jezički savjetnik*. Sarajevo: Svjetlost.
8. Tanović, I. – Šehović, A. (2004). *Negativan uticaj stranih jezika na maternji jezik: posljedice jezičke interferencije u jeziku povratnika iz zemalja prijema*. Sarajevo: Svjetlost.
9. Telebak, M. (1996). *Govorimo srpski: s lakoćom do jezičke kulture*. Banja Luka: Glas srpski.
10. Vidović, R. (1983). *Jezični savjetnik*. Split: Logos.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Uvod u standardni jezik BHS 121

Semestar i broj bodova: I. semestar;

Književnost naroda BiH i bosanski, hrvatski, srpski jezik: 2 časa predavanja i 1 čas vježbi, 3 ECTS;

Trajanje: Jedan semestar

Tip kolegija: Predavanja, seminar i vježbe

Status predmeta: Obavezani

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti što upoznaju sa vidovima standardizacije organskih idiomu do XIX stoljeća, kao predstandardnim periodom, i naznačajnijim rezultatima u ovoj djelatnosti, te da se temeljito upoznaju sa procesom standardizacije štokavskog narječja u XIX stoljeću, specifičnostima tih procesa kod Hrvata i Srba, a potom i u Bosni i Hercegovini, putu do zajedničkog standardnog jezika i njegovom funkcioniranju u XX stoljeću do disolucije na posebna nacionalne standardne jezike.

Sadržina predmeta:

Na uvodnim predavanjima osvijetliti složenost jezika kao komunikacijskog fenomena, ukazati na bogatstvo idioma u kojima se on ispoljava, razliku među tim idiomima, kriterije klasifikacije idioma. Posebno će se osvijetliti priroda standardnog jezika kao neorganskog idiomu, ali najprestižnijeg, njegove karakteristike, konkretnost (normiranost), funkcionalnu polivalentnost i autonomnost. Osvijetlit će se put koji se mora preći od organskog idioma do standardnog jezika (etape planiranja korpusa) i procesi koji prate njegovo funkcioniranje i razvoj (etape planiranja statusa) te vidovi njegovog raslojavanja. Poslije toga će se preći na prikaz ostvarenja koja imaju elemente standardizacije a koja su nastala prije inteziviranja ovih aktivnosti i stvaranja standardnih jezika u XIX stoljeću: hrvatskog, srpskog i bosanskog.

Ukazat će se na specifičnosti tih procesa u svim našim sociokulturnim sredinama, na istaknute nosioce tih procesa, političke motive, posebno težnju za ujedinjenje u jeziku. Osvijetlit će se Bečki književni dogovor i njegovi učinci, pojava vukovaca na cijelom prostoru i približavanje normi u svim sredinama do mjere da se moglo govoriti o jednom jeziku. Osvijetlit će se funkcioniranje zajedničkog jezika u XX stoljeću, unitarističke i separatističke tendencije i rezultati tih tendencija do konačnog raspada zajedničkog standardnog jezika na nacionalne jezike: bosanski, hrvatski i srpski devedesetih godina XX stoljeća, te na dobre i loše strane ovog procesa.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Baotić, J. *Približavanje jeziku ili približavanje jezika*, Sarajevo.
2. Barić, E. et al., *Hrvatska gramatika* (uvodni dio), Zagreb.
3. Brozović, D., *Standardni jezik*, do 37. stranice.
4. Halilović, S., *Bosanski jezik*, Sarajevo.
5. Jahić, Dž... et al., *Gramatika bosanskog jezika* (uvodni dio), Zenica.
6. Monnesland, S... et al., *Jezik u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo.
7. Radovanović, M., *Sociolinguistica* (poglavlja VIII i IX), Novi Sad.
8. Simić, R. i Ostojić, B., *Osnovi fonologije srpskohrvatskog jezika* (od 13. do 107. str.), Nikšić.
9. Stevanović, M., *Savremenii srpskohrvatski jezik* (uvodni dio), Beograd.
10. Vince, Z., *Putovima hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Uvod u lingvistiku, FIL BHS 111

Semestar i broj bodova: Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE i bosanski, hrv. i srp. jezik, I sem., 2P + 1V, 3 boda

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: Predavanje i vježbe

Status predmeta: Obavezani

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student detaljno upozna s elementima strukture jezika. Kolegij se bavi teorijskom analizom elemenata strukture jezika prema jezičnim nivoima. Cilj kolegija jeste dati uvid u elemente jezičke strukture i osvijetliti jezičke fenomene koji su vezani za njih. Cilj kolegija jeste ukazati na jezik kao sistem struktura čije je postojanje u lingvističkom sistemu funkcionalno u onom smislu u kojem omogućava kreiranje i interpretaciju neograničenog broja jezičkih izričaja. Kolegij treba da ukaže na elemente strukture jezika kao nečega što praktično omogućava realiziranje praktično neograničenog ekspresivnog kapaciteta jezika. Cilj kolegija jeste pripremiti studenta za dalje proučavanje jezika s općelinguističkog motrišta.

Sadržina predmeta:

Na predavanjima se prezentiraju teorijska razmatranja o elementima strukture pojedinog lingvističkog nivoa. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odlomci iz literature i teorijski tekstovi koji obraduju pojedine teorijske tačke razmatranja o jeziku, web stranice na Internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama uz obradu kraćih i dužih odlomaka iz djela koja pripadaju široj literaturi, a nalaze se u programu posebna pozornost usmjerava na izradu zadataka koji su indikator stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Pavao Tekavčić, *Uvod u lingvistiku* (str.1-216), Zagreb, 1979
2. Midhat Riđanović, *Jezik i njegova struktura*, Sarajevo, 1985.
3. Dubravko Škiljan, *Pogled u lingvistiku*, Zagreb, 1980.
4. Roman Jakobson i Morris Halle, *Temelji jezika*, Zagreb, 1988.

Dodatna literatura:

1. André Martinet, *Osnovi opće lingvistike*, Zagreb, 1982.
2. Noam Chomsky, *Sintaksičke strukture*, Novi Sad, 1984.
3. Emile Benveniste, *Problemi opšte lingvistike*, Beograd, 1975.
4. Bertil Malmberg, *Moderna lingvistika*, Beograd, 1979.
5. Gustave Guillaume, *Principi teorijske lingvistike*, Zagreb, 1998

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Bosanski, Hrvatski jezik, Srpski jezik I FIL BHS 101 (KBH i Druga studijska grupa)
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja i 1 sat vježbi, 2 ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezani
Cilj predmeta: Student treba ovladati pravopisnim pravilima. Usvajanje znanja vezanih za gramatičku strukturu i pravopis vodi ka njegovanju vlastitog jezičkog izraza, što je jedan od bitnih uvjeta za profesiju kojoj će kandidat pripadati poslije završenog fakulteta. Cilj vježbi jeste smanjiti broj jezičkih nedoumica. Provode se govorne i pismene vježbe, razgovara o jezičkim pitanjima. Na vježbama se stalno provode kvizovi i analizira pravopisna problematika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: Aktuelni pravipisi – prema izboru standardnog jezika: 1. Senahid Halilović, <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> , Zenica: Dom štampe, 1999. 2. Babić – Finka – Moguš, <i>Hrvatski pravopis</i> , Školska knjiga, Zagreb, 2001. 3. Pešikan – Pižurica – Jerković, <i>Pravopis srpskog jezika</i> , Novi Sad, Matica srpska, 1993.
Dodatna literatura: 1. Hasnija Muratagić-Tuna, <i>Bosanski, hrvatski, srpski, aktuelni pravopisi</i> , Bosansko filološko društvo, Sarajevo, 2005. 2. Ljiljana Jović, <i>Pravopisni priručnik (dodatak Velikom rječniku hrvatskoga jezika)</i> , Novi liber, Zagreb 2003.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA ANGLISTIKU**

Naziv predmeta i šifra: Engleski jezik 1 FIL ANG 103

Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja i vježbe

Status predmeta: opći

Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznавања engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Ovim bi se studenti pripremili i za nastavu iz predmeta *Opći engleski 2*, čiji je osnovni cilj produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke.

Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i propratnih vježbi na sljedeće tematske podcjeline: 1. Glagoli; 2. Imenice; 3. Priedjvi; 4. Prilozi; 5. Zamjenice; 6. Član; 7. Brojevi; 8. Rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje tekstova) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjeren je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Grgić, Berislav i Brihta, Jolanda. *Engleska gramatika za svakoga*. Školska knjiga Zagreb, 1986.
2. Murphy, Raymond. *English Grammar in Use*. Cambridge University Press, Cambridge, 1999.

Dodatna i preporučena literatura:

1. Side, Richard i Wellman, Guy. *Grammar and Vocabulary for Cambridge Advances and Proficiency*. Pearson Education Limited, Harlow, 1999.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA ROMANISTIKU**

Naziv predmeta i šifra: Francuski jezik I FIL ROM 102

Semestar i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS

Trajanje: I semestar

Tip kolegija: predavanja i vježbe

Status predmeta: opći

Cilj predmeta: Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom.

Sadržaj predmeta: Upoznavanje se fonetskim sistemom francuskog jezika; osnovne gramatičke kategorije: određeni, neodređeni član, imenice, pridjevi, prijedlozi, lične zamjenice, brojevi, partitivni član, prezent indikativa glagola, perfekat i futur, upitna forma, najfrekventniji nepravilni glagoli.

Preduvjeti za upis predmeta: nema - francuski jezik mogu odabrati studenti sa predznanjem kao i potpuni početnici.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura :

1. Y. Berchiche, M. Dubois, R. Mimran, *Cours de la Sorbonne, langue et civilisation françaises*, Clé International, Paris, 2000.
2. Annie Monnerie-Goarin, Evelyne Sirejols, *Champion I*, Clé International, Paris, 2001.
3. Aline Volte, *Belleville I*, Clé International, Paris, 2004.

Dodatna literatura:

1. Sylvie Poisson-Quinton, C. Huet-Ogle, Roxane B : *Grammaire expliquée du français*, Précis de grammaire - niveau débutant, Clé International, Paris, 2003;
2. Alina Kostucki, Gracia Merlo, *Grammaire progressive du français*, Clé International, Paris, 2004.
4. Maïa Gregoire, *Grammaire progressive du français*, Clé International, Paris, 1995.
5. Vlado Drašković, *Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu*, Beograd, 1982.

Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine (silabus)

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i šifra: Ruski jezik 1FIL SLA 103
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar; 1 sat predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći
Cilj predmeta: Osnovni cilj nastave ruskog jezika kao općeg predmeta na početnom nivou je ovladavanje ruskim jezikom kao sredstvom komuniciranja u okviru tematike, leksike i gramatike, predviđene programom.
Sadržaj predmeta: Fonetski sistem ruskog jezika. Ruska grafija i ortografija. Usvajanje leksičkog i gramatičkog minimuma predviđenog programom ostvaruje se različitim tipovima vježbi i zadataka. Vježbe podrazumijevaju i bolje upoznavanje s ruskom kulturom korištenjem različitih didaktičkih audio i video materijala.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. L.V. Miller, L.V. Politova. <i>Žili-byli...; 12 urokov russkogo jazyka, Bazovyj uroven'</i>, učebnik, Sankt-Peterburg, 2007.2. R. F. Poljanec. <i>Pregled gramatike ruskoga jezika</i>, Školska knjiga Zagreb, 1967.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo, Svjetlost 1990.2. I. K. Gapočka. <i>Ja čitaju po-russki</i>, Moskva, 2006.3. Katnić-Bakaršić, M., Moranjak-Bamburać, N., Tanović, I. (1990) <i>Ruski jezik. Udžbenik za V razred osnovne škole</i>. Sarajevo: Svjetlost.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST**

Naziv predmeta i šifra: Njemački jezik I, FIL GER 103
Semestar, broj sati i broj bodova: prvi semestar, 2 časa, 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći
Cilj predmeta: Cilj nastave Njemačkog jezika I kao općeg predmeta jeste produbljivanje znanja stečenog u dosadašnjem obrazovanju i osposobljavanje studenata za razumijevanje tekstova slušanjem i čitanjem te za produktivno bavljenje obrađenim temama (nivo A.2.2 Europskog referentnog okvira). Studenti će se uz to osposobiti za razumijevanje tekstova na njemačkom jeziku koji obrađuju tematiku iz njihovog osnovnog studija.
Sadržaj predmeta: Tematske cjeline: Gewohnte Verhältnisse, Erinnerungen, Aus der deutschen Geschichte, Reisen und Hotels sa komunikativnim kompetencijama: govoriti o vlastitim željama, opisati uvjete stanovanja, govoriti o biografiji poznatih ličnosti, o sjećanjima i poznatim događajima iz prošlosti, rezervirati sobu u hotelu, planirati obilazak nekog grada i govoriti o istom, razumjeti turistički prospekt i samostalno napraviti isti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Dallapiazza, R-M., Jan, E., Blüggel, B., Schümann, A., (2005), Tangram aktuell 2, Ismaning, Hueber-Verlag
Dodatna literatura: 1. Neka od gramatika njemačkog jezika

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Usmena književnost – prozne vrste, FIL KBH 112
Semestar, broj sati i broj bodova: II semestar, 2 P + 0 S + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim pojmovima koji se tiču poetike usmenoknjижevnih proznih vrsta
Sadržaj predmeta: Na temelju tri velike grupe usmenoknjижevnih proznih žanrova: pripovijetke, predaje i legende, sagledavat ćemo osobine i osobenosti ovih proznih vrsta, dosadašnja književnohistorijska i folkloristička bavljenja, te raznolike mogućnosti modernih čitanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja
Obavezna literatura:
1. <i>Usmena književnost</i> , priredili Đenana Buturović i Munib Maglajlić, Sarajevo, 1997. 2. <i>Usmena književnost</i> , priredila Maja Bošković-Stulli, Zagreb, 1971. 3. <i>Narodna književnost</i> , priredio Vladan Nedić, Beograd, 1972.
Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave.
Dodatna i preporučena literatura:
1. Aiša Softić: <i>Usmena proza Bošnjaka</i> 2. Vuk S. Karadžić: <i>Srpske narodne pripovijetke</i>
Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Svjetska književnost od klasicizma do postmoderne, FIL KBH 152

Semestar, broj sati i broj bodova: II semestar; 2 P + 2 V + 0 S, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)

Trajanje: Jedan semester

Tip kolegija: Predavanja

Status predmeta: Obavezni

Ciljevi predmeta: Pristup evropskoj i svjetskoj književnosti ovih književnopovijesnih razdoblja odvijat će se na konceptualnoj ravni te na ravni književnih žanrova i njihovih reprezentativnih uzoraka.

Za klasicizam u evropskoj književnosti se veže tzv. racionalistička poetika, koja piscima propisuje teme, kompoziciju, stil i figure te hijerarhiju književnih žanrova, na čijem je vrhu tragedija (Corneilleov «Cid», Racinova «Fedra»), dok se komedija, preko Moliera, postepeno nametala kao vladajući književni žanr. S prosvjetiteljstvom nastaje era romana (Defoe, Sterne), dok romantizam uvodi poetičku revoluciju, koja se manifestira na svim razinama književnog diskursa, a osobito u odbacivanju klasicističke teorije žanrova. S romantizmom u književnu formu i strukturu prodire poetika individualne subjektivnosti i osobnog izraza, vidljiva kod Bayrona i Keatsa, Hugoa i Lamartina, podjednako kao i kod Goethea, Puškina i Novalisa. Kao protuteža romantičkoj mašti i individualnoj kreaciji, realizam reafirmira mimetičku poetiku i naglašeno je društveno-kritički usmjerena, a pisci poput Balzaca, Flauberta, Dostoevskog, Tolstoja, unose bitne novine u strukturi i umjetničkim postupcima. (slobodni neupravni govor, polifonijska ili dijaloška struktura romana), a uz to njihova djela postaju laboratorijem za iskušavanje filozofskih koncepcata i etičkih pitanja. Kad je riječ o epohama modernizma i postmoderne, valja reći da su to i tematski-stilski i strukturno-kompozicijski, te konceptualna dva različita i suprotstavljeni diskursa.

Sadržaj predmeta: Pretest će se različiti pristupi ovim književnim epohama, te u tom kontekstu iscrpno interpretirati najvažnija djela vodećih predstavnika tih razdoblja - od Baudaleirea, Malarnea do Eliota i Paunde, u poeziji, od Prousta, Kafke, Joycea i Camusa do Eca, Fowlesa, Sueskinda, Borgesa, Marquesa i J. Bartha, u romanu i pripovijeci. U tom smislu na kolegiju će se strogo i dosljedno slijediti metakonstruktivni pokušaj razgraničenja literarnog ili nestetičkog modernizma od postmoderne: (a) dovodenjem u odnos stilističkih obilježja modernističkih i postmodernih tekstova; (b) neki autori slijede političke impulse i suprotstavljaju demokratsku postmodernu konzervativnom i elitističkom modernizmu; (c) treća grupa autora nastoji modernizam i postmodernu tretirati kao kompleksne određene pitanja, odnosno kao paradigme (Quinones, McHalle).

Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Svjetska književnost od antike do renesanse (FIL KBH 151)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. E. Calinescu: »Maske moderniteta», Zg, 2000.;
2. Linda Haćion: »Poetika postmodernizma», Novi Sad, 1996.;
3. Nihad Agić: »Naratološki portreti», Tuzla, 2005.

Cjelovit popis literature na početku školske godine (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Uvod u književne teorije, FIL KBH 162
Semestar, broj sati i broj bodova: II semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s osnovnim postavkama i značajkama savremenih književnih teorija, kao i s njihovim aplikativnim mogućnostima, posebno u oblasti proučavanja KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tiče se metodologije nauke o književnosti ili metodologije književnonaučnih proučavanja, te u ovim okvirima tretira sve relevantne književnoteorijske pristupe i usmjerenja mahom tokom 20. st., a posebno slijedeće: <i>biografizam, psihologizam, pozitivizam, idejna kritika, duhovna historija, historijska poetika, impresionistička kritika, stilistička kritika, ruski formalizam, anglo-američka nova kritika, fenomenološki pristup književnosti, strukturalizam, semiotika, poststrukturalizam, dekonstrukcija, psihanalitička kritika, marksistička i neomarksistička kritika, teorija recepcije i tzv. Reader-Response Criticism, feministička teorija i kritika, novi historicizam, kulturni materijalizam, postkolonijalna teorija i kritika, rodni studiji, kulturni studiji, teorije kulturnog pamćenja i imagologija</i> . Usto, studenti/ice će se upoznati i s mogućnostima kritičkog te šireg, inter- i metateorijskog razumijevanja ovih književnoteorijskih pristupa i usmjerenja, kao i s mogućnostima njihova aplikativnog iskorištavanja, naročito u oblasti proučavanja KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmetan Uvod u teoriju književnosti (FIL KBH 161)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
1. Lešić, Zdenko i dr.: <i>Suvremena tumačenja književnosti i književnokritičko naslijeđe XX stoljeća</i> , Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2006.
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Književnost za djecu i omladinu – pripovjedna proza i roman, FIL KBH 172
Semestar, broj sati i broj bodova: II semestar, 2P+2V, 4 ECTS

Trajanje: Jedan semestar

Tip kolegija: Predavanje/vježbe

Status predmeta: Obavezan

Cilj predmeta: Cilj je upoznati studentice i studente sa razvojem pripovjednih formi, od pripovijetke do dječijeg romana u svjetskoj književnosti, južnoslavenskoj i bosanskohercegovačkoj književnosti. Uočavanje i klasificiranje tipova dječijeg romana.

Sadržaj predmeta: Likovi djece i odraslih u književnosti za djecu i omladinu. Rađanje i razvoj književnih žanrova u literaturi za djecu i omladinu. Žanrovski modeli u književnosti za djecu i omladinu. Vrste romana za djecu i omladinu; roman o siročetu, roman o odrastanju, avanturistički i viteški roman, karakteristični junaci.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Salten, F., *Bambi*
2. London, J., *Bijeli očnjak*
3. Kipling, R., *Knjiga o džungli*
4. Defoe, D., *Robinson Crusoe*
5. Twain, Mark, *Pustolotine Toma Sawyera ili Kraljević i prosjak*,
6. Molnar, Ferenc, *Junaci Pavlove ulice*
7. Verne, Jules, *20.000 milja ispod mora*

Dodatna i preporučena literatura:

1. Crnković, Milan, *Dječja književnost*, Školska knjiga, Zagreb, 1986.,
 2. Karol Visinko, *Dječja priča - povijest, teorija, recepcija i interpretacija*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- Spisak dodatne literature će biti predložen na predavanjima i vježbama (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Jezička kultura; FIL BHS 124

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova: II semestar:

KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE i bosanski, hrvatski i srpski jezik: 2 sata predavanja, 1 sat seminara, 2 sata vježbi, 5 ECTS;

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe

Status predmeta: obavezan

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitije upozna sa značajem jezičke kulture i njenim elementima

Sadržina predmeta:

Predavanja: Jezička kultura i njen značaj. Izgrađivanje jezičke kulture. Uvjeti za dobru pismenost. Kompozicija različitih pisanih sastava. Esej, seminarски i diplomski rad. Pregledni rad i izvorni naučni rad: izbor teme, sakupljanje podataka, analiza i raspored građe, redigiranje završne verzije rukopisa; dokumentarna podloga rukopisa. Negativne osobine stila. Poslovno komuniciranje. Poslovno pismo. Retorika. Govornička kultura. Govornički stilovi. Plan za uspješan govor. Osobine dobrog govora. Sposobnost slušanja. Paralingvistički kodovi.

Seminar: Izrada plana istraživanja, radne bibliografije, pisanje prikaza knjige i sl.

Vježbe: Pisanje različitih vrsta radova: referat, biografija, bibliografija, esej, prikaz knjige, poslovno pismo, plan istraživanja, planovi za različite vrste govora.

U toku semestra student je obavezan pročitati osnovnu literaturu koja je navedena u ovom programu.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Bellenger, L.: *Umijeće komuniciranja*, Sarajevo, Svjetlost, 1992, 159
2. *Govori za sve prilike i ukratko o govorništvu: Priručnik za učinkovite i moderne govore*, Zagreb, Poslovni zbornik, 1997, 534
3. Kuba, L. – Koking, Dž.: *Metodologija izrade naučnog teksta*, Podgorica, CID, 2004, 214; ili Silobrčić, V.: *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*, Zagreb, Medicinska naklada, 1998, 159; ili Šamić, M.: *Kako nastaje naučno djelo*, 7. izdanje, Sarajevo, Svjetlost, 1988, 169
4. Šipka, M.: *Kultura govora*, Sarajevo, Institut za jezik, 2005, 303

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK

Naziv predmeta i šifra: Fonetika i fonologija BHS 122

Semestar i broj bodova: II semestar;

Književnost naroda BiH i bosanski, hrvatski, srpski jezik: 2 časa predavanja, 1 čas seminara, 1 čas vježbi, ECTS 4

Trajanje: jedan semestar

Tip kolegija: predavanje, seminar, vježbe

Status predmeta: obavezan

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovog kolegija jeste da studenti ovladaju znanjima iz fonetike i fonologije standardnih jezika na štokavskoj osnovi: bosanskog, hrvatskog, srpskog i ovladaju teorijskim podacima o akcentu.

Sadržina predmeta: Na predavanjima će se osvijetliti odnos između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, ukazati na istovjetnost njihovih struktura da bi se približila literatura koja se daje uz program. Poslije posredovanja ovih činjenica, osvijetlit će se odnos između fonetike i fonologije i jedinica njihove analize – glasa i foneme, artikulacija i klasifikacija glasova, inventar fonema i alofona, distribucija fonema i ograničenja u distribuciji, vidovi ostvarenja fonema kad se naruše zakoni distribucije, tj. alternacije fonema (glasovne promjene). Na koncu će se osvijetliti problematika akcenatskog sistema, jedinice i njihovo bilježenje, njihova distribucija i funkcija u riječi i rečenici.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Babić, Z., *Kriteriji za izbor razlikovnih obilježja u slavenskim jezicima*, Croatica, 23. i 24.
2. Barić, E...et al., *Hrvatska gramatika* (dio *Fonetika i fonologija* i dio *Morfonologija*), Zagreb.
3. Brozović, D., *O alofonskoj problematici u hrvatskoj ortoepiji (fonemi i alofoni u standardnom hrvatskom jeziku)*, X, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, sv. 9.
4. Jahić, Dž..et al., *Gramatika bosanskog jezika* (dio *Fonetika i fonologija* i dio *Morfonologija*), Zenica.
5. Petrović, D. i Gudurić, S. *Fonologija srpskoga jezika*, Beograd.
6. Simić, S. i Ostojić, B., *Osnovi fonologije srpskohrvatskog jezika* (Dio drugi – *Fonologija srpskohrvatskog jezika*), Nikšić.
7. Stevanović, M., *Savremeni srpskohrvatski jezik* (dio *Fonetika*), Beograd.
8. Škarić, I., *Slово, glas i fonemaj*, XXI, Jezik, Zagreb.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Staroslavenski jezik, FIL BHS 141

Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar;

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 3 ECTS;

Trajanje: jedan semestar

Tip kolegija: predavanja i vježbe

Status predmeta: obvezatan

Cilj predmeta:

Upoznati studente s pismima i jezičnom strukturom najstarijih slavenskih tekstova (staroslavenskim kanonom). Otv studentima vremensku perspektivu u njihovom vlastitom jeziku, i jeziku uopće, i zainteresirati ih i što bolje osposobi samostalnija istraživanja bosanskih crkvenoslavenskih tekstova, ali i korpusa administrativno-pravne pismenosti na st. cirilici (pismu s najdužom tradicijom u Bosni i Hercegovini), kao i u zapisima i natpisima, crkvenim i epitafnim.

Kao temeljni predmet slavističkih studija on se prirodno povezuje s drugim disciplinama i predmetima (na „korespondentnosti i korelativnosti“):

1. služi kao uvod u slavistiku i osnova je komplementarnom predmetu *Poredbena gramatika slavenskih jezika* jer struktura staroslavenskog jezika svojevrsna preslika kasnog razdoblja praslavenskog jezika;
2. najuže je vezan s historijskom gramatikom svakog slavenskog jezika jer su njihova najstarija stanja najst staroslavenskom;
3. svojim jezikom i tematikom vezuje se za stariju (srednjovjekovnu) književnost;
4. veže se s dijalektologijom jer omogućuje pogled u jezične divergencije i sl.

Sadržina predmeta:

Na predavanjima se obrađuju osnovni pojmovi vezani za prirodu staroslavenskog jezika, povijesne okolnosti nastanak staroslavenske pismenosti, kao i gramatička struktura na osnovnim razinama: fonološkoj, morfološkoj i sintaktičkoj. Vježbe tematski prate predavanja, ali se kontinuirano vježba čitanje tekstova, prijevod, transliteracija, transkripcija i vrši se grafijska i jezična analiza na korpusu ispitnog minimuma od pet tekstova.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i s ocjenjivanja.

Obvezatna literatura:

1. Damjanović, S., *Glasovi i oblici općeslavenskog književnog jezika*, Zagreb, 1995. i 2000. ili od istog autora *Staroslavenski jezik*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2004. god. (s poglavljem o sintaksi)
2. Nikolić, S., *Staroslovenski jezik II*, Tekstovi sa rečnikom, Naučna knjiga ili Trebnik, Beograd

Dodatna i preporučena literatura:

1. Bratulić, J., *Žitija Konstantina Ćirila i Metodija i drugi izvori*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1985. (v. predgovor s izabranim tekstovima i komentarima)
2. Damjanović, S., *Slovo iskona*, Zagreb, 2004.
3. Damjanović, S. - Jurčević, I. - Kuštović, T. - Kuzmić, B. - Lukić, M. - Žagar, M., *Mali staroslavensko-hrvatski rječnik*, Matica hrvatska, Zagreb, 2004.
4. Hamm, J., *Staroslavenska gramatika*, Zagreb (bilo koje izdanje)
5. Kuna, H., *Staroslavenski jezik*, Sarajevo, 1974.
6. Mihaljević, M., *Slavenska poredbena gramatika*, I dio, Školska knjiga, Zagreb, 2002.
7. *Staroslavenskij slovar'* (po rukopisjam X – XI vekov), red. Cejtin, R. M. - Večerka, R. - Blagova, „Prosveščenie“, Moskva, 1999.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK

Naziv predmeta i šifra: Bosanski jezik, Hrvatski jezik, Srpski jezik II FL BHS 102 (KBH i Druga studijska grupa)
Semestar, broj sati i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja i jedan sat vježbi, 2 ECTS
Trajanje: jedan semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezani
Cilj predmeta: Usvajanje znanja vezanih za sintaksu vodi ka njegovanju vlastitog jezičkog izraza. U ovom semestru posebna pažnja posvećuje se naučnom funkcionalnom stilu, tehnikama citiranja i parafraziranja, preporukama za izradu bibliografije u skladu sa principima MLA. U okviru predmeta izučava se sintaksička struktura: sintaksema, sintagma, složena rečenica, vezani tekst (diskurs). Studenti se na vježbama uvode u tehniku pisanja naučnog teksta. Analiziraju se njihovi samostalni radovi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: Pravopisna poglavlja o interpunkciji: 1. Senahid Halilović, <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> . Zenica: Dom štampe. 1999. 2. Babić – Finka – Moguš, <i>Hrvatski pravopis</i> , Školska knjiga, Zagreb, 2001. 3. Pešikan – Pižurica – Jerković, <i>Pravopis srpskog jezika</i> , Novi Sad, Matica srpska, 1993. Sintaksička poglavlja: 4. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> . Dom štampe: Zenica. 2000. 5. Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2005.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA ANGLISTIKU**

Naziv predmeta i šifra: Engleski jezik 2 FIL ANG 104
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: opći
Cilj predmeta: Revizija i produbljivanje već postojećeg znanja studenata iz osnovni gramatičkih struktura (vrste riječi, rečenične strukture); osposobljavanje studenata da vladaju općom i stručnom leksikom u svrhu pripreme za samostalan rad na stručnim tekstovima, s ciljem sticanja jezičke kompetencije u smislu služenja stručnom literaturom.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji iz dvije međusobno povezane cjeline: revizija gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova sa posebnim akcentom na tekstove iz struke. Fokus vježbi je na čitanju i razumijevanju teksta, kao i diskusiji u vezi sa odabranim temama. Od studenta se očekuje upoznavanje sa i usvajanje osnovnih stručnih termina, te sposobnost smislene diskusije na engleskom jeziku.
Preduvjeti za upis predmeta: položen Engleski jezik 1 FIL ANG 105
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Grgić, Berislav i Brihta, Jolanda. <i>Engleska gramatika za svakoga</i>. Školska knjiga Zagreb, 1986.2. Murphy, Raymond. <i>English Grammar in Use</i>. Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
Dodatna i preporučena literatura
<ol style="list-style-type: none">1. Side, Richard i Wellman, Guy. <i>Grammar and Vocabulary for Cambridge Advances and Proficiency</i>. Pearson Education Limited, Harlow, 1999.2. Izbor tekstova općeg tipa. Izvori: <i>Opportunities</i> (Upper Intermediate), Pearson Education Limited, 2002, Harlow; <i>Success</i> (Upper Intermediate), Pearson Education Limited, Harlow, 2007.3. Hewings, Martin. <i>Advanced Grammar in Use</i>. Cambridge University Press, Cambridge, 1999.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA ROMANISTIKU

Naziv predmeta i šifra: Francuski jezik II FIL ROM 103
Semestar i broj bodova: II semestar; 1 sat predavanja + 1 sat vježbi; 3 ECTS
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: opći
Cilj predmeta: Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom u mjeri u kojoj je to potrebno za uspješno korištenje stručne i naučne literature na datom jeziku iz oblasti naučnih disciplina svake studijske grupe.
Sadržaj predmeta: U toku drugog semestra studenti se upoznaju sa sljedećim gramatičkim kategorijama: upitna i odrična forma; prilozi; prijedlozi; neodređene zamjenice; neodređeni pridjevi; slaganje vremena indikativa; upravni i neupravni govor; složene relativne zamjenice; kondicional; konjunktiv; infinitiv; participi;
Stečena znanja studenti će primjenjivati kroz čitanje, prevodenje i konverzaciju na tekstovima predviđenim za tu svrhu.
Uvođenje studenata u problematiku prevodenja/razumijevanja autentičnih tekstova iz različitih oblasti ljudskog znanja, posebno iz onih naučnih disciplina koje se izučavaju na određenoj studijskoj grupi.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Francuski jezik I - opći predmet (FIL ROM 103)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura :
1. Y. Berchiche, M. Dubois, R. Mimran, <i>Cours de la Sorbonne, langue et civilisation françaises</i> , Clé International, Paris, 2000. 2. Annie Monnerie-Goarin, Evelyne Sirejols, <i>Champion II</i> , Clé International, Paris, 2001. 3. Aline Volte, <i>Belleville II</i> , Clé International, Paris, 2004.
Dodatna literatura :
1. Sylvie Poisson-Quinton, C. Huet-Ogle, Roxane B : <i>Grammaire expliquée du français</i> , Précis de grammaire - niveau débutant, Clé International, Paris, 2003; 2. Alina Kostucki, Gracia Merlo, <i>Grammaire progressive du français</i> , Clé International, Paris, 2004. 3. Maïa Gregoire, <i>Grammaire progressive du français</i> , Clé International, Paris, 1995. 4. Vlado Drašković, <i>Gramatika francuskog jezika za osnovnu školu</i> , Beograd, 1982.
Dodatna literatura se utvrđuje na početku svake akademske godine

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU**ODSJEK ZA NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST**

Naziv predmeta i šifra: Njemački jezik II, FIL GER 104
Semestar, broj sati i broj bodova: drugi semestar, 2 časa, 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta:

Cilj nastave Njemačkog jezika II kao općeg predmeta jeste produbljivanje znanja stečenog u dosadašnjem obrazovanju kao i osposobljavanje studenata za razumijevanje tekstova koji su sadržajno usklađeni sa studijskim sadržajima njihovog osnovnog studija. Studenti će na kraju drugog semestra biti u stanju da uz receptivno i produktivno bavljenje općim temama iz svakodnevnog života prezentiraju i teme iz užestručne oblasti koju studiraju. Pritom će se težiti dostizanju nivoa B.1.1 Europskog referentnog okvira.

Sadržaj predmeta:

Komunikacija (uspostavljanje kontakata, čitanje oglasa i odgovor na iste, razgovor o prijateljstvu, proslavama); želje i snovi; domovina, državljanstvo, osjećaj pripadnosti naciji i razvijanje interkulturne svijesti; zanimanja, uvjeti za njihovo obavljanje, uvjeti rada, pisanje biografije, prijave na natječaj

Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz Njemačkog jezika I (FIL GER 103)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Dallapiazza, R-M., Jan, E., Blüggel, B., Schümann, A., (2005), Tangram aktuell 3, Ismaning, Hueber-Verlag

Dodatna literatura:

1. Neka od gramatika njemačkog jezika

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i šifra: Ruski jezik 2, , FIL SLA 104

Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 1 sat predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 3

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja, vježbe

Status predmeta: opći

Cilj predmeta: Osnovni cilj nastave ruskog jezika kao općeg predmeta je ovladavanje ruskim jezikom na komunikativnom nivou, usvajanje leksičkog i gramatičkog minimuma, te ovladavanje govornim modelima u okviru programom predviđene tematike. Cilj je također i sticanje jezičke kompetencije u smislu služenja stručnom literaturom na ruskom jeziku iz date oblasti.

Sadržaj predmeta: Pregled ruske gramatike. Vrste riječi i njihovi oblici. Modeli rečenica. Vježbe podrazumijevaju, pored ostalog, čitanje i jezičku analizu različitih tekstova dijaloškog i monološkog tipa. Predstavljanje filmova, muzike, pozorišta i sličnih sadržaja iz ruske kulture i historije prate različiti tipovi zadataka, razgovori i pisanje sastava.

Preduvjeti za upis predmeta: položen Ruski jezik 1, FIL SLA 103

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. L.V. Miller, L.V. Politova. *Žili-byli...; 12 urokov russkogo jazyka, Bazovyj uroven'*, učebnik, Sankt-Peterburg, 2007.
2. R. F. Poljanec. *Pregled gramatike ruskoga jezika*, Školska knjiga Zagreb, 1967.

Dodatna i preporučena literatura

1. B. Tošović. *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*. Sarajevo, Svjetlost 1990.
2. I. K. Gapočka. *Ja čitaju po-russki*, Moskva, 2006.
3. Katnić-Bakaršić, M., Moranjak-Bamburać, N., Tanović, I. (1990) *Ruski jezik. Udzbenik za VI razred osnovne škole*. Sarajevo: Svjetlost.

Jenjovac

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Starija bošnjačka književnost, FIL KBH 221
Semestar, broj sati i broj bodova: III semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim književnopovijesnim značajkama i ključnim ostvarenjima srednjovjekovne bosansko-humske pismenosti i književnosti, kao i bošnjačke književnosti vremena osmanske uprave u BiH.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira, s jedne strane, srednjovjekovnu bosansko-humsku pismenost i književnost, kao i, s druge strane, bošnjačku književnost i književni život vremena osmanske uprave u BiH. Uz usko vezivanje za širi kulturno-historijski kontekst ovih dvaju povijesnih razdoblja, posebno će se fokusirati književne vrijednosti bosansko-humske pisane prakse, kao i različiti tokovi bošnjačke književnosti iz osmanskog doba (alhamijado književnost, književnost na orientalnim jezicima i epistolarna literatura). Naročita pažnja bit će posvećena i poetičkim značajkama, žanrovskim osobenostima te posebno značajnim i/ili paradigmatskim književnim ostvarenjima kako onda kad je riječ o srednjovjekovnoj bosansko-humskoj pismenosti i književnosti, tako i onda kad je riječ o bošnjačkoj književnosti vremena osmanske uprave u BiH.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, knj. I, prir. Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, Alef, Sarajevo, 1998;2. Dizdar, Mak: <i>Stari bosanski tekstovi</i>, Kulturno nasljeđe Bosne i Hercegovine, Svjetlost, Sarajevo, 1969;3. Huković, Muhamed: <i>Alhamijado književnost i njeni stvaraoci</i>, Kulturno nasljeđe Bosne i Hercegovine, Svjetlost, Sarajevo, 1986;4. Nametak, Fehim: <i>Divanska književnost Bošnjaka</i>, Orientalni institut, Sarajevo, 1997;5. Rizvić, Muhsin: <i>Pregled književnosti naroda Bosne i Hercegovine</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985. <p>(Napomena: U gore navedenoj literaturi obavezni su samo oni dijelovi koji se odnose na srednjovjekovnu bosansko-humsku pismenost i književnost te bošnjačku književnost osmanskog doba. Popis književne lektire bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predočen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.)</p>
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predočen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

Jenjović

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Starija hrvatska književnost, FIL KBH 231
Semestar i broj bodova: III semestar; 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj i sadržaj predmeta: Nastavni predmet <i>Starija hrvatska književnost</i> ima za cilj upoznati studente/-ice sa hrvatskom književnošću srednjovjekovla, humanizma, te renesansnih i baroknih tendencija. Budući da predmet obuhvaća veliki povijesni raspon i znatnu književnu građu, studentima će biti predočene poetičke cjeline i njima pripadajući pisci unutar književnohistorijskog pregleda. Društvena i povijesna pozadina svake od te četiri cjeline, srednjovjekovna, renesansna, barokna i književnost humanizma, predstavlja važne elemente za upoznavanje studenata o složenim odnosima povijesnih i književnih procesa. Zbog toga će posebno biti obrađeni povijesni uvjeti hrvatskog prostora u vrijeme srednjovjekovla, humanizma, renesanse i baroka. Hrvatska književnost ovih poetičkih cjelina posjeduje svoje specifične zakonitosti, prije svega u humanizmu, renesansnoj i baroknoj poetici. Te tri poetičke cjeline hrvatske književnosti jesu granični poetički fenomeni u kontekstu evropskih književnih kretanja. To znači da, za razliku od srednjovjekovne, ove poetike u hrvatskoj literaturi postaju svjesne svoje granične pozicije unutar evropskih književnih kretanja, što će doći pogotovo do izražaja u krugu hrvatskih latinista, petrarkista, a potom i kod najznačajnijih spisatelja, kakvi su Marko Marulić, Marin Držić, Ivan Gundulić itd.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Eduard Hercigonja: <i>Srednjovjekovna književnost. Edicija Povijest hrvatske književnosti u sedam knjiga.</i>2. Marin Franičević, Franjo Švelec, Rafo Bogišić: <i>Od rensanse do prosvjetiteljstva. Edicija Povijest hrvatske književnosti u sedam knjiga.</i>3. Slobodan Prosperov Novak: <i>Povijest hrvatske književnosti.</i>4. Slobodan Prosperov Novak: <i>Planeta Držić.</i>5. Ivo Frangeš: <i>Riječ što traje. Književne studije i eseji. Slavische literaturen</i>, zbornik radova o prikazima ljubavi u bosanskoj, hrvatskoj i srpskoj književnosti od renesanse do danas, ur. Robert Hodel. Renate Lachmann: <i>Metamorfoza činjenica i tajno znanje</i>

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Starija srpska književnost, FIL KBH 241
Semestar i broj bodova: III semestar; 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj i sadržaj predmeta: Upoznati studente i studentice sa historijskim, civilizacijskim, religijskim, kulturnim i književnim okvirima stare srpske književnosti (Sava, Stefan Prvovenčani, Domentijan, Teodosije, Danilo II, Camblak i Konstantin Filozof) sa nekim vidovima usmenog stvaralaštva, te sa prosvjetiteljskim radom i djelom Dositeja Obradovića (<i>Pismo Haralampiju, Život i priklučenija, Sovjeti zdravoga razuma, Basne</i>).
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Miodrag Pavlović: <i>Iz naše književnosti feudalnog doba</i>.2. Dimitrije Bogdanović: <i>Istorijske srpske književnosti</i>. <p>Cjelovit popis literature bit će predočen studentima/-icama prilikom početka nastave (silabus).</p>

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Kulturalna znanost/nauka o književnosti, FIL KBH 263
Semestar, broj sati i broj bodova: III semestar; 2 P, 2 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanje i vježbe
Status predmeta: Obavezni
<p>Cilj predmeta: Kulturalna nauka o književnosti zadnjih dvadesetak godina dobila je na značenju kao vodeća interdisciplinarna istraživačka metoda, koja je prošla fazu prodora i obnove, o čemu svjedoče pro-gramatske studije o njenoj izgradnji. Za tu fazu njenog uobličavanja postoje brojni uvodi ili zbirke studija i eseja, čime je ponuđen pregled različitih kulturnoznanstvenih istraživačkih postavki i metoda, dakle u njima se nudi pregled o nazivu, prvcima i tendencijama razvoja kulturalne znanosti o književnosti. Drugu, pak, fazu karakterizira identifikacija osnovnih tema u kojima su kulturnoznanstvena pitanja zgasnuta i povezana sa književnim tekstovima i čitanjem tih tekstova. To je i razlog, da i naš pristup želi posredovati temeljne književne spoznaje i tako pripomogne izoštrevanju pojmljiva, čime kulturalna znanost o književnosti postaje pomoćno sredstvo u proučavanju veze između književnosti i bitnih i važnih pitanja kulture. Na ovaj način nastoji se povezati uvod u teorijske koncepte sa uvodom u književnost različitih epoha.</p> <p>Sadržaj predmeta: Ovaj kolegij ili uvod u kulturalnu znanost o književnosti predočit će nekoliko tematskih polja u kojima se udruženi metodički osnovni pojmovi, teoretske postavke i čitanje literarnih tekstova. Znatan dio kolegija bit će posvećen definiciji kulturalne znanosti o književnosti, njenom diferenciranju spram cultural studies, te pretresanju znanstveno-strateških implikacija pojma kulture – kulturalna nauka svoju pažnju od pojma «duh» usmjerava na strukture, procese i praktike u okruženju, pa je u središtu ove nove paradigme aksiom o konstruktivnosti medija, koji se više ne shvaća kao forma prikazivanja, nego kao genuino znanje o proizvodnji svijeta. Na tragu takve preorientacije od duhovnog bitka u medijalan tako bitak intenzivnije se u fokus probija ju tehnički mediji, koji se manju poimaju kao posrednik, a sve više kao genuine forme organizacije ljudskog iskustva svijeta. Kulturalna nauka o književnosti primarno za predmet ima kulturu i književnost u njenoj kulturalnoj kontekstualizaciji, t.j. ona kanonizira i, istovremeno, automatski, dekanonizira tekst.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Aleida Assmann: »Einfuehrung in die Kulturwissenschaft», 2006;2. J.Hillis Miller: »Topographies», 1995.;3. Wolfgang Mueller Funk: "Kulturtheorien", Fink, Muenchen, 2010.,4. Handbuch Kulturwissenschaften, Metzler, Berlin, 2011.
Cjelovit popis literature na početku školske godine (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra Umijeće interpretacije poezije (1), FIL KBH 201
Semestar, broj sati i broj bodova: III semestar; 1 P + 0 S + 1 V, 2 ECTS
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Cilj nastavnog predmeta jeste studiozno upoznati studente/ice s općim i pojedinačnim poetičkim značajkama pjesničkih tvorevina, s njihovom strukturnom organizacijom i povijesnim razvojem te drugim karakteristikama poetskog diskurza u njegovim brojnim oblicima, a sve to u vezi s različitim mogućnostima analize i tumačenja pjesničkog teksta.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet predstavlja u osnovi teorijsko-aplikativni kurs iz oblasti umijeća interpretacije poezije. Praktična eksplikacija teorijskih pitanja te interpretacije pojedinačnih pjesničkih tekstova zasnovat će se mahom na primjerima iz bošnjačkog, bosanskohercegovačkog i južnoslavenskog pjesništva 20. st., ali će – bilo zasebno, bilo u komparativnoj perspektivi – u obzir biti uzeta i najznačajnija pjesnička ostvarenja iz ukupne svjetske književne baštine.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. K. Ćulavkova: <i>Poetika lirike</i> (Beograd, 2001).2. E. Duraković: <i>Govor i šutnja tajanstva: Pjesničko djelo Maka Dizdara</i> (Sarajevo, 1979, 2005), <i>Riječ i svijet: Studije i eseji o bosanskohercegovačkim pjesnicima XX vijeka</i> (Sarajevo, 1988), <i>Antologija bošnjačke poezije XX vijeka</i> (Sarajevo, 1996), <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici: Novija književnost – Poezija</i> (Sarajevo, 1998), <i>Arka riječi: Izabrane studije i eseji</i> (Tuzla, 2006).3. E. Duraković, M. Stojić i M. Vešović: <i>Antologija bosanskohercegovačke poezije XX vijeka</i> (Sarajevo, 2000).4. H. Kapidžić-Osmanagić: <i>Poezija 1945–1980: Pjesnici lirske apstrakcije</i> (Sarajevo, 1992).5. Z. Lešić: <i>Jezik i književno djelo</i> (Sarajevo, 1971, 1982).6. D. Nedeljković i M. Radović: <i>Umetnost tumačenja poezije</i> (Beograd, 1979).7. V. Pavletić: <i>Kako razumjeti poeziju</i> (Zagreb, 1995).8. M. Stojić: <i>Iza spuštenijeh trepavica: Antologija hrvatskoga pjesništva XX stoljeća</i> (Sarajevo, 1991).9. S. Tontić: <i>Novije pjesništvo Bosne i Hercegovine</i> (Sarajevo, 1990), <i>Moderno srpsko pjesništvo: Velika knjiga moderne srpske poezije – Od Kostića i Ilića do danas</i> (Sarajevo, 1991).10. J. Užarević: <i>Kompozicija lirske pjesme</i> (Zagreb, 1991).
Dodatna i preporučena literatura:
Književna lektira (pisci i djela) i dodatni popis literature bit će predloženi studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Umijeće interpretacije pripovjedne proze i graničnih književnih vrsta 1, FIL KBH 202

Semestar, broj sati i broj bodova: III semestar, 1 P + 1 V, 2 ECTS

Trajanje: Jedan semestar

Tip kolegija: Predavanja i vježbe

Status predmeta: Izborni

Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s različitim interpretativnim pristupima pripovjednoj prozi i graničnim književnim vrstama, posebno u oblasti proučavanja KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE.

Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira pitanja interpretacije pripovjedne proze i graničnih književnih vrsta. Pored usvajanja novih znanja o pripovjednoj prozi i graničnim književnim vrstama i u pisanoj i u usmenoj književnosti, posebna pažnja bit će posvećena onom što su različiti interpretativni pristupi pripovjednoj prozi i graničnim književnim vrstama, počev od tradicionalnijih do savremenih i recentnih. Pri svemu ovom, pripovjedna proza i granične književne vrste razmatrat će se u ovom smislu kako zasebno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi i odnosu. Uz ove, moguće je i niz drugih užih predmetno-problemskih fokusa (što će biti precizirano u silabusima za svaku akademsku godinu).

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Lešić, Zdenko: *Teorija književnosti*, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2005;
2. Marčetić, Adrijana: *Figure pripovedanja*, Narodna knjiga / Alfa, Beograd, 2004;
3. Prins, Džerald: *Naratološki rečnik*, prev. Brana Miladinov, Službeni glasnik, Beograd, 2011;
4. Solar, Milivoj: *Teorija proze*, SNL, Zagreb, 1989;
5. Solar, Milivoj: *Teorija književnosti – Rječnik književnog nazivlja*, Službeni glasnik, Beograd, 2012;
6. Škreb, Zdenko i Ante Stamać, ur.: *Uvod u književnost: Teorija, metodologija*, Globus, Zagreb, 1998.
7. (Napomena: Gornji popis literature orientacionog je karaktera i, zajedno s popisom književne lektire, bit će preciziran u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predviđen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.)

Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predviđen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Morfologija I, FIL BHS 225

Semestar, smjer i broj bodova:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, III sem., 2P + 1S + 3V, 6 bodova

Trajanje: 1 semestar.

Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe

Status predmeta: obavezani

Cilj predmeta: U odgojno-obrazovnom sistemu jezik i književnost imaju primarnu ulogu. Kao nastavni predmet jezik se ne proučava da bude sam sebi svrhom. Nastava jezika ima svoj sadržaj, svoje metode i svoj cilj. Sve to nužno uključuje stjecanje znanja o jeziku uopće i o bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku posebno, odnosno osnove znanosti o bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, tj. fonetiku, fonologiju, morfologiju, tvorbu riječi, leksiku, stilistiku itd. Cilj ovog predmeta jeste upoznavanje studenata sa osnovnim elementima morfološkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika, ali i upoznavanje sa najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije, kao i njeno interpretiranje.

Sadržina predmeta: Jezik je hijerarhijski ustrojena jezička struktura u kojoj postoji više slojeva. Kombiniranjem jedinica nižega ranga stvaraju se jedinice višega ranga. Zato se kaže da je jezik dvostruko raščlanjen (artikuliran) sistem, jer u njemu postoji plan izraza i plan sadržaja. Morfologija je lingvistička disciplina koja proučava jezičke znakove na planu jezičkog izraza i jezičkog sadržaja. Otuda stoji u bliskoj vezi sa fonologijom i sintaksom, ali i sa drugim lingvističkim disciplinama.

Ovaj predmet omogućava studentima da upoznaju vezu morfolofije s drugim lingvističkim naukama, s osnovnim pojmovima iz morfologije, naročito s pojmom morfeme, riječi, morfološko-gramatičkim kategorijama (rod, broj, padež...), sistemom deklinacije i konjugacije, kriterijima za podjelu riječi na vrste, kao i brojnim teorijama o vrstama riječi.

Na seminaru će se analizirati različiti radovi iz morfologije.

Vježbe će poslužiti za povezivanje teorijskih pravila i praktičnih primjera.

Preduvjeti za upis predmeta: Položena ispit iz predmeta Fonetika i fonologija (FIL BHS 122)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika, *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb, 1997.
2. Jahić, Dž. – Halilović, S. – Palić, I., *Gramatika bosanskog jezika*, Dom štampe, Zenica, 2000.
3. Silić, J., Pranjković, I., *Gramatika hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 2007.
4. Stevanović, M., *Savremeni srpskohrvatski jezik I*, Naučna knjiga, Beograd, 1970. (više izdanja)

Dodatna literatura:

1. Belić, A., *O jezičkoj prirdi i jezičkom razvitku*, Beograd, 1956. (I knjiga), 1959. (II knjiga).
2. Ivić, M., *Obeležavanje imeničkog roda u srpskohrvatskom književnom jeziku*, Naš jezik, n. s., knj. X
3. Pranjković, I., *Klasifikacija riječi na vrste i razne gramatičke analize*, Radovi zavoda za slavensku filologiju, 27, Zagreb, 1982.
4. Riđanović, M., *Jezik i njegova struktura*, TKP Šahinpašić, Sarajevo, 1998.
5. Simić, R., *Uz teoriju o vrstama riječi*, Naš jezik, XXVII/ 3-4, Beograd, 1987.

Uz udžbenike student je dužan pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. U dogovoru s predmetnim nastavnikom i asistentom studentu će se ponuditi literatura saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kao i specijalna literatura potrebna za izradu seminarskih radova.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU

ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK

Naziv predmeta i šifra: Historijska gramatika I, FIL BHS 242

Semestar, broj sati i broj bodova: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik: 2P, 1S, 3V, ECTS 6

Trajanje: jedan semestar

Tip kolegija: predavanja seminar i vježbe

Status predmeta: obavezani

Cilj predmeta:

Studenti će se upoznati s pravcima razvoja vokalskog i konsonantskog sistema od indoevropskog prajezika preko praslavenskog jezika pa sve do izdvajanja južnoslavenske zajednice, zatim, stekći jasnu sliku o vokalskim i konsonantskim izmjenama u historijskom periodu razvoja bosanskoga jezika od 10. do kraja 17. stoljeća. Predmet omogućava stjecanje neophodnih znanja koja olakšavaju interpretaciju tekstova starije (srednjovjekovne) književnosti. Povezan je i s dijalektologijom jer omogućuje pogled u jezične divergencije.

Sadržaj predmeta:

Na predavanjima se predstavlja metod lingvističke rekonstrukcije i evolucija jezičkog sistema na fonetskom i fonološkom nivou. Na vježbama se prate i istražuju fonološke promjene u najranijim pisanim tekstovima u kojima osobine staroslavenske redakcije ustupaju pred crtama živoga govora (tj. u korpusu srednjovjekovnih povetja).

Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Staroslavenski jezik (FIL BHS 141)

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Belić, A., *Osnovi istorije srpskohrvatskog jezika I: Fonetika*, Beograd 1960, 1969; Aleksandar Belić, *Istorijski srpskog jezika*. Izabrana dela. IV, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd 1999.
2. Hozler, G., *Glasovni razvoj hrvatskoga jezika*, Zagreb, 2011.
3. Vuković, J., *Istorijski srpskohrvatskog jezika*, Uvod i fonetika, Sarajevo 1974.

Dodatna i preporučena literatura:

1. *Antologija starih bosanskih tekstova* (M. Dizdar)
2. *Jezička baština* (zbirka tekstova za vježbe iz historije jezika – prir. L. Nakaš)
3. Moguš, M., *Fonološki razvoj hrvatskoga jezika*, Zagreb, 1971.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU**ODSJEK ZA PEDAGOGIJU****Naziv predmeta i šifra:** Pedagogija I FIL PED 203**Semestar (semestri) i broj bodova:** III semestar, 2 P**Trajanje:** 1 semestar**Tip kolegija:** predavanje**Status predmeta:** opći

Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnog radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja). Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...). Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvojiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.

Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Obiteljski i školski odgojni rad. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Bratanić, M. (1993); *Mikropedagogija*, Zagreb: Školska knjiga
2. Vukasović, A. (1993); *Pedagogija*, Zagreb: Školska knjiga

Dodatna literatura:

1. Glasser, W. (1993); *Kvalitetna škola*, Zagreb: Educa
3. Gudjons, H. (1994); *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa
2. Pašalić - Kreso, A. (2004); *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Jež

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Bošnjačka književnost preporodnog doba, FIL KBH 222
Semestar, broj sati i broj bodova: IV semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim književnopovijesnim značajkama i ključnim ostvarenjima bošnjačke književnosti preporodnog doba.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira bošnjačku prvenstveno književnu, a potom i književnokritičku praksu te književni život vremena austrougarske uprave u BiH, odnosnu pojavu folklornog romantizma i prosvjetiteljskog realizma preporodnog doba, preporodnog modernizma i, djelimično, postpreporodnog tradicionalizma u bošnjačkoj književnosti. Pritom, posebna pažnja bit će posvećena onom što su najreprezentativnija i/ili najznačajnija autorska ostvarenja i druge paradigmatske književno-kulturalne pojave u ovom okviru, a naročito radu autora kakvi su Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak, Safvet-beg Bašagić, Edhem Mulabdić, Osman Nuri Hadžić (Osman – Aziz), Osman Đikić, Riza-beg Kapetanović, Šemsudin i Nafija Sarajlić, Musa Čazim Ćatić, Fadil Kurtagić, Avdo Karabegović Hasanbegov, Hamid Šahinović Ekrem i Abdurezak Hifzi Bjelavac, uz antologische i slične preglede rada drugih autora i književnih saputnika ovog vremena u bošnjačkoj književnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Starija bošnjačka književnost (FIL KBH 221)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, knj. III–VI, prir. Enes Duraković i dr., Alef, Sarajevo, 1998;2. Duraković, Enes: <i>Obzori bošnjačke književnosti</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2012;3. Kodrić, Sanjin: <i>Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novijoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012;4. Rizvić, Muhsin: <i>Bosansko-muslimanska književnost u doba preporoda (1887–1918)</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1990.
(Napomena: U gore navedenoj literaturi obavezni su samo oni dijelovi koji se odnose na bošnjačku književnost preporodnog doba. Popis književne lektire bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.)
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Hrvatska književnost 19. stoljeća, FIL KBH 232

Semestar i broj bodova: IV semestar, 2 P + 2 V , 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)

Trajanje: I semestar

Tip kolegija: Predavanja i vježbe

Status predmeta: Obavezni

Cilj predmeta: Nastavni predmet ima za cilj upoznati studente sa tokovima u hrvatskoj književnosti od kraja baroka do zasnivanja modernizma. Društvena i povijesna pozadina svake poetičke cjeline predstavlja važne elemente za upoznavanje studenata o složenim odnosima povijesnih i književnih procesa. Zbog toga će posebno biti obrađen društveni kontekst prosvjetiteljstva, ilirizma, realizma i zasnivanja modernističkih tendencija u književnosti.

Sadržaj predmeta: Hrvatska književnost u prosvjetiteljstvu, ilirizmu, realizmu posjeduje specifične zakonitosti prosvjetiteljskog modela literature. Ilirizam realizira ljubavnu i rodoljubivu poeziju, sa kultovima domovine, ljubavi i jezika (Stanko Vraz i Petar Preradović). Ivan Mažuranić, pak, priključuje se poetici romantičarskog epa. Franjevačke kronike realiziraju model arhivarskog koncepta povijesti koji utemeljuje specifičan vid etničkog kolektivnog pamćenja. Nakon pada ilirizma hrvatska književnost realizira dva makro modela realističke poetike. Prvi se označava kao šenoinsko doba, a nakon Šenoe hrvatski realizam, u drugom svom poetičkom modelu, grana tipološku skalu: Ante Kovačić, Vjenceslav Novak, Josip Kozarac, Ksaver Šandor Đalski i Eugen Kumičić. Poeziju ovog razdoblja ilustrira svakako sintetična i hibridna poetika Slivija Strahimira Kranjčevića.

Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Starija hrvatska književnost (FIL KBH 231)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Milorad Živančević i Ivo Frangeš: *Ilirizam. Realizam*. Edicija povijest hrvatske književnosti u sedam knjiga.
2. *Slavische literaturen*, zbornik radova o prikazima ljubavi u bosanskoj, hrvatskoj i srpskoj književnosti od renesanse do danas, ur. Robert Hodel.
3. Renate Lachmann: *Metamorfoza činjenica i tajno znanje*.
4. Ivan Lovrenović: *Bosanski Hrvati*.
5. Slobodan Prosperov Novak: *Povijest hrvatske književnosti*.
6. Krešimir Nemec: *Povijest hrvatskog romana*, knj. I.
7. Krešimir Nemec: *Tragomi tradicije*.
8. Viktor Žmegač: *Povjesna poetika romana*.
9. Gajo Peleš: *Priča i značenje*.
10. Gajo Peleš: *Tumačenje romana*.
11. Ivo Frangeš: *Riječ što traje*.
12. Marko Vešović: *Na ledu zapisano*.
13. *Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine koncem XIX i prve polovine XX stoljeća*, priredio Miloš Okuka.
14. *Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine u drugoj polovini XIX i početkom XX stoljeća*, priredio Šimun Musa

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Srpska književnost XIX vijeka; FIL KBH 242
Semestar i broj bodova: V semestar; 2 P + 2V + 0 S, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja, vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente i studentice sa najznačajnijim književno-kulturnim pojavama, književnicima/knjiježvnicama i djelima u 19. vijeku u srpskoj književnosti.
Cilj predmeta: U toku predavanja i vježbi kolegij će dati panoramsku sliku srpske književnosti XIX vijeka, smještajući je u evropski književni kontekst, ističući njene estetske karakteristike i vrijednosti, i kritički sagledavajući i ocjenjujući djela srpskih romantičara i srpskih realista.
U određivanju pojedinačnih poetika polaziće se od pojma <i>stilske formacije</i> , kako bi se izbjegli formalistički isključivi zaključci.
Sadržaj predmeta: U prvom planu biće djela i opusi najvažnijih kanonskih pisaca (Vuk Karadžić, Jovan Sterija Popović, Jaša Ignjatović, Branko Radičević, Đura Jakšić, Jovan Jovanović Zmaj, Laza Kostić, Vojsilav Ilić, Aleksa Šantić, Laza Lazarević, Simo Matavulj, Milovan Glišić, Branislav Nušić, Radoje Domanović, Svetolik Ranković, Svetozar Ćorović).
Neka od pitanja na koja će se u toku rada odgovoriti su ova:
S kim i zašto Vuk dolazi u sukob zbog svoje kulturne reforme? Koja je funkcija književnosti u formiranju nacije? Kako je realizam socijalno uslovjen? Šta je funkcija satire u realizmu? Koliko je i kada biografizam koristan u interpretaciji? Koliko su Skerlićeve kritike i ocjene tačne? Kako se srpski realizam odnosi prema tradiciji?
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Starija srpska književnost (FIL KBH 241)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Udžbenici i literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Jovan Skerlić: <i>Istorija nove srpske književnosti</i>.2. Jovan Deretić: <i>Istorija srpske književnosti</i>.3. Miodrag Popović: <i>Romantizam, I, II, III</i>.4. A. Flaker – Z. Škreb, <i>Stilovi i razdoblja</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1964.5. Benedikt Anderson, <i>Nacija, izmišljena zajednica</i> Zagreb 1990,6. Dragiša Živković, <i>Evropski okviri srpske književnosti</i>, Prosveta 1997.
Knjige iz edicije <i>Srpska književnost u 100 knjiga</i> , uz odgovarajuće predgovore, za pisce navedene u silabusu.

Neuspored

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Intercultural study of South Slavic literatures and cultures of the peoples of Bosnia and Herzegovina, FIL KBH 264
Semestar i broj bodova: IV semestar; 2 P + 0 V + 0 S, 2 ECTS (KBH i BHS/KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja
Status predmeta: Obavezni
Cilj i sadržaj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente sa teorijskim postavkama interkulturne povijesti književnosti i osvijetliti tokove u južnoslavenskim književnostima iz različitih komparativnih uglova. Predmet će pratiti južnoslavenske književnosti i korpus nacionalnih književnosti u BiH u njihovim poetičkim sličnostima i razlikama, od renesansnih tendencija do postmodernizma. Na predavanjima će posebna pažnja biti posvećena različitim kontekstualnim pozicijama južnoslavenskih književnosti, slovenačke, makedonske, srpske, hrvatske, bošnjačke i crnogorske i literarnih tradicija nacionalnih manjina na prostoru interliterarne južnoslavenske zajednice. Studenti će biti upoznati sa kulturnim i povijesnim kontekstima u kojima su se realizirali različiti poetički sistemi. Tako će se poetike tradicionalne književnosti osvjetljavati iz ugla reakcija na kulturno stanje pod osmanskom i austrougarskom vlašću, a moderna i njene poetičke formacije iz perspektive kulturnog i povijesnog konteksta Kraljevine SHS, Kraljevine Jugoslavije, te Socijalističke federativne republike Jugoslavije, dok će se postmoderna i postmodernizam osvjetljavati iz raka povijesnog konteksta koji obuhvata SFRJ i formiranje postjugoslavenskih država.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Zvonko Kovač: <i>Poredbena i ili interkulturna povijest književnosti</i>.2. Endru Baruh Vahtel: <i>Stvaranje nacije, razaranje nacije</i>.3. Endru Baruh Vahtel: <i>Književnost istočne Evrope u doba komunizma</i>.4. Edvard Said: <i>Orijentalizam</i>.5. Edvard Said: <i>Kultura i imperijalizam</i>.6. Marija Todorova: <i>Imaginarni Balkan</i>.7. Pjero Zanini: <i>Značenje granica</i>.8. Enes Duraković: <i>Riječ i svijet</i>.9. Zdenko Lešić: <i>Klasici avangarde</i>.10. Davor Beganović: <i>Pamćenje traume</i>.11. Amin Maluf: <i>Ubilački identiteti</i>.12. Zdenko Lešić: <i>Pripovjedačka Bosna I-II</i>.13. Hanifa Kapidžić-Osmanagić: <i>Pjesnici lirske apstrakcije</i>.14. Enver Kazaz, Ivan Lovrenović i Nikola Kovač: <i>Antologija bosanskohercegovačke pripovijetke XX vijeka</i>.15. Enes Duraković, Mile Stojić i Marko Vešović: <i>Antologija bosanskohercegovačke poezije XX vijeka</i>.16. Gordana Muzaferija, Fahrudin Rizvanbegović i Vojislav Vujanović: <i>Antologija bosanskohercegovačke drame XX vijeka</i>.17. Kristijan Đordano: <i>Ogledi o interkulturnoj komunikaciji</i>

Penjaco

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BIH**

Naziv predmeta i šifra: Umijeće interpretacije romana 1, FIL KBH 203

Semestar i broj bodova: IV semestar; 1 P + 1 V + 0 S, 2 ECTS

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: Predavanja i vježbe

Status predmeta: Izborni

Cilj i sadržaj predmeta: Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente/-ice sa teorijom romana i različitim metodološkim mogućnostima interpretiranja romana, od onih imanentnih, esencijalistički postuliranih do onih poststrukturalističkih, zasnovanih na metodološkom modelu kontekstualizacije romaneske umjetnosti i strategijama tumačenja. Predmet će obuhvatiti paradigmatske romane i romaneske opuse u južnoslavenskim i svjetskoj književnosti od tradicionalnog do romana modernizma.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Đerđ Lukač: *Teorija romana*.
2. Mihail Bahtin: *O romanu*.
3. Milan Kundera: *Iznevereni testamenti*.
4. Viktor Žmegač: *Povjesna poetika romana*.
5. Vladimir Biti: *Suvremena teorija pripovijedanja*.
6. Bela Hamvaš: *Teorija romana*.
7. Dubravka Oraić-Tolić: *Paradigme 20. stoljeća*.
8. Milivoj Solar: *Suvremena teorija romana*.
9. Gajo Peleš: *Tumačenje romana*.
10. Pjer Burdije: *Pravila umetnosti*.
11. Radovan Kordić: *Postmodernističko pripovedanje*.
12. Lusi Njal: *Postmodernistička teorija književnosti*.
13. Linda Haćion: *Poetika postmodernizma*.
14. Dejvid Lodž: *Načini modernog pisanja*

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra : Umijeće interpretacije drame 1, FIL KBH 204
Semestar, broj sati i broj bodova: IV semester; 1P + 0 S + 1V, 2 ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Težište ovog kolegija umijeća interpretacije drame jest na žanrovima drame u historijskom kontekstu, gdje će se raspravljati o ekspresionističkoj drami u bosanskohercegovačkoj književnosti (Ahmed Muradbegović), odnosu drame i povjesne građe (Derviš Sušić), intermedijalnoj drami (Nedžad Ibrišimović), odnosu drame i mita (Dževad Karahasan), o drami kao mediju kulturnog pamćenja (Miroslav Jančić), poetskoj drami (Miodrag Žalica), ali i o tipu tzv. postdramskog teatra (Imširović).
Sadržaj predmeta: Djela navedenih bosanskohercegovačkih dramskih pisaca sagledat će se i interpretirati u okviru kategorija zatvorenih formi drame (jedinstvo radnje, odstupanje od zatvorenog tipa, kad se radnja raščlanjuje na glavni i sporedni tekst) i otvorenih formi drame (ukidanje kronologije i prevlast specifične forme retoričkog uokvirenja kroz metaforičke nizove, lajtmotive i rekurentne formulacije). U okviru ovog kolegija prodiškutirat će se i pojam analitičke drame kod koje dominacija prošlosti vodi do pripovjedno – izvještajnih partija, tako da se prošli događaji živo predočavaju a dinemičke aktivnosti se zamjenjuju tendencijski statičko – narativnim pasažima. Na ovaj način želimo na nov način (re-)interpretirati bosanskohercegovački dramu primjenom suvremenih teorijskih dramskih postavki, posebno imajući u vidu iskustvo i praksu tzv.postdramskog teatra, dakle teatra bez ili sa minimumom teksta .
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Antologija bh. Drame , Alef, Sa, 2005.; 2. Volker Klotz :“ Zatvorena i otvorena forma drame „,1999.
Dodatna i preporučena literature: 1. Peter Szondi :“ Moderna teorija drame „, 1995.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Morfologija II, FIL BHS 226

Semestar, smjer i broj bodova: semestar:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, IV sem., 2P + 1S + 3V, 6 bodova

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe

Status predmeta: obavezan

Cilj predmeta: Cilj ovog predmeta jeste upoznavanje studenata sa osnovnim elementima morfološkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog standardnog jezika, ali i upoznavanje sa najvažnijom literaturom iz oblasti morfologije, kao i njeni interpretiranjem. U okvirima predavanja detaljno će se govoriti o svim vrstama riječi u bosanskom jeziku (imenicama, zamjenicama, pridjevima, brojevima, glagolima, prilozima, prijedlozima, veznicima, uzvicima i riječcama). Sve će to biti priprema studenata za morfološku, ali i morfosintaktsku, odnosno sintaksičku analizu rečenice.

Sadržina predmeta: Najprije će se govoriti o imenicama, njihovom razvrstavanju prema značenju i prema osobinama njihove promjene. Zato će biti riječi o vlastitim imenicama, zajedničkim, zbirnim, gradivnim; apstraktnim i konkretnim. Naročitu pažnju posvetit ćemo vrstama promjena imenica, posebno dijamorfiji. Govorit ćemo o podjeli pridjeva po značenju (kvalitativni, posesivni, gradivni, vremenski, pridjevi prostornog i drugih odnosa), o njihovim gramatičkim osobinama, određenom i neodređenom pridjevskom vidu te komparaciji. Bit će riječi o zamjenicama: imeničkim i pridjevskim. Brojevi se smatraju posebno interesantnim i nedovoljno sistematiziranim, zato ćemo detaljno analizirati sve te probleme. Glagolima će se posvetiti dosta prostora, jer je ovo posebno zanimljiva vrsta riječi. Bit će riječi o njihovim leksičko-semantičkim osobinama, gramatičkim kategorijama, glagolskim oblicima i vrstama promjene, pomoćnim glagolima, jednostavnim i složenim glagolskim oblicima, glagolskim oblicima nepravilnog građenja, pasivnim konstrukcijama itd. Posvetit će se pažnja supletivizmu u promjeni oblika riječi i, kao što smo već napomenuli, prilozima, prijedlozima, veznicima, uzvicima i riječcama.

Na seminaru će se analizirati različiti radovi iz morfologije.

Vježbe će poslužiti za povezivanje teorijskih pravila i praktičnih primjera.

Preduvjeti za upis predmeta: Položena Morfologija I (FIL BHS 225)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika, *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb, 1997.
2. Jahić, Dž. – Halilović, S. – Palić, I., *Gramatika bosanskog jezika*, Dom štampe, Zenica, 2000.
3. Silić, J., Pranković, I., *Gramatika hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 2007.
4. Stevanović, M., *Savremeni srpskohrvatski jezik I*, Naučna knjiga, Beograd, 1970. (više izdanja)

Dodatna literatura:

1. Babić, S., *Jesu li prilozi promjeljive riječi?* Jezik, 3, Zagreb, 1989.
2. Brozović, D., *O savremenoj morfološkoj normi hrvatskog jezičkog standarda i morfološkim značajkama standardne novoštakavštine uopće*, Jezik, Zagreb, 1976-1977, sv.1
3. Ignjatović, D., *Još o komparativu i komparaciji*, Naš jezik, n. s. knj. XII, sv. 3-4
4. Ignjatović, D., *Novine u morfolojiji unesene najnovijim imenicama stranog porekla*, Naš jezik, n. s., knj. XI, sv. 3-5
5. Ivić, M., *Izbrojivost onoga što imenica označava kao gramatički problem*, iz knjige *Lingvistički ogledi*, Beograd, 1983.
6. Kraljević, D., *Deklinabilnost i indeklinabilnost brojeva dva, tri, četiri*, Naš jezik, n. s. knj. XXII, sv. 1-2
7. Meštrović, Z., *Apstraktne imenice na -ost motivirane pridjevom s prefiksom bez* (beziskoristivost tvorbenog uzorka u leksikografskoj obradi), Rasprave, knj. 15, Zagreb, 1989.
8. Minović, M., *Jezički procesi i standardizacija u svremenom srpskohrvatskom književnom jeziku*, Književni jezik, Srajevo, 1983.
9. Muratagić-Tuna, H., *Nešto o dvorodnim imenicama*, Srpski jezik, br. 4/1, god. IV, Beograd, 1999.
10. Nikolić, Sv., *Oblici imena zvanja, zanimanja, dužnosti i titula ženskog lica*, Naš jezik, n. s. knj. VI, sv. 5-6
11. Peco, A., *Oblici kolektivnih imenica na -ad*, Naš jezik, n. s. knj. VII, sv. 7-8
12. Pešikan, M., *O sistemu zameničkih reči*, Naš jezik, n. s. knj. XVI, sv. 4
13. Pešikan, M., *O umetku -ov/-ev u množini imenica I vrste*, Naš jezik, n. s. knj. VII, sv. 7-8

-
- 14. Popović, Lj., *Upotreba kardinalnih brojeva u srpskohrvatskom jeziku*, Jugoslovenski seminar za strane slaviste, Beograd, 1979.
 - 15. Radulović, Z., *Dileme i mogućnosti određivanja pripadnosti pojedinih riječi izdvojenim vrstama*, Srpski jezik, br. 1-2, Beograd, 1997.
 - 16. Stakić, M., *Derivacioni morfološki dubleti u srpskom jeziku*, Srpski jezik, br. 1-2, Beograd, 1996.
-

Uz udžbenike student je dužan pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. U dogovoru s predmetom nastavnikom i asistentom studentu će se ponuditi literatura saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kada specijalna literatura potrebna za izradu seminarskih radova.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Historijska gramatika II, FIL BHS 243

Semestar, broj sati i broj bodova: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik: 2 sata predavanja, jedan sat vježbi, ECTS 3

Trajanje: jedan semestar

Tip kolegija: predavanja seminar i vježbe / predavanja i vježbe

Status predmeta: obavezan

Cilj predmeta:

Studenti se trebaju upoznati s unutrašnjom evolucijom gramatičkih struktura od praindoeuropskog preko praslavenskog jezika pa do izdvajanja južnoslavenske zajednice, zatim, stekći jasnu sliku o morfološkim izmjenama u historijskom periodu razvoja bosanskoga jezika od 10. do kraja 17. stoljeća.

Sadržaj predmeta:

Izučavaju se najstarije morfološke paradigmе praslavenskoga sistema, te odnos praslavenskih prema indoevropskim nastavcima. Potom se izučavaju praslavenske inovacije, preobražaji morfološke strukture u poveljama bosanskih vladara od 12. do kraja 15. stoljeća, leksički razvoj, preobražaji morfološke strukture u pisanim spomenicima od 16. do kraja 17. stoljeća. Na vježbama se prate i istražuju morfološke promjene u pisanim tekstovima u kojima osobine staroslavenske redakcije ustupaju pred crtama živog govora (tj. u korpusu srednjovjekovnih povelja).

Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Historijska gramatika I (FIL BHS 242)

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Belić, A., *Osnovi istorije srpskohrvatskog jezika II: Reči sa deklinacijom*, Beograd 1960, 1969;
- Aleksandar Belić, *Istoriјa srpskog jezika*. Izabrana dela. IV, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd 1999.
2. Moguš, M., *Povijest hrvatskoga knjižavnoga jezika*, 2. prošireno izdanje, Nakladni zavod Globus, Zagreb 1995.

Dodatna i preporučena literatura:

1. *Antologija starih bosanskih tekstova* (M. Dizdar)
2. *Jezička baština* (zbirka tekstova za vježbe iz historije jezika – prir. L. Nakaš)

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU**ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK****Naziv predmeta i šifra:** Lektorski seminar I FIL BHS 236**Smjer, semestar i broj bodova:**

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, V sem., 1P + 2V, 3 boda

Trajanje: jedan semestar**Tip kolegija:** seminar**Status predmeta:** obavezni**Cilj predmeta:**

Cilj kolegija jeste da student uveća svoja znanja o jezičkim normama i stekne iskustva vezana za njihovu primjenu (lekturu i korekturu) u novinarskim formama izražavanja.

Sadržina predmeta:

Izrada seminarinskog rada. Lektura i korektura novinarskih tekstova.

Uvjet za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Pravopis (FIL BHS 123)**Način provjere znanja:** Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.**Obavezna literatura:**

1. Babić, S. – Finka, B. – Moguš, M. (1995. ili koje novije izdanje) *Hrvatski pravopis*, Zagreb
2. Badurina, L. (1998) *Neke odlike leksika u suvremenoj hrvatskoj publicistici*, "Filologija", 30-31, Zagreb
3. Bulić, R. (1999) *Bosanski jezik u praksi i normi*, Tuzla
4. Čarkić, M. (2002) "Publicistički stil", u: *Uvod u stilistiku*, 179-199, Beograd
5. Čengić, M. (2005) "Novinarske forme", u: *Vještina pisanja*, 133-149, Sarajevo
6. Halilović, S. (1996) *Pravopis bosanskoga jezika*, Sarajevo
7. Halilović, S. (1999) *Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole*, Sarajevo
8. Katnić-Bakaršić, M. (2007) "Žurnalistički stil", "Publicistički stil", u: "Stilistika", 151-177, Sarajevo
9. Klajn, I. (1997) *Rečnik jezičkih nedoumica*, Beograd
10. Muratagić-Tuna, H. (2005) *Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi: Sličnosti i razlike*, Sarajevo
11. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (1993) *Pravopis srpskoga jezika*, Novi Sad
12. Pranjković, I. (1996) *Temeljna načela jezične pravilnosti*, "Kolo", 4, Zagreb
13. Protuder, I. (2000) *Pravilno govorim hrvatski: Praktični jezični savjetnik*, Split
14. Šipka, M. (1975) *Jezički savjetnik*, Sarajevo
15. Šipka, M. (2006) *Kultura govora*, Priručnici 5, Institut za jezik, Sarajevo
16. Škiljan, D. (2000) *Javni jezik*, Zagreb
17. Telebak, M. (1996) *Govorimo srpski: S lakoćom do jezičke kulture*, Banja Luka
18. Vidović, R. (1983) *Jezični savjetnik*, Split

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA PEDAGOGIJU**

Naziv predmeta i šifra: Pedagogija II FIL PED 204

Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 2 P

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanje

Status predmeta: opći

Cilj predmeta: Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu.

Sadržaj predmeta: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Samoprocjena komunikacijskih vještina. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. „Ti“ i „Ja“ poruke. Nasilna i nenasilna komunikacija. Nenasilno rješavanju sukoba. Asertivno ponašanje. Biti roditelji. Igranje uloga kao metoda učenja i podučavanja. Posebni primjeri inkluzivnog obrazovanja.

Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Pedagogija I (FIL PED 203)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Bratanić, M. (1993); *Mikropedagogija*, Zagreb: Školska knjiga

Dodatna literatura:

1. Glasser, W. (1993); *Nastavnik u kvalitetnoj školi*, Zagreb: Educa
2. Gordon, T. (2001); *Umeće roditeljstva*, Beograd: Kreativni centar
3. Gudjons, H. (1994); *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa
4. Krizmanić, M. (2010); *Život s različitim*; Zagreb: Profil
5. Pašalić - Kreso, A. (2004); *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Jež

*č
Jenyevid*

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Bošnjačka književnost prve polovine 20. vijeka, FIL KBH 321
Semestar, broj sati i broj bodova: V semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim književnopovijesnim značajkama i ključnim ostvarenjima bošnjačke književnosti prve polovine 20. vijeka.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira bošnjačku prvenstveno književnu, a potom i književnokritičku praksu te književni život vremena između dvaju svjetskih ratova, odnosno pojavu avangardizma, neoizama i poetičkih alijansi međuratnog doba te tzv. socijalne literature, kao i, jednim dijelom, postpreporodnog tradicionalizma u bošnjačkoj književnosti. Pritom, posebna pažnja bit će posvećena onom što su najreprezentativnija i/ili najznačajnija autorska ostvarenja i druge paradigmatske književno-kulturalne pojave u ovom okviru, a naročito radu autora kakvi su Hamza Humo, Ahmed Muradbegović, Hasan Kikić, Zija Dizdarević, Salih Alić i Alija Nametak, uz antologijske i slične preglede rada drugih autora i književnih saputnika ovog vremena u bošnjačkoj književnosti (Atif Ljubović, Husnija Čengić, Sait Orahovac, Rizo Ramić, Safet Krupić i dr.).
Preduvjeti za upis predmeta: Bošnjačka književnost preporodnog doba. (FIL KBH 222)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, knj. III–VI, prir. Enes Duraković i dr., Alef, Sarajevo, 1998;2. Duraković, Enes: <i>Obzori bošnjačke književnosti</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2012;3. Kodrić, Sanjin: <i>Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012;4. Rizvić, Muhsin: <i>Književni život Bosne i Hercegovine između dva rata</i>, knj. I–III, Kulturno nasljeđe Bosne i Hercegovine, Svjetlost, Sarajevo, 1980.
(Napomena: U gore navedenoj literaturi obavezni su samo oni dijelovi koji se odnose na bošnjačku književnost prve polovine 20. vijeka. Popis književne lektire bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.)
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Hrvatska književnost prve polovine 20. stoljeća, FIL KBH 331

Semestar i broj bodova: V semestar; 2 P + 2 V + 0 S, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: Predavanja i vježbe

Status predmeta: Obavezni

Cilj predmeta: Nastavnim predmetom obuhvaćene su najznačajnije književno-kulturalne pojave i autorske individualnosti na području hrvatskog jezičkog izraza, kako u bosanskohercegovačkoj, tako i u matičnoj hrvatskoj književnosti tokom prve polovine 20. stoljeća. Temeljni je cilj predmeta akcentiranje reprezentativnih literarnih rezultata iz razdoblja hrvatske moderne (razmeđa 19. i 20. stoljeća), potom avangardne i socijalne književnosti (period između dva svjetska rata) te razdoblje socrealizma.

Sadržaj predmeta U okviru književnohistorijske i interpretativne kontekstualizacije paradigmatskih djela A. G. Matoša, D. Šimunovića, I. Vojnovića, J. Polića Kamova, M. Begovića, M. Krleže, I. Andrića, T. Ujevića, A. B. Šimića, N. Šopa, I. G. Kovačića i dr., bit će data panoramska slika dinamičnog pluralizma u hrvatskoj književnosti prve polovine 20. stoljeća.

Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Hrvatska književnost 19. stoljeća (FIL KBH 232)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Literatura:

1. Duraković, Enes: *Riječ i svijet*, Sarajevo, 1988.
2. Frangeš, Ivo: *Povijest hrvatske književnosti*, Zagreb – Ljubljana, 1987.
3. Lešić, Zdenko: *Klasici avangarde*, Sarajevo, 1986.;
4. Novak, Slobodan Prosperov: *Povijest hrvatske književnosti. Od Baščanske ploče do danas*, Zagreb, 2003.;
5. Rizvić, Muhsin: *Pregled KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE*, Sarajevo, 1985.;
6. Senker, Boris: *Hrestomatija novije hrvatske drame*, I dio 1895 – 1940, Zagreb, 2000.;
7. Šicel, Miroslav: *Hrvatska književnost*, Zagreb, 1997.;
8. Vučković, Radovan: *Moderna drama*, Sarajevo, 1982.

Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Srpska književnost prve polovine 20. vijeka, FIL KBH 341

Semestar, broj sati i broj bodova: V semestar; 2 P + 0 S + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druha studijska grupa)

Trajanje: Jedan semester

Tip kolegija: Predavanje i vježbe

Status predmeta: Obavezni

Ciljevi predmeta: Studij srpske književnosti 20. st. za studente Odsjeka za KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE organiziran je u okvirima dvaju logično i sadržinski povezanih nastavnih predmeta: *Srpska književnost prve polovine 20. vijeka* i *Srpska književnost druge polovine 20. vijeka*. Studij je zasnovan je prvenstveno na književnohistorijskom praćenju osnovnih razvojnih procesa srpske književnosti prve polovine dvadesetog vijeka, njezinih najznačajnijih autorskih ostvarenja, te drugih reprezentativnih književno-kulturalnih pojava. U skladu s književnohistorijskim principom organizacije, studij obuhvata srpsku književnost počev od početka vijeka, simbolističkih, parnasovskih i uopće modernih strujanja, te književnosti između dva rata i raznih avangardnih i zrelih modernih ostvarenja, sve do književnosti NOB-e uključujući i ta književna ostvarenja. U poetičkom smislu, studij srpske književnosti prati izrazito širok dijapazon različitih poetičkih opcija, te na način književnohistorijskog i interpretativnog pristupa tretira različite i brojne poetičke fenomene. Na samom početku, riječ je o pojавama simbolističkog, parnasovskog i avangardnog, mahom ekspresionističkog usmjerjenja, te tzv. socijalne literature u međuratnom razdoblju, potom o ideološko-prosvjetiteljskoj književnoj djelatnosti ratnog perioda.

Sadržaj predmeta: Posebnu pažnju, pri svemu ovom, studij posvećuje izučavanju problema preplitanja različitih poetičkih i kulturnih tradicija kao bitnom određenju srpske književnosti uopće, kao i drugim sličnim fenomenima uslovljenim tzv. neautohtonim književnim nastojanjima. U žanrovskom, pak, smislu, studij obuhvata sve temeljne žanrovske formacije – pjesništvo, roman, pripovjedačke i dramske vrste te tzv. prelazne književne žanrove poput putopisa, književnog eseja itd. S obzirom na karakter metodološkog pristupa predmetnoj građi, studij kao cjelina uvažava te potiče različitost metodoloških izbora.

Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Srpska književnost 19. vijeka (FIL KBH 242)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima z svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Deretić, Jovan: *Istorija srpske književnosti*, Srpska književnost u književnoj kritici I-XII;
2. Jovan Deretić, *Istorija srpske književnosti*, Srpska književnost u književnoj kritici I-XII,
3. Jovan Skerlić, *Istorija novije srpske književnosti*,
4. Bogdan Popović, *Antologija novije srpske lirike*,
5. Predrag Palavestra, *Istorija moderne srpske književnosti*, *Posleratna srpska književnost*,
6. Radovan Vučković, *Moderna srpska proza*, *Avangardna poezija*, *Moderna drama*, *Od Čorovića do Ćopića*,
7. Dragiša Vitošević, *Srpsko pesništvo 1901-1914, I i II*,
8. Hanifa Kapidžić-Osmanagić, *Srpski nadrealizam-studija*, *Hrestomatija srpskog nadrealizma*,
9. Stanko Korać, *Srpski roman 1918-1941.*, Vasilije Kalezić, *Pokret socijalne literature*,
10. Zdenko Lešić, *Pripovijedači* (O Čoroviću, Kočiću, Andriću), *Klasici avangarde* (O Crnjanskom i Petroviću),

Penjaseto

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Osnove metodike nastave književnosti naroda Bosne i Hercegovine, FIL KBH 371
Semestar, broj sati i broj bodova: V semestar, 2P + 2V, 4ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanje/vježbe
Status predmeta: Obavezani
Cilj predmeta: U okviru nastave navedenog premet cilj je upoznati studentice i studente sa osnovnim pojmovima iz Metodike nastave književnosti, kao posebne znanstvene discipline koja objedinjuje nastavnu praksu i teorijska književna dostignuća. Metodika nastave književnosti u suvremenom trenutku zahtijeva puno istraživačkog rada sa studentima, pa se na toj osnovi i planira izvođenje nastave. Hospitovanjem u osnovnim i srednjim školama, kao i usvajanjem teorijskih znanja i vještina iz Metodike nastave književnosti, na predavanjima i vježbama, studentice i studenti se pripremaju za samostalnu izradu nastavnih priprema za različite tipove nastavnog sata iz književnosti (pozija, pripovijetka, roman, drama, književni pravac ili epoha...).
Sadržaj predmeta: U skladu sa postavljenim ciljevima planirano je da studentice i studenti upoznaju historijat razvoja školskog vremenskog/časovnog sistema. Podjelu nastavnog rada na nastavne sate. Istovremeno cilj je da se predstave različiti tipovi i struktura nastavnog sata iz književnosti, kao i nastavne metode.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Rosandić, Dragutin, : (<i>temeljci metodičkognjiževne enciklopedije</i>), Školska knjiga, Zagreb, 2005.,2. Nikolić, Milija, <i>Metodika nastave srpskog jezika i književnosti</i> (5. dopunjeno izdanje), Zavod za udžbenike, Beograd, 2009./10.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Izdanja NASTAVNE BIBLIOTEKE Republičkog Prosvetno-pedagoškog zavoda iz 70-tih godina XX vijeka, u izdanju Zavoda za izdavanje udžbenika, Sarajevo;2. Diklić, Zvonimir, <i>Književnoznanstveni i metodički putokazi nastavi književnosti</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2009.
Spisak dodatne literature će biti predložen na predavanjima i vježbama.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Umijeće interpretacije poezije (2); FIL KBH 301
Semestar, broj sati i broj bodova: V semestar; 1 P + 0 S + 1 V; 2 ECTS
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanje vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Nastavni predmet predstavlja u osnovi teorijsko-aplikativni kurs iz oblasti umijeća interpretacije poezije. Cilj nastavnog predmeta jeste studiozno upoznati studente/ice s općim i pojedinačnim poetičkim značajkama pjesničkih tvorevinu, s njihovom strukturnom organizacijom i povijesnim razvojem te drugim karakteristikama poetskog diskurza u njegovim brojnim oblicima, a sve to u vezi s različitim mogućnostima analize i tumačenja pjesničkog teksta.
Sadržaj predmeta: Praktična eksplikacija teorijskih pitanja te interpretacije pojedinačnih pjesničkih tekstova zasniva će se na konkretnim primjerima, mahom iz bosanskohercegovačkog i južnoslavenskog pjesništva, ali će – bilo zasebno, bilo u komparativnoj perspektivi – u obzir biti uzeta i najznačajnija pjesnička ostvarenja iz ukupne svjetske književne baštine.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Ćulavkova, Katica: <i>Poetika lirike</i> , Beograd, 2001. 2.. Lešić, Zdenko: <i>Jezik i književno djelo</i> , Sarajevo, 1971, 1982. 3. Nedeljković, Dragan, Radović, Miodrag.: <i>Umetnost tumačenja poezije</i> , Beograd, 1979. 4. Pavletić, Vlatko.: <i>Kako razumjeti poeziju</i> , Zagreb, 1995. 5. Užarević, J.: <i>Kompozicija lirske pjesme</i> , Zagreb, 1991.
Dodatna i preporučena literatura: Književna lektira (pisci i djela) i dodatni popis literature bit će predloženi studentima/icama prilikom početka nastave i obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Umijeće interpretacije pripovjedne proze i graničnih književnih vrsta (2); FIL KBH 302
Semestar i broj bodova: V semestar; 1 P + 0 S + 1 V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s različitim interpretativnim pristupima pripovjednoj prozi i graničnim književnim vrstama, posebno u oblasti proučavanja KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira pitanja interpretacije pripovjedne proze i graničnih književnih vrsta. Pored usvajanja novih znanja o pripovjednoj prozi i graničnim književnim vrstama i u pisanoj i u usmenoj književnosti, posebna pažnja bit će posvećena onom što su različiti interpretativni pristupi pripovjednoj prozi i graničnim književnim vrstama, počev od tradicionalnijih do savremenih i recentnih. Pri svemu ovom, pripovjedna proza i granične književne vrste razmatrat će se u ovom smislu kako zasebno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi i odnosu. Uz ove, moguć je i niz drugih užih predmetno-problemskih fokusa (što će biti precizirano u silabusima za svaku akademsku godinu).
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Lešić, Zdenko: <i>Teorija književnosti</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2005;2. Marčetić, Adrijana: <i>Figure pripovedanja</i>, Narodna knjiga / Alfa, Beograd, 2004;3. Prins, Džerald: <i>Naratološki rečnik</i>, prev. Brana Miladinov, Službeni glasnik, Beograd, 2011;4. Solar, Milivoj: <i>Teorija proze</i>, SNL, Zagreb, 1989; Solar, Milivoj: <i>Teorija književnosti – Rječnik književnog nazivlja</i>, Službeni glasnik, Beograd, 2012; Škreb,5. Zdenko i Ante Stamać, ur.: <i>Uvod u književnost: Teorija, metodologija</i>, Globus, Zagreb, 1998.

*č
Jenicević*

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Tvorba riječi FIL BHS 327

Smjer, semestar i broj bodova: V semestar;

Književnost naroda BiH i bosanski, hrvatski, srpski jezik: 2 časa predavanja, 1 čas vježbi, ECTS 3;

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanje, vježbe

Status predmeta: obavezni

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student što temeljitije upozna s tvorbom riječu u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku – kriterijima za razvrstavanje riječi, strukturom riječi i pregledom tvorbenih modela. Student treba steći lingvistički jasnu sliku o ovim pojmovima kroz njihovu analizu u različitim funkcionalnim stilovima, čime mu se istovremeno omogućuje i da stekne uvid u neke od osnovnih procesa jezičke upotrebe.

Sadržaj predmeta:

Na predavanjima se proučavaju kriteriji za razvrstavanje riječi, struktura riječi i pregled tvorbenih modela kao preduvjeti za rad studenata na prosemarskim satima. Stoga su oni organizirani tako da se ohrabruje aktivno učešće studenata u promišljanju problematike izložene na predavanjima. U konačnici slijede seminarски radovi o tvorbenim modelima za koje se grada uzima iz svih funkcionalnih stilova. Na taj način može se pratiti veće ili manje prisustvo određenih tvorbenih modela u pojedinim funkcionalnim stilovima. Vježbe prvenstveno služe da se na njima ovlada utvrđivanjem i prepoznavanjem različitih tvorbenih modela riječi.

Preduvjeti za upis predmeta: Morfologija bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika I (FIL BHS 225)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Babić, S.: *Tvorba riječi u hrvatskome književnom jeziku*, Zagreb, 1986.
2. Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika: *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb, 1979, 285-389.
3. Čorić, B.: Mocioni sufiksi u srpskohrvatskom jeziku, Beograd, 1982.
4. Jahić, Halilović, Palić: Gramatika bosanskoga jezika, Dom štampe, Zenica, 2002.
5. Klajn, I.: *Tvorba reči u savremenom srpskom jeziku*, Beograd, 2002.
6. Šehović, A. „Univerbacija u bosanskom jeziku“, u: *Tvorba reči i njeni resursi u slavenskim jezicima*, zbornik radova sa četrnaest međunarodne naučne konferencije Komisije za tvorbu reči pri Međunarodnom komitetu slavista, Filološki fakultet, Beograd, 2012, str. 407–417.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU

ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa I; FIL BHS 331

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, V sem., 2P + 1S + 3V, 6 bodova

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe

Status predmeta: obavezni

Cilj predmeta:

Osnovni je cilj ovoga kolegija da se studenti temeljito upoznaju sa sintaksičkom razinom bosanskoga (hrvatskoga, srpskoga) jezika i temeljnim sintaksičkim pojmovima i terminima. U središtu su zanimanja sintagma i prosta rečenica. Od studenata se očekuje da usvoje teorijska znanja iz ove oblasti te da se osposobe provoditi sintaksičku analizu.

Sadržaj predmeta:

Predavanja: Pojam i predmet sintakse. Sintaksa i druge lingvističke discipline. – Riječ kao sintaksička jedinica. Konstituentske i nekonstituentske riječi. Sintaksem: vrste sintaksema. – Sintagma. Struktura sintagme. Sintaksička valentnost sintaksema: binarne grupe. Funkcionalna i kategorijalna preobrazba sintaksema. – Tipovi gramatičkih odnosa u sintagmi: slaganje, upravljanje, pridruživanje. Slobodne i vezane sintagme. Supstantivne, verbalne, adjektivne i adverbijalne sintagme. – Rečenica. Komunikacijski aspekt rečenice. Iskaz: izjavni, upitni i zahtjevni iskazi. – Gramatički aspekt rečenice. Predikativnost: kategorija lica, vremena i načina. – Gramatička struktura rečenice. Rečenični konstituenti: predikat, dopune i dodaci. Tipovi dopuna: obavezne i neobavezne dopune. – Predikat. Tipovi predikata. Glagolski i imenski predikati. Širenje predikata: dekompozicija i usložnjavanje. – Subjekt (subjektska dopuna). Gramatički odnosi predikata i subjekta. Strukturni tipovi prostih rečenica: dvočlane (personalne) i jednočlane (impersonalne) rečenice. – Objekt (objektska dopuna). Bliži (direktni) objekt. Dalji (indirektni) objekt. – Adverbijal. Adverbijalni dodaci i dopune. Semantički tipovi adverbijala. – Atribut. Atributski dodaci i dopune. Kongruentni atribut. Nekongruentni atribut. Apozicija.

Seminari: Priprema i prezentacija odabranih članaka iz literature.

Vježbe: Uočavanje i analiza obrađenih sintaksičkih pojava na odabranim primjerima iz korpusa tekstova.

Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Morfologije II (FIL BHS 226)

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Jahić, Dž., S. Halilović i I. Palić, *Gramatika bosanskoga jezika*, Zenica, 2000.
2. Silić, J. i I. Pranjković, *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*, Zagreb, 2005.
3. Piper, P. i dr., *Sintaksa savremenoga srpskog jezika: Prosta rečenica*, Beograd 2005.

Dodatna literatura:

1. Ivić, M., *Lingvistički ogledi*, Beograd, 1983.
2. Kovačević, M., *Kroz sintagme i rečenice*, Sarajevo, 1992.
3. Palić, I., *Sintaksa i semantika načina*, Sarajevo, 2007.

Penjovac

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU**ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Historija književnog jezika I, FIL BHS 344

Semestar, broj sati i broj bodova: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 3 ECTS

Trajanje: jedan semestar

Tip kolegija: predavanja, vježbe

Status predmeta: obavezani

Cilj predmeta: Student se treba upoznati sa jezičkim i stilskim vrijednostima starih tekstova srednjovjekovnog razdoblja.

Sadržaj predmeta:

Upoznavanje s književnojezičkim tokovima bosanskoga jezika, književnojezičkim manirima i koinama od prvih pisanih spomenika do kraja srednjovjekovnog razdoblja. Student na vježbama treba ovladati pisanjem i čitanjem glagoljice i bosanske cirilične minuskule. Na vježbama se stalno analiziraju stari tekstovi.

Preduvjeti za upis predmeta: položeni ispiti iz predmeta Historijska gramatika I i Historijska gramatika II (FIL BHS 242 i FIL BHS 243)

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Bešlagić, Š., *Leksikon stećaka*, Svetlost, Sarajevo 2004.
2. Bogićević, V., *Pismenost u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo, 1975.
3. Čelić, Dž., *Tokovi pisane riječi* u BiH, Sarajevo, 1982.
4. Kuna, H., *Bosanski rukopisni kodeksi u svjetlu južnoslavenskih redakcija staroslavenskog*, Radovi Simpozija Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura, Zenica, 1973, 89-102.

Dodatna i preporučena literatura:

1. Dizdar, M.: *Antologija starih bosanskih tekstova*, Svjetlost, 1997.
2. *Hrestomatija iz historije književnog jezika I dio* (srednji vijek), prir. L. Nakaš
3. *Jezička baština* – zbirka tekstova za vježbe iz historije jezika, prir. L. Nakaš

4
Jelena

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Naziv predmeta i šifra: Bošnjačka književnost druge polovine 20. vijeka, FIL KBH 322
Semestar, broj sati i broj bodova: VI semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim književnopovijesnim značajkama i ključnim ostvarenjima bošnjačke književnosti druge polovine 20. vijeka.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira bošnjačku prvenstveno književnu, a potom i književnokritičku praksu te književni život počev od Drugog svjetskog rata pa sve do neposredne savremenosti, odnosno pojavu književnosti NOB-a i socijalističkog realizma, poratnog premodernizma i modernizma, kao i postmodernizma te tzv. ratnog pisma i poetike svjedočenja u bošnjačkoj književnosti. Pritom, posebna pažnja bit će posvećena onom što su najreprezentativnija i/ili najznačajnija autorska ostvarenja i druge paradigmatske književno-kulturalne pojave u ovom okviru, a naročito radu autora kakvi su Skender Kulenović, Meša Selimović, Čamil Sijarić, Mak Džidždar, Zuko Džumhur, Derviš Sušić, Izet Sarajlić, Husein Tahmišić, Alija Isaković, Tvrto Kulenović, Husein Bašić, Bisera Alikadić, Nedžad Ibrišimović, Jasmina Musabegović, Abdulah Sidran, Irfan Horozović, Dževad Karahasan i Zilhad Ključanin, uz antologische i slične preglede rada drugih autora i književnih saputnika ovog vremena u bošnjačkoj književnosti te recentnih pisaca.
Preduvjeti za upis predmeta: Bošnjačka književnost prve polovine 20. vijeka. (FIL KBH 321)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, knj. III–VI, prir. Enes Duraković i dr., Alef, Sarajevo, 1998;2. Duraković, Enes: <i>Bošnjačke i bosanske književne neminovnosti</i>, Vrijeme, Zenica, 2003;3. Duraković, Enes: <i>Obzori bošnjačke književnosti</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2012;4. Kodrić, Sanjin: <i>Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novijoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012.5. (Napomena: U gore navedenoj literaturi obavezni su samo oni dijelovi koji se odnose na bošnjačku književnost druge polovine 20. vijeka. Popis književne lektire bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.)
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Hrvatska književnost druge polovine 20. stoljeća, FIL KBH 332
Semestar i broj bodova: VI semestar; 2 P + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj i sadržaj predmeta: Nastavnim predmetom obuhvaćene su najznačajnije književno-kulturalne pojave i autorske individualnosti na području hrvatskog jezičkog izraza, kako u bosanskohercegovačkoj, tako i u matičnoj hrvatskoj književnosti tokom druge polovine 20. stoljeća. Temeljni je cilj predmeta akcentiranje reprezentativnih literarnih rezultata i umjetničkih strujanja u razdoblju tzv. „druge moderne“ ili modernizma / moderniteta (pedesete i šezdesete godine 20. st.) a potom, upozorenje na vrijeme kulturnog i književnog usmjerenja postmodernizma, čije tendencije traju uporedo s modernističkim (od sedamdesetih godina 20. st. do njegova kraja i početka 21. st.). Identificiranje temeljnih poetičkih značajki ovog razdoblja ostvarit će se kroz književnohistorijsku i interpretativnu kontekstualizaciju paradigmatičkih djela R. Marinkovića, A. Šoljana, S. Novaka, S. Mihalića, I. Slamniga, V. Lukića, N. Šopa, I. Brešana, M. Gavrana, P. Pavličića, D. Ugrešić, I. Ladina, M. Marjanovića, Z. Lešića, M. Stojića i dr.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Hrvatska književnost prve polovine 20. stoljeća. (FIL KBH 331)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
1. Bagić, Krešimir: <i>Živi jezici</i> , Zagreb, 1994.; 2. Biti, Vladimir: <i>Doba svjedočenja. Tvorba identiteta u suvremenoj hrvatskoj prozi</i> , Zagreb, 2005.; 3. Frangeš, Ivo: <i>Povijest hrvatske književnosti</i> , Zagreb – Ljubljana, 1987.; 4. Jelčić, Dubravko: <i>Povijest hrvatske književnosti</i> , Zagreb, 1997.; 5. Kapidžić-Osmanagić, Hanifa: <i>Poezija 1945-1980. Pjesnici hirske apstrakcije</i> , Sarajevo, 1991.; 6. Milanja, Cvjetko: <i>Doba razlika</i> , Zagreb, 1991.; 7. Milanja, Cvjetko: <i>Hrvatski roman 1945-1990</i> , Zagreb, 1996.; 8. Nemeć, Krešimir: <i>Povijest hrvatskog romana od 1945. do 2000</i> , Zagreb, 2001.; 9. Novak, Slobodan Prosperov: <i>Povijest hrvatske književnosti. Od Baščanske ploče do danas</i> , Zagreb, 2003.; 10. Senker, Boris: <i>Hrestomatija novije hrvatske drame</i> , II dio 1941-1995, Zagreb, 2000.; 11. Šicel, Miroslav: <i>Hrvatska književnost</i> , Zagreb, 1997. ; 12. Tatjana Jukić: <i>Rvolucija i melankolija. Granice pamćenja hrvatske književnosti</i> , Zagreb, 2011.
Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave (silabus).

Senjerović

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Srpska književnost druge polovine 20. vijeka, FIL KBH 342

Semestar, broj sati i broj bodova: VI semestar; 2 P + 0 S + 2 V, 4 ECTS (KBH i BHS/ KBH i Druga studijska grupa)

Trajanje: Jedan semester

Tip kolegija: Predavanja i vježbe

Status predmeta: Obavezni

Ciljevi predmeta:

Studij srpske književnosti 20. vijeka za studente Odsjeka za KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE organiziran je u okvirima međusobno čvrsto, suštinski povezanih nastavnih predmeta: *Srpska književnost prve polovine 20. vijeka* i *Srpska književnost druge polovine 20. vijeka*. Studij kao cjelina zasnovan je prvenstveno na književnohistorijskom praćenju temeljnih razvojnih procesa srpske književnosti, njezinih reprezentativnih autorskih opusa, ključnih književnih djela te drugih reprezentativnih pojava. U skladu s književnohistorijskim principom organizacije predmetne građe, studij obuhvata srpsku književnost počev od razdoblja i stilskih formacija nakon Drugog svjetskog rata, preko socijalističkog estetizma, oslobađanja od ideologizacije pa sve do aktuelnog književnog trenutka i recentne literarne produkcije, na samom početku 21. st.

Sadržaj predmeta: U poetičkom smislu, studij prati izrazito širok dijapazon različitih poetičkih opcija, te na način književnohistorijskog i interpretativnog pristupa tretira različite i brojne poetičke fenomene. Riječ je natrunama ideoško-prosvjetiteljske književnosti neposredno nakon Drugog svjetskog rata, a nakon toga i o kasnijim poratnim procesima esteticističke dezideologizacije književnosti, stvarnosne proze, obnovljenog realizma i procvata srpskog romana u okvirima složenog književnog nastojanja i, uglavnom, dominantne egzistencijalističke poetike kao i različitih drugih tzv. neoizama. Konačno, studij prati i književnost postmodernističkih značajki, iz domena tzv. semiotičkog poetičkog modela i njegovih recentnih derivata, Posebnu pažnju, pri svemu ovom, studij posvećuje izučavanju problema preplitanja različitih poetičkih i kulturnih tradicija kao bitnom određenju srpske književnosti uopće, te s tim u vezi njezinim formama, kao i drugim sličnim fenomenima. U žanrovskom, pak, smislu, studij obuhvata sve temeljne žanrovske formacije – pjesništvo, roman, pripovjedačke i dramske vrste te tzv. prijelazne književne žanrove poput putopisa, književnog eseja itd., čime se, na koncu konca, osigurava cjelovit prijegledni književnohistorijski uvid u ukupno stanje srpske književnosti 20. vijeka. S obzirom na karakter metodološkog pristupa predmetnoj građi, studij kao cjelina uvažava te potiče različitost metodoloških izbora.

Preduvjeti za upis predmeta: Srpska književnost prve polovine 20. v. (FIL KBH 341)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Deretić, Jovan: *Istorija srpske književnosti, Poetika srpske književnosti*.
2. Kapidžić-Osmanagić, Hanifa: *Srpski nadrealizam, studija*.
3. Vitošević, Dragiša, *Srpsko pesništvo, 1901-1914, I-II*.
4. Vučković, Radovan: *Poetika srpskog i hrvatskog ekspressionizma, Moderna drama, Avangardna poezija*.

J. Čengročić

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Osnove metodike nastave bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, FIL KBH 372
Semestar, broj sati i broj bodova: V semestar, 2P + 2V, 4 ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanje/vježbe
Status predmeta: Obavezani
Cilj predmeta: U okviru nastave navedenog premet cilj je upoznati studentice i studente sa osnovnim pojmovima iz Metodike nastave jezika, kao posebne znanstvene discipline koja objedinjuje nastavnu praksu i lingvistička znanja, uopće. Hospitovanjem u osnovnim i srednjim školama, kao i usvajenjem teorijskih znanja i vještina iz Metodike nastave jezika, na predavanjima i vježbama, studentice i studenti se pripremaju za samostalnu izradu nastavnih priprema za različite tipove nastavnog sata iz bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studentica i studenata sa načinom izrade nastavnih priprema, prema različitim jezičkim nivoima, kao sa mogućnostima korištenja književnoumjetničkih tekstova u nastavi b/h/s jezika. Izrada različitih tipova testova, priprema za vježbe pismenog i usmenog izražavanja u osnovnoj i srednjoj školi, kao i upoznavanje sa načinom ocjenjivanja pismenih zadaća.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Težak, Stjepko, <i>Teorija i praksa nastave hrvatskog jezika 1 i 2</i> , Školska knjiga, Zagreb, 2003.
Dodatna i preporučena literatura: Spisak dodatne literature će biti predložen na predavanjima i vježbama (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Umijeće interpretacije romana 2 FIL KBH 303
Semestar i broj bodova: IX semestar; 1 P + 1 V + 0 S, 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente/-ice sa teorijom romana i različitim metodološkim mogućnostima interpretiranja romana, od onih imanentnih, esencijalistički postuliranih do onih poststrukturalističkih, zasnovanih na metodološkom modelu kontekstualizacije romaneske umjetnosti i strategijama tumačenja. Predmet će obuhvatiti paradigmatske romane i romaneske opuse u južnoslavenskim i svjetskoj književnosti - od tradicionalnog, preko romana modernizma, do postmodernih romaneskih tendencija.
Sadržaj predmeta Akcenat će pritom biti na razmatranju osnovnih teorijskih koncepcija romaneske umjetnosti, promjena u teoriji romana i njegovim poetičkim promjenama. U širokom rasponu od Lukačeve teorije romana, teorijskih koncepta ruskih formalista, Bahtinovog istraživanja romana, preko naratoloških teorijskih koncepcata, pa sve do modela poststrukturalističkih interpretacija bit će analizirani kanonski romaneski opusi južnoslavenskih i svjetske književnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Đerđ Lukač: <i>Teorija romana</i>.2. Mihail Bahtin: <i>O romanu</i>.3. Milan Kundera: <i>Iznevereni testamenti</i>.4. Viktor Žmegač: <i>Povjesna poetika romana</i>.5. Vladimir Biti: <i>Suvremena teorija pripovijedanja</i>.6. Bela Hamvaš: <i>Teorija romana</i>.7. Dubravka Oraić-Tolić: <i>Paradigme 20. stoljeća</i>.8. Milivoj Solar: <i>Suvremena teorija romana</i>.9. Gajo Peleš: <i>Tumačenje romana</i>.10. Pjer Burdije: <i>Pravila umetnosti</i>.11. Radovan Kordić: <i>Postmodernističko pripovedanje</i>.12. Lusi Njal: <i>Postmodernistička teorija književnosti</i>.13. Linda Haćion: <i>Poetika postmodernizma</i>.14. Dejvid Lodž: <i>Načini modernog pisanja</i>.15. Edin Pobrić, <i>Vrijeme u romanu</i>.16. Frederik Džejmson: <i>Političko nesvesno: pripovedanje kao društveno-simbolički čin</i>

Senjorović

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Umijeće interpretacije drame 2, FIL KBH 304
Semestar, broj sati i broj bodova: VII semester; 1P + 0 S + 1V, 2 ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Ovaj kolegij bit će u cijelosti posvećen odnosu između drame i naratologije i razvojku pripovjednoteoretskog modela i kategorija za interpretaciju i analizu drame: „Drama is without narratorial mediation,“ (Keir Elam). Polazi se od pretpostavke da u drami postoji veliki broj narativnih elemenata, koji su pristupačni naratologiji drame. Uočava se s tim uvezi prilična diskrepanca između raširenosti narativnih fenomena u drami i nedostatak i manjkavost diferenciranih modela opisa u nauci o književnosti
Sadržaj predmeta: Na ovu diskrepancu ukazuje Brian Richardson (2001 : 682), i on poput Manfreda Jahna H. Bonheim, polazi od teze, da naratologija nije samo relevantna za prpučavanje radnje i figura u drami, nego i za mnoštvo ostalih aspekata dramske analize, koji su do sada potpuno izostali iz normativne teorije žanra. Ovdje je dakle u pitanju tendencija epizacije žanrovsко-teoretskih postavki dramske analize. Dodatno će biti rasvijetljeni pojmovi metateatra i metadrame na primjerima djela P. Schaeffera „Amadesus“, H. Pintera „The Birthday Party“, mnoga druga. Može se konstatirati da pripovjedne drame 20. stoljeća predstavljaju rezultat hibridizacije sistema žanrova kao i stalnog proširenja medijskog krajolika.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Brian Richardson: „Time is out of Joint,“ u: Poetics Today 8.2: 299-309, 1987.; „Voice and Narration in Postmoderne Drama,“ u: New Literary History, 32.3: 681-94. 2001. 2. Lionel Abel: „Metatheatre: A New View of Dramatic Form,“ 1963. ; Marie L. Ryan: „Interactive Drama,“ u: Modern Fiction Studies, 43.3 : 677 – 707, 1997.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Manfred Pfister: „Drama,“ 2000.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa II; FIL BHS 332
Smjer, semestar, broj časova i broj bodova: b) Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, VI sem., 2P + 1S + 3V, 6 bodova
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste da se studenti temeljito upoznaju sa složenom rečenicom kao sintaksičkom jedinicom u bosanskom (hrv., srp.) jeziku. Od studenata se očekuje da usvoje teorijska znanja iz ove oblasti te da se osposobe provoditi sintaksičku analizu.
Sadržaj predmeta: <i>Predavanja:</i> Složena rečenica. Nastanak složene rečenice: nizanje, spajanje, uvrštavanje. Klauza. Strukturni status klauza: glavna, osnovna i zavisna klauza. – Odnosi koordinacije i subordinacije na razini složene rečenice. Vezničke i bezvezničke strukture. – Nezavisnosložene rečenice. Klasifikacija nezavisnosloženih rečenica: – Sastavne (kopulativne) rečenice. Rastavne (disjunktivne) rečenice. Suprotne (adverzativne) rečenice. – Zavisnosložene rečenice (ZSR). Kriteriji za klasifikaciju ZSR: funkcionalno-semantička klasifikacija, formalno-gramatička klasifikacija, strukturno-semantička klasifikacija. – Eksplisitne ZSR. ZSR s objekatskom klauzom. ZSR s mjesnom klauzom. ZSR s vremenskom klauzom. – ZSR s načinskom klauzom. ZSR s poredbenom klauzom. – ZSR s uzročnom klauzom. ZSR s posljedičnom klauzom. – ZSR s namjernom klauzom. ZSR s pogodbenom klauzom. – ZSR s dopusnom klauzom. ZSR s atributskom klauzom. – Implicitne ZSR. Gramatičke preoblike NSR i ZSR: sintaksička kondenzacija i nominalizacija. Adverbalizacija. Infinitivizacija. Predikatski apozitiv. <i>Seminari:</i> Priprema i prezentacija odabralih članaka iz literature. <i>Vježbe:</i> Uočavanje i analiza obrađenih sintaksičkih pojava na odabranim primjerima iz korpusa tekstova.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Sintakse I (FIL BHS 331)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Jahić, Dž., S. Halilović i I. Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000.2. Silić, J. i I. Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005.3. Stevanović, M., <i>Savremeni srpskohrvatski jezik II. Sintaksa</i>, Beograd, 1979.
Dodatna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Pranjković, I., <i>Hrvatska skladnja</i>, Zagreb, 1993; ili: Pranjković, I., <i>Druga hrvatska skladnja</i>, Zagreb, 2001.2. Kovačević, M., <i>Sintaksa složene rečenice u srpskom jeziku</i>, Beograd, 1998.3. Radovanović, M., <i>Spisi iz sintakse i semantike</i>, Novi Sad, 1990.

Senjorović

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Historija književnog jezika II, FIL BHS 345
Semestar, broj sati i broj bodova: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik: 2 sata predavanja, 1 sat seminara, 1 sat vježbi, ECTS 4;
Trajanje: jedan semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Student se treba upoznati sa jezičkim i stilskim vrijednostima starih tekstova osmanskog razdoblja te s jezičkim tokovima u austrougarskom razdoblju.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje s književnojezičkim tokovima bosanskoga jezika, književnojezičkim manirima i koinama od 1463. do 1918. godine. Student na vježbama treba ovladati pisanjem bosančice i arebice. Na vježbama se stalno analiziraju izabrani tekstovi iz razvojnih epoha o kojima je riječ na predavanjima.
Preduvjeti za upis predmeta: položeni ispit iz predmeta Historija književnog jezika I (FIL BHS 344)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. <i>Jezik u Bosni i Hercegovini</i> , Institut za jezik u Sarajevu i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije u Oslu, 2005. 2. Kuna, H., <i>Književne koinе u relaciji prema predstandardnim idiomima i standardnom jeziku</i> , Književni jezik 1-2, god. V, Sarajevo, 1976. 3. Huković-Kasumović-Smailović, <i>Muhamed Hevai Uskufi</i> , Tuzla, 1990. 4. Okuka, M. – Stančić, Lj., <i>Književni jezik u BiH od Vuka do kraja austrougarske vladavine</i> , München, 1991. 5. Rizvić, M., <i>Između Vuka i Gaja</i> , Oslobođenje, Sarajevo, 1989.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Jahić, Dž., <i>Trilogija o bosanskom jeziku</i> , 1999. 2. <i>Hrestomatija iz historije književnog jezika II dio</i> (osmanski i austrougarski period), prir. L. Nakaš 3. <i>Jezička baština</i> – zbirka tekstova za vježbe iz historije jezika, prir. L. Nakaš

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Jezik sevdalinke, FILBHS 391
Semestar, broj sati i broj bodova: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik, VI semestar: 1 sat predavanja, 1 sat seminara, 2 ECTS
Trajanje: jedan semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Zanimanja i tumačenja sevdalinke u okviru izbornoga predmeta usmjeravaju se na odjeke ovog stvaralaštva u pisanoj književnosti te na evidentnost pojave da je izraz sevdalinke u standardizacijskim tokovima bosanskoga jezika sudjelovao kao mjerilo najviše estetske dotjeranosti, metaforičnosti i književnojezičke prefinjenosti.
Sadržina predmeta: Sevdalinka predstavlja osoben vid usmenoga stvaralaštva Bošnjaka i u njoj se, sa književnohistorijskoga aspekta, odražavaju procesi koji i inače odlikuju razvojnu liniju bosanskoga književnog jezika. Jezički izvori i jezička slojevitost te lirske narodne pjesme tema su posebnih filoloških analiza podobnih za interpretacije u okviru izbornoga predmeta. Jezička variranja u ovom žanru usmenog stvaralaštva ne govore samo o tradicijskom prenošenju te pjesme nego i o načinu njenoga konačnoga jezičkog oblikovanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Jahić, Dž., <i>Bošnjački narod i njegov jezik</i> , Sarajevo, 1999. (poglavlje o jeziku sevdalinke) 2. Kuba, L., <i>Narodne pjesme i napjevi iz Bosne i Hercegovine</i> , Svjetlost, Sarajevo, 1984. 3. Dizdar H., <i>Sevdalinke. Izbor iz bosansko-hercegovačke narodne lirike</i> , Sarajevo, 1944. Krnjević Dizdarević, H., <i>Živi palimpsesti ili o usmenoj poeziji</i> , Beograd 1980.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Bejtić Alija, <i>Prilozi proučavanju naših narodnih pjesama</i> , Bilten Instituta za proučavanje folklora, sv. 2, 387-405; sv. 3, 105-123. 2. Gesemann, G., <i>Erlangenski rukopis starih srpskohrvatskih narodnih pesama</i> , Srijemski Karlovci 1925. 3. Dizdar Mak, <i>Gdje je ona čudnovata djevojka koja se je suncem povezala a mjesecom opasala?</i> , Život, IX, 6, 447-456, Sarajevo 1960.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Jezičke odlike balade o Hasanaginici, FIL BHS 395
Semestar, broj sati i broj bodova: VI semestar, studijska grupa Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrvatski i srpski jezik: 1 sat predavanja, 1 sat seminara, 2 ECTS
Trajanje: jedan semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Balada o Hasanaginici zaplijenila je pažnju evropskih romantičara skladom između sadržajne i jezičke forme te tako usmjerila pažnju svjetskih naučnika na cijelokupnu štokavsku folklornu koine. Cilj predmeta je predočiti interpretacije koje je ova balada nadahnula u svijetu i istovremeno pokazati na primjeru njenog jezičkog izraza osnovne principe poetskog oblikovanja svojstvenog usmenom stvaralaštvu.
Sadržina predmeta: Analizira se tekst Fortisovog zapisa i uspoređuje sa verzijama nastalim na osnovu njega, a zatim i sa Splitskim rukopisom koji je objavio Miklosich. Pritom se nastoje predočiti najznačajniji radovi svjetskih istraživača koji su se bavili segmentom jezičkog izraza ove balade i općenito principima usmene poetske gramatike.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Fortis, A., <i>Put po Dalmaciji</i> , Globus, Zagreb, 1984. 2. Miklosich, F., <i>Über Göthe's Klaggesang von der edlen Frauen des Asan-Aga</i> , u Beču, 1883. (Miklosicheva transkripcija teksta Splitskog rukopisa, dostupno na http://www.archive.org) 3. Vaillant, A. <i>Vuk Karadžić i „Hasanaginica“</i> , Život, god. XXIII, 1974. (orig. 1939). 4. Krnjević Dizdarević, H., <i>Živi palimpsesti ili o usmenoj poeziji</i> , Beograd 1980. (poglavlje o Hasanaginici) 5. Braun, M., "Narodna pesma kao filološki problem", u: Koljević, Svetozar, <i>Ka poetici narodnog pesništva, Strana kritika o našoj narodnoj poeziji</i> , 373-386, Prosveta, Beograd, 1982. 6. Lord, A. B., "Formula", u: Koljević, Svetozar, <i>Ka poetici narodnog pesništva, Strana kritika o našoj narodnoj poeziji</i> , 467-516, Prosveta, Beograd, 1982.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Fortis, A., <i>Viaggio in Dalmazia</i> , tom II, Venecija, 1774. (dostupno na http://books.google.ba/books); Fortis, A., Travels into Dalmatia, tom I. Cosimo Classics, 2007. (dostupno na http://books.google.ba/books) 2. Jones, F. R., engleski prijevod Hasanaginice, te prevodiočev pogовор u časopisu Forum Bosnae, 51/2010, 278-288.

II CIKLUS

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU ODSJEK ZA KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE

Naziv predmeta i šifra: Poetički fenomeni usmene književnosti; FIL KBH 421
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar; 2 P + 0 S + 2 V; 4 ECTS (KBH i BHS; KBH i druga studijska grupa) 2 P + 0 S + 4 V; 8 ECTS (Jednopredmetini studij)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim pojmovima koje se tiču poetike usmenoknjiževnih vrsta na južnoslavenskoj gradi.
Sadržaj predmeta: Sagledavanje žanrovske osobinosti pjesničkih i proznih žanrova, te njihova međusobna preplitanja na razini tema i motiva, simbolike brojeva, zajedničke kulturne osnove na kojoj obje izrastaju, jedan je osnovnih predmeta bavljenja ovog kolegija.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. <i>Usmena književnost</i>, priredili Đenana Buturović i Munib Maglajlić, Sarajevo, 1997.2. <i>Usmena književnost</i>, priredila Maja Bošković-Stulli, Zagreb, 1971.3. <i>Narodna književnost</i>, priredio Vladan Nedić, Beograd, 1972.
Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Munib Maglajlić: <i>Usmena balada Bošnjaka</i>2. Munib Maglajlić: <i>Usmena lirika Bošnjaka</i>3. Đenana Buturović: <i>Usmena epika Bošnjaka</i>4. Vuk S. Karadžić: <i>Srpske narodne pjesme</i>, I-IV.5. Aiša Softić: <i>Usmena proza Bošnjaka</i>6. Vuk S. Karadžić: <i>Srpske narodne pripovijetke</i>
Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Poetički fenomeni književnosti za djecu i omladinu, FIL KBH 473
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar, 2P + 2V, 4 ECTS (KBH I BHS; KBH i druga studijska grupa)/ 2P + 4V, 8 ETCS (Jednopredmetini studij)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studentica i studenata sa teorijsko-metodološkim problemima u izučavanju književnosti za djecu i omladinu. Problem recepcije književnosti za djecu. Osnove teorije i povijesti književnosti za djecu
Sadržaj predmeta: Poetika nacionalnog i univerzalnog u književnosti za djecu i omladinu. Južnoslovenske i bh škola proučavanja književnosti za djecu omladinu. Poetika: Lirske poezije za djecu, pripovjedne proze, romana i drame. Granični književni žanrovi: slikovnica, igrokaz, strip.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Prop, Vladimir, <i>Morfologija bajke</i>, Prosveta, Beograd, 1982.,2. Drndarski, Mirjana, <i>Narodna bajka u modernoj književnosti</i>, Nolit, Beograd, 1978.,3. Odabrana djela: B. Ćopića, A.Hromadžića, S. Kulenovića, Dž.Latića, N.Kapidžić-Hadžić, i dr.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Dječja književnost naroda i narodnosti BiH, "Veselin Masleša", 1990. <p>Spisak dodatne literature će biti predočen na predavanjima i vježbama (silabus).</p>

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Metodika nastave književnosti naroda Bosne i Hercegovine, FIL KBH 471
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar, 2P + 2V, 4ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studentica i studenata sa pitanjima suštine nastave književnosti na svim nivoima književnog obrazovanja i odgoja. Izrada različitih tipova nastavnih priprema za sat književnosti u osnovnoj i srednjoj školi.
Sadržaj predmeta: Interpretacija književnog teksta u nastavi. Metodički pristup: književnom djelu, rodu, književnoj vrsti, piscu, itd. Nastava lektire u osnovnoj i srednjoj školi.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Rosandić, Dragutin, : (<i>temeljci metodičkognjiževne enciklopedije</i>), Školska knjiga, Zagreb, 2005.,2. Nikolić, Milija, <i>Metodika nastave srpskog jezika i književnosti</i> (5. dopunjeno izdanje), Zavod za udžbenike, Beograd, 2009./10.,3. Bežen, Ante, <i>Znanstveni sustav metodike književnog odgoja i obrazovanja</i>, Školske novine, Zagreb, 1989.,4. Džanko, Muhidin, <i>Filipove frajle</i>: (studije i interpretacije iz teorije i povijesti metodike nastave književnosti), Bosanska riječ, Tuzla, 2010.,5. Murtić, Edina, <i>Drama u školi</i>, Sarajevo, DES, 2010.
Dodatna i preporučena literatura: Spisak dodatne literature će biti predložen u silabusu.

(6)
Jemjicet

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Književna historija i književnokritička terminologija, FIL KBH 401
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar, 1 P + 1 V, 2 ECTS (KBH i BHS/ jednopredmetni studij)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Teorijski, a potom i praktično upoznati studente/ice s kako tradicionalnim, tako i savremenim književnohistorijskim i književnokritičkim konceptima, postavkama i procedurama, s jedne strane, te, s druge strane, dovesti u vezu ovakvo što sa širim kontekstom temeljnih književnoteorijskih i književnokritičkih pojava 20. st., uključujući i najrecentnije književnoteorijske i književnokritičke trendove.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet predstavlja u osnovi teorijsko-aplikativni kurs iz oblasti historije književnosti i književne kritike. Uz savladavanje savremenog književnokritičkog aparata, posebna pažnja bit će posvećena pitanjima i problemima današnjem književnoteorijskom trenutku prilagođenog književnohistorijskog izučavanja pojedinačnih književnosti, komparativnoj historiji književnosti te pitanjima i problemima historije svjetske / opće književnosti, a naročito pojavi interliterarne književne historije te kulturno usmjerenim historijama književnosti. Uz aplikativna razmatranja pitanja i problema i drugih književnosti, posebno će se ispitivati mogućnosti savremenog historijskog proučavanja KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Đurišin, Dioniz: <i>Šta je svetska književnost</i>, prev. Miroslav Dudok, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad, 1997;2. Kodrić, Sanjin: <i>Književna prošlost i poetika kulture (Teorija novog historicizma u bosanskohercegovačkoj književnohistorijskoj praksi)</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2010;3. Kodrić, Sanjin: <i>Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novijoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012;4. Kovač, Zvonko: <i>Međuknjiževne rasprave: Poredbena i/ili interkulturna povijest književnosti</i>, Službeni glasnik, Beograd, 2011;5. Lešić, Zdenko: <i>Književnost i njena istorija</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985;6. Perkins, David, ur.: <i>Theoretical Issues in Literary History</i>, Harvard University Press, London, 1991. <p>(Napomena: Gornji popis literature orijentacionog je karaktera i bit će prilagođen konkretnim potrebama i interesima studenata/ica.)</p>
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

4
Jenjovac

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Migracione književnosti; FIL KBH 402
Semestar, broj sati i broj bodova: I 1P + 1V, 2 ECTS (KBH + BHS/Jednopredmetni studij)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Cilj predmeta : Cilj ovog predmeta jest da ukaže na novu pojavu i nov fenomen u svjetskoj književnosti u uvjetima sveprisutne globalizacije, koja sa sobom donosi „ Global playing u književnosti,, Djela pisaca nastala šezdesetih godina prošlog stoljeća jedva da se mogu svrstati u već postojeće nacionalne književnosti, ona i jezični i sadržajno iskaču iz okvira nacionalnih literatura, te su, drugim riječima, transnacionalna i nude fascinirajuće inovativne tekstove. S obzirom na okolnost da globalizacija donosi prevladavanje dihotomija uobičajenih u dosadašnjoj književnoj i kulturnoj praksi, otvorio se prostor za promjenjenu ulogu književnosti, gdje više nije na snazi monokulturalni model književnosti, nego književnost s preovlađujućom multikulturalnom kompetencijom.
Sadržaj predmeta: Na ovoj foliji ocrtava se nov poredak u svjetskoj književnosti s dominantnom migracionom matricom - World Fiction (Nadine Gordimer , Toni Morrison , Wole Soyinka , V.S.Naipaul, Derek Walcott, John M. Coetzter , Chinua Achebe, Salman Rushdi, Hanif Kureishi, etc.), frankofonija i traženje „creolite „ : L.S.Senghor,Aime Cesaire, Leon Damas, pisci arapskog Magreba,hispanofona i luzofona književnost: Manuel Vazquez Montalban, Mia Couto. Za ovaj nov tip svjetskog književnog pisma karakteristična je strategija kulturalne hibridizacije, pa mnogi pisci pišu ili na jeziku zemlje u kojoj kulturno djeluju (kanadski pisac sa Šri Lanke Ondatje ili turska spisateljica Emine Sevgi Ozdamar). Svrha je, dakle, kolegija ili predmeta Migraciona - ili migracione književnosti da obuhvati u evropskim jezicima (engleski, francuski, njemački) etabliranu interkulturnu ili multikulturalnu književnost, pa se s tim u vezi problematika pojma „migraciona književnost „,ogleda u tome, da on predstavlja izvanliterarnu kategoriju, koji je našao pristup u književnu nauku i tvori konstrukt tema, jezika i iskustava određenih autora .
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Charles Bernheimer (Ed.):“Comparative Literature in the Age of Multiculturalism“ „Baltimore/London,1995.;2. Patrick Chameau (ed.):“Ecrire en pays domine,, Gallimard, 1996.;3. Eda Currie :“Migration in Europa – Daten und Hinterguende,, Stuttgart, 2004.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Peter V. Zima „Komparatistische Perspektiven „, Franck, Stuttgart, 2012.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Odnos usmene i pisane književnosti, FIL KBH 403
Semestar, broj sati i broj bodova: I semestar; 1 P + 0 S + 1 V, 2 ECTS (KBH i BHS/Jednopredmetni studij)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanje i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s temeljnim pojmovima koji se tiču odnosa usmene i pisane.
Sadržaj predmeta: Preplitanje pojedinih tema usmene književnosti sa temama i motivima modernog senzibiliteta, jedan su od važnijih probela koji će biti propitivani na ovom kolegiju. Intertekstualna relacioniranja unutar odnosa usmeno-pisane mogu biti u najmanju ruku trodimenzionalna: pisano-usmeno, usmeno-usmeno i usmeno-pisano. Kroz ova tri modela sagledavat ćemo preplitanje žanrova, tema, motiva, citata, simbola, aluzija i sl.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja
Obavezna literatura: 1. Miodrag Maticki: <i>Ponovnice</i> . 2. Josip Kekez: <i>Prva hrvatska rečenica</i> . 3. <i>Usmena književnost</i> , priredili Đenana Buturović i Munib Maglajlić, Sarajevo, 1997. 4. <i>Usmena književnost</i> , priredila Maja Bošković-Stulli, Zagreb, 1971. 5. <i>Narodna književnost</i> , priredio Vladan Nedić, Beograd, 1972.
Cjelovit popis literature bit će predviđen studentima/icama prilikom početka nastave.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Munib Maglajlić: <i>Usmena balada Bošnjaka</i> 2. Munib Maglajlić: <i>Usmena lirika Bošnjaka</i> 3. Đenana Buturović: <i>Usmena epika Bošnjaka</i> 4. Vuk S. Karadžić: <i>Srpske narodne pjesme</i> , I-IV. 5. Aiša Softić: <i>Usmena proza Bošnjaka</i> 6. Vuk S. Karadžić: <i>Srpske narodne pripovijetke</i> Cjelovit popis literature bit će predviđen studentima/icama prilikom početka nastave.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa III; FIL BHS 433

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, VII sem., 2P + 1S + 3V, 6 bodova

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe

Status predmeta: obavezni

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se studenti temeljito upoznaju s četirima tematskim cjelinama: vezanim tekstrom, redom riječi, semantičko-sintaksičkim svojstvima padeža te s najpoznatijim sintaksičkim školama.

Sadržaj predmeta:

Predavanja: Vezani tekst. Ustrojstvo vezanog teksta. Autosemantične i sinsemantične rečenice. Obavijesno raščlanjivanje rečenica. Tematsko-rematski odnosi u rečenicama. – Lančana i naporedna međurečenična veza. Inkoativne i finitivne rečenice.

Tematska progresija. Tekstualna koneksija: gramatički i leksički konektori. – Red riječi u rečenici. Osnovni red riječi. Aktualizirani red riječi. Obavezni red riječi. – Sintaksa padeža. Nominativ i vokativ. – Dativ i akuzativ. – Genitiv. – Instrumental i lokativ. – Sintaksičke škole. Gramatika zavisnosti: osnovni principi. – Generativna gramatika: osnovni principi. – Kognitivna gramatika: osnovni principi.

Seminari: Priprema i prezentacija odabranih članaka iz literature.

Vježbe: Uočavanje i analiza obrađenih sintaksičkih pojava na odabranim primjerima iz korpusa tekstova.

Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Sintakse II (FIL BHS 332)

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Jahić, Dž., S. Halilović i I. Palić, *Gramatika bosanskoga jezika*, Zenica, 2000.
2. Silić, J., *Od rečenice do teksta*, Zagreb, 1984.
3. Palić, I., *Dativ u bosanskom jeziku*, Sarajevo, 2010.

Dodatna literatura:

1. Mihaljević, M., *Generativna sintaksa*, Zagreb
2. Mrazović, P. i Z. Vukadinović, *Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance*, Novi Sad, 1990.
3. Ivić, M., *Značenja srpskohrvatskog instrumentalisa i njihov razvoj (sintaksičko-semantička studija)*, Beograd, 1954; ili: Batistić, T., *Lokativ u savremenom srpskohrvatskom književnom jeziku*, Beograd, 1972; ili: Gortan-Premk, D., *Akuzativne sintagme bez predloga u srpskohrvatskom jeziku*, Beograd, 1971.

Scenarist

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU

ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK

Naziv predmeta i šifra: Dijalektologija I; FIL BHS 451
Smjer, semestar (semestri), broj časova i broj bodova:
Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, I sem., 2P + 1S + 2V, 6 bodova
Trajanje: I semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezani
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s osnovnim terminima dijalektologije i lingvističke geografije te s osnovnim osobinama dijalekata srednjojužnoslavenskog dijasistema.
Sadržina predmeta: <i>Predavanja:</i> Dijalektologija kao naučna disciplina. Osnovi teorije lingvističke geografije. Urbana dijalektologija. Historijska i sinhronijska dijalektologija. Akcentologija. Dijalekti srednjojužnoslavenskog dijasistema. Torlačko narječe. Štokavsko narječe. Kajkavsko narječe. Čakavsko narječe. <i>Seminar:</i> Problemska pitanja u dijalektologiji: razrada na osnovu literature. Metodologija dijalektoloških istraživanja. Terenski rad. Seminarski i diplomski radovi. <i>Vježbe:</i> Analiza tekstova iz različitih dijalekata srednjojužnoslavenskog dijasistema. Akcentiranje tekstova.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">Ivić, P.: <i>Dijalektologija srpskohrvatskog jezika: Uvod i štokavsko narečje</i>, Novi Sad, Matica srpska, 1985, 215.Peco, A.: <i>Pregled srpskohrvatskih dijalekata</i>, Beograd, Naučna knjiga, 1989, 303.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA PEDAGOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Temeljna nastavna umijeća FIL PED 403

Semestar (semestri) i broj bodova: VII semestar, 2 P

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanje

Status predmeta: opći

Cilj predmeta: Povezati pedagošku i didaktičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shavatanje kurikuluma, usvojiti novu sliku suvremenih nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost umijeća prosudbe vlasitog i učeničkog rada .

Sadržaj predmeta: Umijeće izvedbe nastavnog sata, priroda i obilježje nastavih umijeća, neposluh, autoritet, nagrade i kazne, ocjenjivačko umijeće nastavnika u praksi, razredni ugodaj: svrhovitost, zabava, sloboda i pripadanje, izgled i sastav razreda: namještaj i odjeća (ne) čine nastavni rad, vrijeme kao „pedagoški pojam“, motivacija u razredu: razvoj samopouzdanja u procesu učenje-poduka.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Kyriakou, C. (1997); *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa

Dodatna literatura:

1. Bratanić, M. (1993); *Mikropedagogija*, Zagreb: Školska knjiga
2. Gudjons, H. (1994); *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa
3. Slatina, M. (1998); *Nastavni metod*, Sarajevo: Filozofski fakultet

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Poetički fenomeni starije bošnjačke književnosti, FIL KBH 422
Semestar, broj sati i broj bodova: II semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (Nastavnički smjer KBH + BHS/ KBH + Druga studijska grupa) / 2 P + 4 V, 8 ECTS (Jednopredmetni studij)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s različitim poetičkim fenomenima srednjovjekovne bosansko-humske pismenosti i književnosti, kao i bošnjačke književnosti vremena osmanske uprave u BiH, uključujući i pitanja odnosa i veze ove književne prakse s novijom bošnjačkom književnošću.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira različite poetičke fenomene, s jedne strane, srednjovjekovne bosansko-humske pismenosti i književnosti, kao i, s druge strane, bošnjačke književnosti vremena osmanske uprave u BiH (alhamijado književnost, književnost na orijentalnim jezicima i epistolarna literatura). Uz niz drugih mogućih užih predmetno-problemskih fokusa, posebna pažnja bit će posvećena interliterarnim i interkulturnim te kulturnopoeitičkim i kulturnomemorijskim, kao i drugim sličnim aspektima kako srednjovjekovne bosansko-humske pismenosti i književnosti, tako i bošnjačke književnosti vremena osmanske uprave u BiH, uključujući i pitanja odnosa i veze ove književne prakse s novijom bošnjačkom književnošću (što će biti precizirano u silabusima za svaku akademsku godinu).
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, knj. I, prir. Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, Alef, Sarajevo, 1998;2. Dizdar, Mak: <i>Stari bosanski tekstovi</i>, Kulturno nasljeđe Bosne i Hercegovine, Svjetlost, Sarajevo, 1969;3. Duraković, Enes: <i>Obzori bošnjačke književnosti</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2012;4. Huković, Muhamed: <i>Alhamijado književnost i njeni stvaraoci</i>, Kulturno nasljeđe Bosne i Hercegovine, Svjetlost, Sarajevo, 1986;5. Kodić, Sanjin: <i>Književnost sjećanja: Kulturno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012;6. Nametak, Fehim: <i>Divanska književnost Bošnjaka</i>, Orijentalni institut, Sarajevo, 19977. Rizvić, Muhsin: <i>Pregled književnosti naroda Bosne i Hercegovine</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985;8. Rizvić, Muhsin: <i>Panorama bošnjačke književnosti</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1994.
(Napomena: Gornji popis literature orientacionog je karaktera i, zajedno s popisom književne lektire, bit će preciziran u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predočen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.)
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predočen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Poetički fenomeni hrvatske književnosti do 20. stoljeća; FIL KBH 432
Semestar i broj bodova: II semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (Nastavnički smjer KBH + BHS Dvopredmetni studij/ KBH + Druga studijska grupa) / 2 P + 4 V, 8 ECTS (Jednopredmetni studij)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente/-ice sa poetičkim sistema u hrvatskoj književnosti od srednjovjekovlja, preko renesanse, baroka, prosvjetiteljstva, ilirizma, realizma do zasnivanja modernizma. Svaki poetički sistem bit će predložen preko paradigmatičnih književnih primjera sa razradom književnih ideja i postupaka karakterističnih za nabrojane poetičke sisteme. Poetičke transformacije u hrvatskoj književnosti od srednjovjekovlja do zasnivanja modernizma uvjetovane su immanentnim književnim razlozima, kao i promjenama povijesnih i društvenih okolnosti.
Sadržaj predmeta: Za srednjovjekovlje je karakteristična kanonska, religiocentrična poetika, dok se renesansa razvija unutar antropocentričnog poetičkog sistema. Barok će biti predložen na primjeru Gundulićevog uvođenja epa u hrvatsku književnost i transformaciju žanra pastorale. Prosvjetiteljske, ilirske, realističke i naturalističke književne tendencije bit će razmotrene iz ugla književnoteorijskih postavki o tzv. prosvjetiteljskom modelu književnosti, dok će se zasnivanje modernizma razmatrati iz ugla teorijskih postavki o artističkom modelu literature.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
1. Eduard Hercigonja: <i>Srednjovjekovna književnost</i> . 2. Marin Franičević, Franjo Švelec, Rafo Bogišić: <i>Od renesanse do prosvjetiteljstva</i> . 3. Milorad Živančević i Ivo Frangeš: <i>Ilirizam. Realizam. Slavische Literaturen</i> , zbornik radova o prikazima ljubavi u bosanskoj, hrvatskoj i srpskoj književnosti od renesanse do danas, ur. Robert Hodel. 4. Renate Lachmann: <i>Metamorfoza činjenica i tajno znanje</i> . 5. Ivan Lovrenović: <i>Bosanski Hrvati</i> . 6. Slobodan Prosperov Novak: <i>Povijest hrvatske književnosti</i> . 7. Krešimir Nemec: <i>Povijest hrvatskog romana</i> , knj. I. 8. Krešimir Nemec: <i>Tragom tradicije</i> . 9. Viktor Žmegač: <i>Povijesna poetika romana</i> . 10. Gajo Peleš: <i>Priča i značenje</i> . 11. Gajo Peleš: <i>Tumačenje romana</i> . 12. Ivo Frangeš: <i>Riječ što traje</i> . 13. Marko Vešović: <i>Na ledu zapisano</i> . 14. <i>Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine krajem XIX i prve polovine XX stoljeća</i> , pririjedio Miloš Okuka. 15. <i>Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine u drugoj polovini XIX i početkom XX stoljeća</i> , pririjedio Šimun Musa

senjovoča

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Poetički fenomeni srpske književnosti do 20. vijeka, FIL KBH 442
Semestar i broj bodova: II semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (Nastavnički smjer KBH + BHS i BHS + KBH, Dvopredmetni studij) / 2 P + 4 V, 8 ECTS (Jednopredmetni studij)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja, vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente i studentice sa temeljnim poetičkim značajkama ovog razdoblja, kao i sa piscima čiji opusi prevazile okvire poetike pojedinačnih stilskih formacija. Vuk Stefanović Karadžić, Jovan Sterija Popović, Laza Kostić.
Sadržaj predmeta: Predočiti studentima tri temeljne makrostrukture srpske književnosti do 20. vijeka: usmena književnost, starija srpska književnost i novija srpska književnost. Uzakati na odnos poetike i teorije književnosti, kao i na odnos historije književnosti i teorije književnosti. Pritom, posebna će bažnja biti posvećena sagledavanju poetike pojedinačnih žanrova i poetike svakog pisca ponaosob.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Poetika stare srpske književnosti, u knjizi D. Bogdanovića Istorija stare srpske književnosti, Beograd 1991.2. Poetika srpske književnosti, J. Deretić3. Lirski istočnici, H. Krnjević Dizdarević, Beograd, 1986.4. Poetika stare ruske književnosti, D. Lihačov, Beograd 1971.5. Ka poetici usmenog pesništva, Sv. Koljević, Beograd 1982.6. Dragiša Živković, Evropski okviri srpske književnosti, Beograd, 1982.7. Poetika Dositeja Obradovića, J. Deretić, Beograd 1974.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Moderna i modernizam u književnostima Bosne i Hercegovine; FIL KBH 404; Semestar, broj sati i broj bodova: II semestar; 1 P + 0 S + 1 V; 2 ECTS (KBH + BHS/ Jednopredmetni studij)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Ciljevi predmeta: Predmet predstavlja teorijsko i praktični pristup problemu specifičnosti književnih tokova u književnostima BiH, na početku XX vijeka, u odnosu na evropske i književne tokove drugih slavenskih književnosti, posebno hrvatske i srpske, a onda posebnost bošnjačke u odnosu na druge. Cilj nastavnog predmeta jeste teorijski, a potom i praktično upoznati studente sa modernim književnohistorijskim konceptima, poetičkim postavkama rane moderne, simbolizma, parnasa, psihološkog i lirskog realizma, s jedne strane, te tradicionalnog narodnog duha, s druge strane, potom temeljnom književnokritičkom terminologijom, poetičkom, stilističkom i uopšte pratećom književnokritičkom literaturom. Praktični i aplikativni dio predmeta uraditi na antologijskim tekstovima pisaca iz svih nacionalnih književnosti.
Sadržaj predmeta: Razvoj književnosti na kraju devetnaestog i početkom dvadesetog vijeka u Bosni i Hercegovini ima po svemu specifične i posebne književno-kulturalne tokove i izraz su nacionalnih odnosa prema novonastaloj situaciji u Bosni i Hercegovini, koju karakteriše austrougarska okupacija i jedna posve nova politička situacija. Posebnost se ogleda u bržem i sporijem prihvatanju evropskih kulturnih obrazaca i sa njima poetičkih modela evropskih književnosti, u zavisnosti od nacionalnog i političkog odnosa spram nove situacije. Na pažljivo odabranim antologijskim tekstovima pojedinih pisaca iz ovog perioda pratiće se aktivni odnos prema modernoj i postepeno mijenjanje modela.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: . 1. Duraković, Enes, <i>Arka riječi: Izabrane studije i eseji</i> (Tuzla, 2006) 2. Zdenko Lešić <i>Pripovjedači</i> , Veselin Masleša, (Sarajevo, 1998)
Cjelovit popis literature bit će predstavljen u silabusu.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Granični književni žanrovi i publicistika u Bosni i Hercegovini, FIL KBH 405
Semestar i broj bodova: II semester, 1 P + 0 S + 1 V; 2 ECTS /1 P + 0 S + 1 V; 2 ECTS Jednopredmetni studij
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Ciljevi predmeta: U okviru ovoga predmeta studentice i studenti će biti upoznati s historijom i poetikom različitih graničnih ili diskurzivnih žanrova tzv. upotrebne književnosti kao što su dnevničari, memoari, putopisi, ljetopis, te temeljni publicistički žanrovi, kao što su komentari, kolumni, prikazi, intervju i dr.
Sadržaj predmeta: Razvojne tendencije i poetika graničnih književnih žanrova (putopisi, dnevničari, memoari, nekrologiji, memorati, sjećanja, biografije, autobiografije), te razvojni tokovi publicistike u bh. medijima.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura : <ol style="list-style-type: none">1. Putopisi Zuke Džumhura (izbor),2. Alija Isaković: "Antologija zla" (dnevnička proza),3. Avdo Humo: "Moja generacija",4. Rodoljub Čolaković: "Kazivanja jednog pokoljenja",5. Derviš Sušić: "S proleterima",6. Meša Selimović: "Sjećanja",7. Alija Isaković: "Sarajevski nekrologij",8. Esad Duraković: "Duhovna biografija",9. Abdulah Sidran: "Otkup sirove kože",10. Miljenko Jergović: Izabrane kolumnе,11. Gojko Berić: Izabrane kolumnе

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Književna periodika i književni život u Bosni i Hercegovini do 1945.; FIL KBH 406;
Semestar, broj sati broj bodova: II semestar; 1P+0 S+1V; 2 ECTS (KBH + BHS/ Jednopredmeni studij)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Ciljpredmeta: Nastavni predmet bavi se književnom periodikom i književnim životom u BiH novijeg vremena, zaključno s 1945. godinom.
Cilj predmeta: Upoznati studente sa književnom periodikom i književnim životom u BiH do 1945.
Sadržaj predmeta: Predmet uključuje slijedeće sadržaje: Bosanske salname; Nastanak i razvoj književne periodike u austrougarskom periodu (časopisi: "Bošnjak", "Nada", "Behar", "Bosanska Vila", "Pregled", "Biser", "Glasnik Zemaljskog muzeja", "Zora"); Književna periodika u BiH u međuratnom i ratnom periodu (časopisi: "Gajret", "Novi Behar", "Narodna Uzdanica", "Putokaz", "Glasnik jugoslavenskih franjevaca"); Tradicija proučavanja bh. književne periodike (znanstvene časopisne monografije i reprint-izdanja M. Rizvića, D. Đuričkovića, B. Čorića, Lj. Tomić-Kovač, E. Memije-L. Hadžiosmanović, I. Kemure, S. Tutnjevića, M. Džanka).
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Emina Memija: <i>Bosanski vjesnici</i> , Sarajevo 1996. 2. Rizvić, Muhsin: „Književni život u BiH između dva rata“, knj. I-III, Sarajevo, 1980.
Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početkanastave.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Fadil Ademović: <i>Bosanskohercegovačka stampa (1918.-1941.)</i> , Sarajevo 1998.

cf
Jelena Šoštarić

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Semantika (Semantika I); FIL BHS 434
Smjer, semestar, broj časova i broj bodova: Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bos., hrv. i srp. jezik, VIII sem., 2P + 1S + 3V, 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se studenti upoznaju s osnovama lingvističke semantike. U središtu zanimanja jest leksička semantika. Od studenata se očekuje da usvoje osnovne semantičke pojmove i termine te da se sposobe vršiti leksičkosemantičku analizu.
Sadržaj predmeta: <i>Predavanja:</i> Osnovni semantički pojmovi i termini. – Značenje, definicija značenja, struktura značenja, vrste značenja i odnosi među njima. Odnos semantike i gramatike.– Leksička semantika. Leksičkosemantički sistem jezika. Jedinice leksičkosemantičke analize. Struktura leksičkog značenja i njegova analiza. Leksičkosemantička polja. Jednoznačnost i više značnost leksičkih jedinica. Polisemija. Homonimija. Sinonimija. Antonimija. Hiponimija. Paronimija. Spojivost leksičkih jedinica. <i>Seminari:</i> Priprema i prezentacija odabralih članaka iz literature. <i>Vježbe:</i> Uočavanje i analiza obrađenih semantičkih pojava na odabranim primjerima iz korpusa tekstova.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Berruto, G., <i>Semantika</i>, Zagreb, 1994.2. Gortan-Premk, D., <i>Polisemija i organizacija leksičkog sistema u srpskome jeziku</i>, Beograd, 2004.3. Prćić, T., <i>Semantika i pragmatika reči</i>, Sremski Karlovci – Novi Sad, 1997.4. Riđanović, M., <i>Jezik i njegova struktura</i>, Sarajevo, 1988, odjeljak o semantici (str. 275-350)5. Šarić, Lj., <i>Antonimija u hrvatskome jeziku : Semantički, tvorbeni i sintaktički opis</i>, Zagreb, 2007.6. Lyons, J., <i>Semantics</i>, I, Cambridge, 1977.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Leksikologija i leksikografija; FIL BHS 328
Smjer, semestar i broj bodova: Književnost naroda BiH i bosanski, hrvatski, srpski jezik, II semestar: 2 časa predavanja, ECTS 2;
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studenti našeg jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne leksičke pojavnosti. Vježbe, s druge strane, služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.
Preduvjeti za upis predmeta: Tvorba riječi bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Halilović, Tanović, Šehović (2009) <i>Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik</i> . Slavistički komitet: Sarajevo. 2. Šehović, A. (2009) "Mjesto i funkcija anglicizama u savremenom bosanskom jeziku". <i>Pismo</i> . VII/1. Sarajevo. Str. 122–138. 3. Šehović, A. (2011) "Leksika u pripovijetkama iz austrougarskog perioda Ive Andrića". U: Tošović, Branko (ur.) <i>Die k. u. k. Periode in Leben und Schaffen von Ivo Andrić (1892–1922) – Austrougarski period u životu i djelu Iva Andrića (1892–1922)</i> . Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität – Beogradska knjiga: Graz – Beograd. Str. 695–707. 4. Šipka, Danko (1998) <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i> . Matica srpska: Novi Sad. 5. Zgusta, Ladislav (1991) <i>Priručnik leksikografije</i> . Svjetlost: Sarajevo.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Dijalektologija II; FIL BHS 452
Smjer, semestar (semestri), broj časova i broj bodova:
Knjževnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, II sem., 2P + 0S + 2V, 4 ECTS
Trajanje: jedan semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s osnovnim osobinama bosanskohercegovačkih dijalekata, poddijalekata i govornih tipova.
Sadržina predmeta:
<i>Predavanja:</i> Razvoj dijalektologije u BiH. Istočnobosanski (ijekavskošćakavski) dijalekt: unutarnja raslojenost i najvažnije osobine. Zapadni (ikavski) dijalekt: unutarnja raslojenost i najvažnije osobine. Istočnohercegovački dijalekt: unutarnja raslojenost i najvažnije osobine. Posavski dijalekt: najvažnije osobine. Odnos između dijalekta i standardnog jezika. Dijalekt i nastava jezika.
<i>Seminar:</i> Kritički osvrti na literaturu o bosanskohercegovačkim govorima. Samostalno istraživanje govora.
<i>Vježbe:</i> Analiza tekstova iz bosanskohercegovačkih dijalekata.
Preduvjeti za upis predmeta: Položena Dijalektologija II.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Bulić, R.: <i>Iz bosanske dijalektologije</i>, Tuzla, PrintCom, 2009, 11-43.2. Halilović, S.: <i>Bosanskohercegovački govor</i>, Sarajevo, u: Jezik u Bosni i Hercegovini, Institut za jezik, 2005, 15-51; 71-77.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU**

Naziv predmeta i šifra: Osnove psihologije FIL PSI 409

Semestar i broj bodova: II semestar II ciklus studija, 2P, 4 ECTS

Trajanje: I semestar

Tip kolegija: predavanja

Status predmeta: zajednički

Cilj predmeta:

Kolegij ima za cilj upoznati studente s temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene naučne discipline, pri čemu je naglasak na pregledu i informaciji, a ne na prikazivanju područja «u dubinu».

Sadržaj predmeta:

U okviru predavanja obrađivat će se sljedeće teme: šta je psihologija, metode istraživanja u psihologiji, biološka psihologija, osjeti i percepcija, svijest, učenje i pamćenje, mišljenje i govor, polusemestralni ispit, inteligencija, motivacija i čuvstva, razvoj, ličnost, psihološki poremećaji i terapija, zdravlje i socijalna psihologija.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV – a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Rathus, A. S. (2000). Temelji psihologije. Jastrebarsko: Naklada Slap

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Poetički fenomeni novije bošnjačke književnosti, FIL KBH 522
Semestar, broj sati i broj bodova: III semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (Nastavnički smjer KBH + BHS i BHS + KBH, Dvopredmetni studij) / 2 P + 4 V, 8 ECTS (Jednopredmetni studij)
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s različitim poetičkim fenomenima novije bošnjačke književnosti.
Sadržaj predmeta: Nastavni predmet tretira različite poetičke fenomene novije bošnjačke književnosti, odnosno bošnjačke književne prakse od kraja 19. vijeka pa nadalje, sve do neposredne savremenosti, tj. raznolike poetičke pojave počev od folklornog romantizma i prosvjetiteljskog realizma preporodnog doba, preko preporodnog modernizma i postpreporodnog tradicionalizma, a nakon toga i avangardizma, neoizama i poetičkih alijansi između dvaju svjetskih ratova, socijalne literature, književnosti NOB-a i socijalističkog realizma pa do poratnog predmodernizma i modernizma te, konačno, postmodernizma te tzv. ratnog pisma i poetike svjedočenja. Uz niz drugih mogućih užih predmetno-problemskih fokusa, posebna pažnja bit će posvećena interliterarnim i interkulturnim te kulturnopoeitičkim i kulturnomemorijskim, kao i drugim sličnim aspektima novije bošnjačke književne povijesti (što će biti precizirano u silabusima za svaku akademsku godinu).
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispit iz predmeta Poetički fenomeni starije bošnjačke književnosti. (FIL KBH 422)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, knj. III–VI, prir. Enes Duraković i dr., Alef, Sarajevo, 1998;2. Duraković, Enes: <i>Bošnjačke i bosanske književne neminovnosti</i>, Vrijeme, Zenica, 2003;3. Duraković, Enes: <i>Obzori bošnjačke književnosti</i>, Dobra knjiga, Sarajevo, 2012;4. Kodrić, Sanjin: <i>Književnost sjećanja: Kulturalno pamćenje i reprezentacija prošlosti u novoj bošnjačkoj književnosti</i>, Slavistički komitet, Sarajevo, 2012;5. Rizvić, Muhsin: <i>Panorama bošnjačke književnosti</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1994.
(Napomena: Gornji popis literature orientacionog je karaktera i, zajedno s popisom književne lektire, bit će preciziran u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predviđen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.)
Dodatna i preporučena literatura: Popis dodatne i preporučene literature bit će predstavljen u silabusima za svaku akademsku godinu, odnosno bit će predviđen studentima/icama prilikom početka nastave te obrade pojedinih nastavnih jedinica.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i kod: Poetički fenomeni hrvatske književnosti 20. stoljeća; FIL KBH 532
Semestar i broj bodova: III semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (Nastavnički smjer KBH + BHS, Dvopredmetni studij) / 2 P + 4 V, 8 ECTS (Jednopredmetni studij)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj i sadržaj predmeta: Nastavnim predmetom obuhvaćen je cijelokupni stilsko-formacijski sustav s najznačajnijim poetičkim opcijama raznorodnih književno-kulturalnih pojava i autorskih individualnosti tokom 20. stoljeća na području kako matične hrvatske tako i bosanskohercegovačke književno-kultурне scene. U širokom rasponu od moderne na razmeđu 19. i 20. stoljeća pa do recentne književne produkcije na razmeđu 20. i 21. stoljeća nastavni predmet se usmjerava na izučavanje paradigmatskih autorskih poetika, djela koja su bila prekretnice i poetičkih fenomena koji su obilježili brojene „izme“ i „neoizme“ – počev od impresionizma, simbolizma i neoromantizma kao najizrazitijih struja moderne, preko složenog avangardizma s dominantnom strujom ekspresionizma i socijalne literature do soorealizma i njegove dezideologizacije, što je preko izrazito naglašene struje egzistencijalizma vodilo do zrelog modernizma i paralelno rastuće postmoderne. S uporištem u teorijski osviještenom postupku nastavni predmet ima za cilj akcentiranje poleta i lomova stilsko-formacijskih paradigma na način interpretativnog i komparatističkog otkrivanja poetičkih značajki koje nude ključna djela na tematskom, stilskom, žanrovskom i strategijskom planu, kao naprimjer: Matoševa <i>Moć savjesti</i> , Kamovljeva <i>Isušena kaljuža</i> , Šimićeva <i>Preobraženja</i> , Krležin <i>Aretej</i> itd. Predmet isto tako podrazumijeva i upozorenje na književnokritičku te manifestnokritičku teorijsku podršku zastupljenu u brojnim časopisima, koji su najčešće bili glavni nosioci poetičkih načela određenog književnokulturalnog trenutka, kao što je primjerice slučaj s časopisom <i>Krugovi</i> (1952–1958), koji je označio prekretnicu.
Preduvjeti za upis predmeta: Poetike hrvatske književnosti do 20. vijeka. (FIL KBH 432)
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu s važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja
Obavezna literatura:
1.Batušić – Kravar – Žmegač: <i>Književni protusvjetovi</i> . Poglavlja iz hrvatske moderne, Zagreb, 2001.; 2.Biti, Vladimir: <i>Doba svjedočenja. Tvorba identiteta u suvremenoj hrvatskoj prozi</i> . Zagreb, 2005.; 3.Duraković, Enes: <i>Riječ i svijet</i> , Sarajevo, 1988.; 4.Matvejević, Predrag: <i>Razgovori s Krležom</i> , Zagreb, 2001.; 5.Milanja, Cvjetko: <i>Pjesništvo hrvatskog ekspresionizma</i> , Zagreb, 2000.; 6.Nemeć, Krešimir: <i>Povijest hrvatskog romana II</i> , Zagreb, 1998.; <i>Povijest hrvatskog romana III</i> , Zagreb, 2003.; 7.Oraić-Tolić, Dubravka: <i>Paradigme 20. stoljeća. Avangarda i postmoderna</i> , Zagreb, 1996.; 8.Rizvić, Muhsin: <i>Pregled KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE</i> , Sarajevo, 1985.; 9.Slabinac, Gordana: <i>Hrvatska književna avangarda</i> , Zagreb, 1988.; 10.Solar, Milivoj: <i>Rječnik književnoga nazivlja</i> , Zagreb, 2006. Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave (silabus).

4
Lepošević

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
KNJIŽEVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i kod: Poetički fenomeni srpske književnosti 20. vijeka; FIL KBH 542
Semestar i broj bodova: III semestar, 2 P + 2 V, 4 ECTS (Nastavnički smjer KBH + BHS i BHS + KBH, Dvopredmetni studij) / 2 P + 4 V, 8 ECTS (Jednopredmetni studij)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: je studentice i studente upoznati s problemima i uslovnostima klasifikacije književnih djela, kako bi u svom budućem radu, a prije svega u eventualnoj nastavnoj praksi, oprezno i kritički pristupali ponuđenim modelima istorijskih, poetičkih i nacionalnih kanona.
Sadržaj predmeta obuhvata reprezentativna djela (i opuse njihovih autora) iz najvažnijih stilskih formacija 20. vijeka: moderne, ekspresionizma, nadrealizma, socijalnog realizma, modernizma, postmodernizma. Pri tome, ne gubeći iz vida cilj predmeta, izbor djela i pisaca neće nužno biti "srpski". Biće to jedino kao polemika s kanonom srpske književnosti. Poetika, a taj pojam ovdje podrazumijeva skup književnih tekstova povezan određenim zajedničkim osobinama, uzimaće se uvijek sa punom svješću o poroznosti svakog unaprijed određenog okvira, i u tom smislu tek kao polazište za razumijevanje smisla teksta u odgovarajućem kontekstu.
Sadržaj predmeta: Ovako zamišljeno proučavanje poetika srpske književnosti 20. vijeka nužno će se posmatrati u odnosu prema ideji jugoslavenstva i unutar ideoološkog polja jugoslavenske državne zajednice. Uže teme, koje mogu biti sadržaj različitih silabusa, definisaće se i konkretnizovati u silabusima, a među njima svakako će biti i ove: Poetike i polemike Književnost kao zavičaj nacije Kritika i po-etička Patrijarhat u feminizmu Jugoslavija kao kontekst i kao tema u srpskoj književnosti Postmodernizam i populistički talas Političko pozorište u Jugoslaviji
Uslov za upis predmeta: Poetike srpske književnosti do 20. Vijeka
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">3. Hanifa Kapidžić-Osmanagić <i>Srpski nadrealizam, Hrestomatija srpskog nadrealizma,</i>4. Zdenko Lešić <i>Pripovjedači,</i>5. Stanko Lasić, <i>Sukob na književnoj ljevici,</i>6. Danilo Kiš <i>Čas anatomije,</i>7. Dragan Jeremić <i>Narcis bez lica,</i>8. Boro Krivokapić, <i>Treba li spaliti Kiša,</i>9. Gojko Tešić <i>Zli volšebnici,</i>10. tekstovi Svetozara Petrovića u izboru (npr. <i>Pojmovi i čitanja</i> ili <i>Nauka o književnosti</i>),11. Erik Hobson i Terens Rejndžer <i>Izmišljanje tradicije,</i>12. Amin Malouf <i>U ime identiteta,</i>13. Miodrag Popović <i>Vidovdan i časni krst,</i>14. Marko Vego <i>Iz istorije srednjovjekovne Bosne i Hercegovine,</i>15. Celia Hawkesworth <i>Voices in the Shadows,</i>16. Siniša Malešević <i>Ideologija, legitimnost, država,</i>17. Dragomir Gajević <i>Jugoslovenstvo između stvarnosti i zbilje,</i>18. Aleksandar Jerkov <i>Nova tekstualnost,</i>19. Jasmina Ahmetagić: <i>Unutrašnja strana postmodernizma,</i>20. Slobodan Selenić, <i>Antologija savremene srpske drame.</i>
Navedene knjige ovdje su u funkciji trasiranja pristupa predmetu. Izbor pisaca i književnih djela, kao i šira liteartura vezana uz svaku od pojedinih tema, biće razrađena u konkretnom silabusu.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Interkulturna povijest južnoslavenskih književnosti, FIL KBH 561

Semestar i broj bodova: III (KBH + BHS) / I semestar (KBH + Druga studijska grupa/ Jednopredmetni), 2 P + 0 V + 2 S, 4 ECTS

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: Predavanja/vježbe

Status predmeta: Obavezni

Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente sa teorijskim i književnopovijesnim problemima vezanim za periodizaciju i poetičku sistematizaciju intreliterane južnoslavenske zajednice tokom 19., 20. i na početku 21. stoljeća. Međuknjiževne veze i poetička preplitanja od moderne, preko ekspresionizma do modernističkih izama i postmoderne književne situacije obrađivat će se iz ugla književnih praksi i samjeravati iz perspektive mnogobrojnih književnih ispreplitanja.

Sadržaj predmeta: Dijaloška situacija u interliteranoj južnoslavenskoj zajednici od Matoševog modernizma do potsmodernizma i postističkih poetika bit će razmatra preko kanonskih pisaca i modela uspostavljanja kanona. Odnos kanona i književne prakse bit će praćen s obzorm na različite povijesne i društvene kontekste. Moderna i njena kanonizacija s obzorm na kontekst dominacije okupacionih sila, prije svega Austro-Ugarske monarhije, ekspresionizam, socijalna književnost iz društvenog i povijesnog konteksta Kraljevine SHS i Kraljevine Jugoslavije, a tzv. visoki modernizma razmatraće iz rakursa vezanih za kontekst Socijalističke federalativne republike Jugoslavije, dok će se postmoderna i postmodernizam osvjetljavati iz povijesnog konteksta koji obuhvata SFRJ i formiranje postjugoslavenskih država.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Zvonko Kovač: *Poredbena i/ili interkulturna povijest književnosti.*
2. Endru Baruh Vahtel: *Stvaranje nacije, razaranje nacije.*
3. Endru Baruh Vahtel: *Književnost istočne Evrope u doba komunizma.*
4. Edvard Said: *Orijentalizam.*
5. Edvard Said: *Kultura i imperijalizam.*
6. Marija Todorova: *Imaginarni Balkan.*
7. Pjero Zanini: *Značenje granica.*
8. Zdenko Lešić: *Klasici avangarde.*
9. Davor Beganović: *Pamćenje traume.*
10. Amin Maluf: *Ubilački identiteti.*
11. Zdenko Lešić: *Pripovjedačka Bosna I-II.*
12. Hanifa Kapidžić-Osmanagić: *Pjesnici lirske apstrakcije.*
13. Enver Kazaz: *Neprijatelj ili susjed u kući.*
14. Enver Kazaz, Ivan Lovrenović i Nikola Kovač: *Antologija bosanskohercegovačke pripovijetke XX vijeka.*
15. Enes Duraković, Mile Stojić i Marko Vešović: *Antologija bosanskohercegovačke poezije XX vijeka.*
16. Gordana Muzaferija, Fahrudin Rizvanbegović i Vojislav Vujanović: *Antologija bosanskohercegovačke drame XX vijeka.*
17. Kristijan Đordano: *Ogledi o interkulturnoj komunikaciji.*
18. Enver Kazaz i Davor Beganović: *Unutarnji prijevodi.*

Jemper

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Postmoderna i postmodernizam u književnostima Bosne i Hercegovine; FIL KBH 501;

Semestar i broj bodova: III semestar; 1 P + 1 V + 0 S; 2 ECTS (KBH i BHS/ Jednopredmetni studij)

Trajanje: I semestar

Tip kolegija: Predavanja i vježbe

Status predmeta: Izborni

Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznati studente/ice sa postmodernom kao megakulturom, njenim različitim stilskim formacijama (ratno pismo, novorealizam, nova osjećajnost, kritički mimetizam itd.) sa posebnim akcentom na poetiku postmodernizma i mogućnostima njegove tipologizacije. Studenti/-ice će izučavati literarna kretanja u BiH od začetka postmoderne 70-ih godina 20. vijeka preko pada modernističkih metapriča do književnosti koja nastaje u tzv. procesu tranzicije.

Sadržaj predmeta: Postmoderna i postmodernizam se uobličavaju u književnosti interliterarne zajednice 70-ih godina u djelima Irfana Horozovića, Mirka Kovača, Vitomira Lukića i drugih bosanskohercegovačkih spisatelja unutar fantastičkog modela književnosti i poetike postmodernističke intertekstualnosti i metatekstualnosti. Ovim piscima se kasnije pridružuju pjesnici Slobodan Blagojević, Hamdija Demirović, Semezdin Mehmedinović, Ivan Lovrenović, Dario Džamonja itd., da bi se postmodernizam osamdesetih godina nametnuo kao dominantni poetički model u književnoj praksi, gdje su uz naprijed pomenute pisce paradigmatski primjeri romaneskni opusi Dževada Karahasana, Tvrtka Kulenovića, Miljenka Jergovića, te pripovjedačka djela Vladimira Pištala, Aleksandra Hemona i drugih. Pjesničku praksu postmodernizma obilježit će poetski opusi Feride Duraković, Ranka Sladojevića, Mileta Stojića, Džemaludina Latića, Hadžema Hajdarevića itd. Ratno pismo kao posebna poetička cjelina iznikla u kontekstu tragičnog rata donosi novi model postmoderne literature nakon koje slijede kritički mimetizam, novorealizam i nova osjećajnost sa nastupom nove generacije pisaca.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

- 1.Linda Haćion: *Poetika postmodernizma*.
- 2.Mihail Epštajn: *Postmodernizam*.
- 3.Volgang Velš: *Naša postmoderna moderna*.
- 4.Miško Šuvaković: *Hijatusi postmodernizma*.
- 5.Teri Igłton: *Iluzije postmodernizma*. Zdenko Lešić: *Teorija književnosti*.
- 6.Enver Kazaz: *Bošnjački roman XX vijeka*.
- 7.Enver Kazaz:*Neprijatelj ili susjed u kući*.
- 8.Franoa Liotar: *Postmoderna objašnjena djeci*.
- 9.Enes Duraković: *Bošnjačke i bosanske književne neminovnosti*.
- 10.Vladimir Biti: *Pojmovnik suvremene književne teorije*

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Književna kritika i eseistika u Bosni i Hercegovini; FIL KBH 502
Semestar i broj bodova: III semestar; 1 P + 0 S + 1 V; 2 ECTS (KBH i BHS/Jednopredmetni studij)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Upoznati studentice i studente s historijskim razvojem književne historiografije, kritike, nauke o književnosti i eseistike u Bosni i Hercegovini.
Sadržaj predmeta: Uočavanje značaja časopisa u kojima su objavljivali najznačajniji pripovjedači iz kruga „pripovjedačke Bosne“, kao i pjesnici. (Bosanska vila, Nada, Behar, Biser, Pregled, Novi behar, Putokaz). Stvaranje akademske kritike i početak institucionalnog proučavanja književnosti. Jačanje i okrupnjavanje akademske kritike (Filozofski fakultet, Institut za književnost u Sarajevu)
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura : <ol style="list-style-type: none">1. Slavko Leovac: "Književna kritika 1878.-1941." (Sarajevo, 1991.);2. Edicija Bošnjačka književnost u književnoj kritici", Alef, Sarajevo, 1998.;3. Muhsin Rizvić: "Književnost BiH između dva rata", Sarajevo, 1980.;4. Enes Duraković: "Obzori bošnjačke književnosti", Sarajevo, 2012.
Dodatna i preporučena literatura: Izabrani književnokritički i eseistički radovi bit će predočeni u kratkom silabusu.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Književna periodika i književni život u Bosne i Hercegovine nakon 1945; FIL KBH 503;
Semestar, broj sati i broj bodova: III semestar; 1P+0 S+1V; 2ECTS (KBH i BHS/Jednopredmetni)
Trajanje: Jedan semester
Tip kolegija: Predavanje /vježbe
Status predmeta: Izborni
Ciljpredmeta: Nastavni predmet bavi se književnom periodikom i književnim životom u BiH nakon 1945. godine.
Sadržajpredmeta: Predmet uključuje slijedeće sadržaje: Časopis „Brazda“ u kontekstu književnosti socijalističkog realizma; Časopisi „Život“ i „Izraz“ – početak moderne književne kritike u BiH; Ostali književni, umjetnički i kulturni časopisi: „Lica“, „Odjek“, „Most“, „Znak Bosne“, „Novi Izraz“, „Razlika“, „Ostrvo“, „Divan“, „Pismo“, „Sarajevske sveske“, „Zeničke sveske“; Stručni i znanstveni časopisi („Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu“, „Pregled“, „Glasnik Instituta za književnost i jezik u Sarajevu“, „Pitanja književnosti i jezika“, „Prilozi za orijentalnu filologiju“, „Analji Gazi Husrevbegove biblioteke); Časopis kao književni žanr.
Preduvjeti za upis predmeta: Književna periodika i književni život u BiH do 1945. (FIL KBH 406)
Način provjere znanja: „Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.“
Obavezna literatura: 1. „Savremena književnost u BiH u 50 knjiga“, knj. I, Sarajevo, 1984/85. (studija Juraja Martinovića)
Dodatna i preporučena literatura: Cjelovit popis literature bit će predložen studentima/icama prilikom početka nastave.

*č
penzocel*

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Lingvistička stilistika I, FIL BHS 429

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, III sem., 2P + 1V + 2S, 5 bodova

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe

Status predmeta: obavezan

Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga predmeta jeste da u sintetičkom vidu student upozna razvoj stilistike, od njenih začetaka do posljednjih godina ovoga vijeka, kao i brojne kontraverze koje su pratile njen razvoj. Budući da je u pitanju kompleksna materija i jedna nedovoljno profilirana disciplina, studentima će biti predočene tri cjeline: opisat će se opći pojmovi, ukazat će se na probleme stilistike i prikazati razvoj stilističke misli. U okvirima tih cjelina opisat će se najvažniji pojmovi, najviše pojm stil, zatim, stilistika kao naučna disciplina, stilistika i njena veza sa lingvistikom. Pokazat će se kako je stilistika, počev od retorike Aristotela i Kvintilijana pa do lingvostilistike R. Jakobsona, i dalje, napravila ogroman korak naprijed, prihvatajući saznanja klasične retorike uporedo s lingvistikom u čijem se krilu razvija. Studenti će spoznati kako je proširivanje pojma jezika doprinio napretku lingvistike, a samim tim i stilistike.

Sadržina predmeta: Na predavanjima će se opisati pojmovi stila, ali i drugi pojmovi, i pokazati zašto je stilistika posebna naučna disciplina. Govorit će se o stilistici i njenoj vezi sa lingvistikom. Upravo onako kako se u lingvistici javljaju novi rezultati i promjene, tako se i lingvostilistika, i stilistika uopće, teorijski obogaćuju i metodološki prilagodavaju. Vidjet će se da razvoj stilistike ima sve veći oslonac na lingvistiku, da kontinuirano slijedi razvoj lingvističke teorije. Stilistika je naučna disciplina čije spoznaje interferiraju sa spoznajama srodnih naučnih disciplina (retorikom, poetikom, estetikom...). Dat će se historijski pregled stilističkih proučavanja: antička stilistika, srednjovjekovna stilistika, razvoj stilistike od renesanse do XIX stoljeća, stilistika u XX (XXI) stoljeću (Francuska stilistika, Ženevska škola, Ruski formalisti, Praški serkl), kao i nove ideje i koncepcije u istraživanju stila.

Vježbe i seminari su organizirane tako što će se na njima analizirati tematika programskih sadržaja.

Preduvjeti za upis predmeta: položena Morfologija II (FIL BHS 226)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Čarkić, M., Uvod u stilistiku, Naučna knjiga, Beograd, 2002.
2. Ćorac, M., Stilistika savremenog srpskohrvatskog jezika, Naučna knjiga, Beograd, 1974.
3. Vuković, N., Putevi stilističke ideje, Jasen, Podgorica – Nikšić, 2003.

Dodatna i preporučena literatura:

1. Antoš, A., Osnove lingvističke stilistike, Školska knjiga, Zagreb, 1974.
2. Bali, Š., Definicija stilistike (iz „Traite de stilistikque francaise“) u: Teorijska misao u književnosti (priredio P. Milosavljević), Svjetovi, Novi Sad, 1991.
3. Croce, B., Estetika kao znanost izraza i opća lingvistika, Zagreb, 1991.
4. Guiraud, P., Stilistika, Svjetlost, Sarajevo, 1964.
5. Jakobson, R., Lingvistika i poetika, Nolit, Beograd, 1966.
6. Jović, D., Jezički sistem i poetska gramatika, BIGZ – Jedinstvo, Beograd – Priština, 1985.
7. Kožina, N. M., Stilistika russkogo jazyka, Moskva, 1983.
8. Markus, S., Matematička poetika, Nolit, Beograd, 1974.
9. Molinie, G., Stilistika, Zagreb, 2002.
10. Simić, R., Opšta stilistika, Naučno društvo za negovanje i proučavanje srpskog jezika, Beograd, 1998.
11. Simić, R., Stilistika srpskog jezika, Naučno društvo za negovanje i proučavanje srpskog jezika, Beograd, 2000.
12. Simić, R., Lingvistika stila, Unireks, Nikšić, 1993.
13. Vinogradov, V. V., Stilistika i poetika, Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo, 1971.

Uz udžbenike i navedenu literaturu student je dužan pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. U dogovoru s predmetnim nastavnikom i asistentom studentu će se ponuditi literatura saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kao i specijalna literatura potrebna za izradu seminarских radova.

Jenyečić

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Lingvistički pravci i metode, FIL BHS 514
Semestar i broj bodova: III semestar; Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bos., hrv. I srp. jezik: 2 sata predavanja, 1 sat seminara, ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student detaljno upozna s elementima strukture jezika. Kolegij se bavi teorijskom analizom elemenata strukture jezika prema jezičnim nivoima. Cilj kolegija jeste dati uvid u elemente jezičke strukture i osvijetliti jezičke fenomene koji su vezani za njih. Cilj kolegija jeste ukazati na jezik kao sistem struktura čije je postojanje u lingvističkom sistemu funkcionalno u onom smislu u kojem omogućava kreiranje i interpretaciju neograničenog broja jezičkih izričaja. Kolegij treba da ukaže na elemente strukture jezika kao nečega što praktično omogućava realiziranje praktično neograničenog ekspresivnog kapaciteta jezika. Cilj kolegija jeste pripremiti studenta za dalje poučavanje jezika s općelingvističkog motrišta.
Sadržina predmeta: Na predavanjima se prezentiraju teorijska razmatranja o elementima strukture pojedinog lingvističkog nivoa. Predavanja se izvode usmeno, pomoći multimedijalnih sredstava (odломci iz literature i teorijski tekstovi koji obrađuju pojedine teorijske tačke razmatranja o jeziku, web stranice na Internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama uz obradu kraćih i dužih odlomaka iz djela koja pripadaju široj literaturi, a nalaze se u programu posebna pozornost usmjerava na izradu zadataka koji su indikator stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Jakobson, R. i Halle, M, <i>Temelji jezika</i>, Zagreb, 1988.2. Ridanović, M., <i>Jezik i njegova struktura</i>, Sarajevo, 1985.3. Škiljan,D., <i>Pogled u lingvistiku</i>, Zagreb, 1980.4. Tekavčić, P., <i>Uvod u lingvistiku</i> (str.1-216), Zagreb, 1979.
Dodatna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Benveniste, E., <i>Problemi opšte lingvistike</i>, Beograd, 1975.2. Chomsky, N., <i>Sintaksičke strukture</i>, Novi Sad, 1984.3. Guillaume, G., <i>Principi teorijske lingvistike</i>, Zagreb, 19984. Malmberg, B., <i>Moderna lingvistika</i>, Beograd, 1979.5. Martinet, A., <i>Osnovi opće lingvistike</i>, Zagreb, 1982.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Sociolingvistika FILBHS 515
Semestar, broj sati i broj bodova: IX sem., 2 P, 2 ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja
Status predmeta: Obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti našeg jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima sociolingvistike kao naučne discipline i kao njenom važnošću u kontekstu savremenih društvenih kretanja u našoj zemlji i šire.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne sociolingvističke pojavnosti. Seminar, s druge strane, služi da se studenti iskušaju u istraživanju tih pojavnosti, naročito kada se ima u vidu njihova važnost za lingvistička i društvena kretanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja:
Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Bugarski, R. (1996), Jezik u društvu, Beograd, Čigoja štampa.2. „Funkcioniranje jezika u višenacionalnim državama“ (zbornik radova) (1990), Sarajevo: Institut za jezik3. Piper, P (2003), Srpski između malih i velikih jezika, Beograd: Beogradska knjiga.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Metodika nastave bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika, FIL KBH 571
Semestar, broj sati i broj bodova: IV semestar, 2P+2V, 4ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Obavezан
Cilj predmeta: Upoznati studentice i studente sa povijesti Metodike nastave b/h/s jezika, kao i metodičkim pristupima jezičkim nivoima. Izrada nastavnih priprema za sve vrste nastavnog sata iz jezika.
Sadržaj predmeta: Metodički pristup: fonetici i fonologiji, morfologiji, sintaksi i semantici. Metodički pristup nastavi pravopisa i pravogovora u osnovnoj i srednjoj školi. Priprema, pisanje, ispravak, vrednovanje i ocjenjivanje školske pismene zadaće.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
1. Težak, Stjepko, <i>Teorija i praksa nastave hrvatskog jezika 1 i 2</i> , Školska knjiga, Zagreb, 2003.
Dodatna i preporučena literatura:
Spisak dodatne literature će biti predložen na predavanjima i vježbama (silabus).

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Metodologije i tehnike književnonaučnog rada; FIL KBH 590

Semestar, broj sati i broj bodova: IV semestar, 2P+2V, 4 ECTS (KBH i BHS/KBH i Druga studijska grupa) /2P+4V, 8 ECTS (Jednopredmetni)

Trajanje: jedan semester

Tip kolegija: predavanje i vježbe

Status predmeta: obavezni

Cilj predmeta:

Temeljni cilj ovog kolegija je razvijanje spoznaje o metodičkom pluralizmu i o načinima sastavljanja književnonaučnog rada. Pojam metodičkog pluralizma i s tim povezan spektar različitih književnoznanstvenih metodologija u nauci o književnosti stoji za shvatanje, da dvije ili više međusobno odvojenih ili protivvječnih pozicija imaju opravdanje u istoj mjeri, što je teorijski razjasnio W.C.Booth u knjizi „Critical Understanding „(1979).

Sadržaj predmeta:

Kad je riječ o tehnikama književnoznanstvenog rada, pažnja će biti skoncentrisana na elektronski tekst (XML ili SGML-kodirani) i na dobivanje neophodni znanstveni informacija sa web-stranice Jacka Lynchsa „Literary Resources on the Net, te „Literary Encyclopedia „, kao i „Forum Computerphilologie,“ gdje se mogu naći izvori za naučno sučeljavanje sa elektronskim medijima i književnošću. Sam, pak, književnoznanstveni rad sadrži planiranje naučnog rada, radne faze u pregledu -faza razvoja problema,faza rješenja problema i faza kritičke i samokritičke refleksije, ciljeve istraživanja, metodičke konsekvene iz postavljene teme književnoznanstvenog rada te stajališta o projektiranim pitanjima unutar znanstvene diskusije.Književnonaučni rad treba biti raščlanjen na uvod, glavni dio (unutrašnja poglavlja),zaključak i citati, te napomene (fusnote). Uz ovako koncipiran i napisan književnonaučni rad nužno slijede i tehnike komunikacije i prezentacije te publikacija rada kod izdavača ili kao elektronska publikacija.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Harris M. Cooper: "Synthesizing Research: A Guide for Literature Reviews", 1998.;
2. Pierre Bourdieu: "Homo academicus", 1984.;
3. Helmut Bonheim : "Literary Systemetics", 1990;
4. Michael Payne (ed.) : „A Dictionary of Cultural and Critical Theory „, 1996.;
5. Ansgar Nünning (Hrsg.) : "Literaturwissenschaftliche Theorien, Modelle und Methoden „, 1998.

Jekyecelj

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Osnove filma, scenske umjetnosti i medijske kulture u nastavi, FIL KBH 504
Semestar, broj sati i broj bodova: IVsemestar, 1P + 1V, 2 ECTS
Trajanje: Jedan semestar
Tip kolegija: Predavanja i vježbe
Status predmeta: Izborni
Cilj predmeta: Sagledavanje mogućnosti korištenja filma i scenske umjetnosti u nastavi, kao i analiza značaja medijske kulture i njenih uticaja na odgoj i obrazovanje. Upoznavanje učenika sa mogućnostima korelacije različitih umjetnosti u nastavi (književni tekst, film, pozorište). Istraživački rad studentica i studenata kroz seminarske rade na odabrane teme.
Sadržaj predmeta: Film kao: umjetnost, zabava, znanost, nastava, industrija, reklama itd. Reprezentativna književna djela i različiti primjeri njihove ekranizacije i scenskog izvođenja. Razvoj bosanskohercegovačke škole filma- povezivanje u odgojnim i obrazovnim temama kroz različite nastavne predmete. Mogućnosti višestrukih (npr. pozitivni i negativni) uticaja suvremenih medija na nastavu. Mediji kao kreatori slike svijeta i pokretači zbivanja- uticaj na razvoj mlade ličnosti, njihovu jezičku i opću kulturu.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema.
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura: 1. Težak, Stjepko, <i>Metodika nastave filma na općeobrazovnoj razini</i> , Školska knjiga, Zagreb, 2002.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Žižek, Slavoj, <i>Pervertitov vodič kroz film</i> , Biblioteka Tvrđava, Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb, 2008. Spisak dodatne literature će biti predložen na predavanjima i vježbama (silabus)

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Osnove kreativnog pisanja; FIL KBH 505

Semestar i broj bodova: IV semestar, 1P+ 1V, 2 ETCS (KBH i BHS/Jednopredmetni studij/KBH i Druga studijska grupa)

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: Predavanja, vježbe

Status predmeta: Obavezni

Cilj predmeta: Fenomen kreativnog pisanja uglavnom se veže za predodžbu o individualnoj originalnosti i, istovremeno, općoj kulturnoj valjanosti književnih i umjetničkih djela te sa stajališta teoretsk povijesti literarne kreativnosti tekst je otvoren u vijek za nove recepcije i kreativne aktualizacije. Novo kao neponovljivo i ponavljanje u uvijek novim činovima njegove recepcije, to jest i njegove znanstvene interpretacije, dovode do paradoksalnog odnosa između novog i starog, napretka i povijesti, inovacije i regeneracije, koji je djelotvoran u književnosti i povijesti književnosti.

Sadržaj predmeta: Sa stajališta teoretske povijesti literarne kreativnost, koju možemo slijediti od Platona i Aristotela do danas, literarnu kreativnost obilježavaju dva pola, pol inspiracije i pol kompozicije, pjesniku kao stvaraocu vođenom inspiracijom i intuicijom, stoji nasuprot pjesnik, planski produktivan zanatlija, geniju tehnike književne kompozicije suprotstavlja se moć pjesničkog nadahnuća. Književnošću je tokom njene povijesti od antike do danas dominirala predodžba o pjesniku čija je inspiracija slična božjoj, zbog čega se smatralo da je on u neposrednom kontaktu sa stvaralačkim pra-snagama čovjeka, koji proizvodi svijet i kosmos te se tako izdiže iznad svih drugih smjerova kulturnog stvaranja. Na ovoj poleđini književnost se i danas, u izvjesnom smislu, smatra graničnim iskustvom kulturnog normaliteta, kojom se pjesnik kao objavitelj više istine, kao vates, prorok, magičar, vizionar i medijum natprirodnih iskustava, izdiže iznad sfere normalno ljudskog. Potvrdu o nastanku literarnog djela neposrednim božanskim nadahnućem nalazimo u brojnim ostvarenjima od antike do postmodernih reinkarnacija Allena Ginsberga i u sponzorou s prose suvremenog američkog pisca Jacka Kerouaka, gdje se natprirodna inspiracija premješta u dionizijska granična iskustva postmodernu decentriranog subjekta. Dakle, antropološko porijeklo kreativnosti je u napetosti između erosa i thanatosa, u prolazjenju kroz kaos stvaralačkog procesa i pronalaženja autentičnosti u graničnim stanjima egzistencije, gdje je vidljiva uzajamna igra intelektualnih i čulno-emotivnih, verbalnih, logocentričkih i mitopoetskih registara. Suprotno ovoj tendenciji kreativnog pisanja je tendencija tzv. Conceptual writing, koja u bitnome obilježava aktualna kretanja u književnosti, sa njenim najpoznatijim primjerom priče J.L. Borgesa „Pierre Menard pisac Don Quijotte“, te nizom drugih, kao što je slučaj sa blogom suvremenog američkog pisca Simona Morrison, koji objavljuje prozu spomenutog Jacka Kerouaka pod svojim imenom.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja

Obavezna literatura:

1. Ambile , Teresa M . : „The Social Psychology of Creativity „, 1983.;
2. Bloom, Harold : „The Anxiety of Influence . A Theory of Poetry „, 1973.;
3. Horn , Andreas : „Das Scheoepferische in der Literatur „, 2000.;
4. Kellner , Norbert : „Literarische Kreativitaet. Warum schreiben ? Wie schreibt man Literatur ? „, 2000.;
5. Reed , T.J. „ Genesis . Some Episodes in Literary Creation „, 1995.

Spisak dodatne literature će biti predložen na predavanjima i vježbama (silabus)

Jeljko Šoštarić

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSEK ZA KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv predmeta i šifra: Književnost i medijski žanrovi; FIL KBH 5O6

Semestar, broj sati i broj bodova: IV semestar; 1 P + 1V; 2 ECTS

Trajanje: Jedan semestera

Tip kolegija: Predavanja i vježbe

Status predmeta: Izborni

Cilj predmeta: Studij novih medijskih žanrova bit će proširen i uokviren temom o budućnosti književnosti između knjige i mreže, a odvijat će se u četiri tematske grupe: 1. Digitalna književnost/knjjiževnost na internetu, 2. književnost i hypertext, 3. umrežena književnost i, 4. kolaboracija medija. U okviru prve tematske grupe raspravljat će se o književnosti linearno nastaloj i naknadno digitaliziranoj, koja je postala zanimljiva za književne i medijske znanstvenike, te na koji način elektronski prikazati literarnu stvarnost teksta. Bitna pitanja vezana uz ovaj kompleks mogu se sažeti u nekoliko: kakva su očekivanja od tiskanog i elektronskog teksta? Kako obje sorte teksta na smislen način upotrijebiti same za sebe i u vezi sa komplementarnim umreženim formama? Koje mogućnosti elektronskog traženja postoje s obzirom na književnost? Druga tematska grupa tretira hypertext kao elektronsku formu teksta, koja je vezana za specifičan medij arhiviranja, za softver i aparat za čitanje i pokazuje link-strukturu, a od 1980. godine se intenzivnije upotrebljava u literarnoj produkciji. Je li sa literarnim hypertextovima nastala nova forma prezentacije književnosti, nije li nastao novi žanr ili, pak, sasvim novi tip književnosti? Koji izazovi, iz takvih razmišljanja, mogu proizići za analitičke zadatke teorije i nauke o književnosti?

Sadržaj predmeta: Umrežena literatura, koja pokazuje strukturu hypertexta i producira se internetom, predstavlja ne samo svojom povezanošću sa [WWW](#), najvažniju grupu novijih umjetničkih formi. Tokom studija nastojat ćemo odgovoriti na pitanja – kako internet djeluje na formu, sadržaj i recepciju književnog teksta?, koje estetičke šanse nude nove vrste umrežene ekranizacije filmske ekranizacije književnog teksta? Kako na WWW izgledaju granice između „facts“ i „fiction“, te koje vrste umrežene literarne komunikacije postoje uopće i koji novi, za mrežu specifični žanrovi, se mogu prepoznati? Kad je riječ o četvrtoj tematskoj grupi, tu će se pažnja fokusirati na sve popularniju metaforu o „digitalnoj biblioteci“ i o projektu tzv. kompjutorske filologije. Nevezano s ovim, ali kao dio općeg problemskog kompleksa, izložit će se osnovne crte cyborg-fikcije i glavne komponente cyborg-naratalogije. Cyborg (stapanje dviju engleskih riječi cybernetic i organism), označava buduće hibridno biće sa ljudskim tijelom i tehničkim aparatom integriranim u njega, a pojam „cyberspace“ opisuje virtualni svijet privida proizveden kompjutorom, koji savršeno simulira imaginarnu realnost.

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja:

Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Jim Andrews: "Enigma n";
2. David Knobel: "A Fine View" ("Click Poetry"); Urs Schreiber: "Epos mašine"; Johannes Auer: "Kill the Poem";
3. Kritička literatura: Jan Christoph: "Computing Action. ANarratological Approach", Berlin/New York, 2003.

Spisak dodatne literature će biti predložen na predavanjima i vježbama (silabus)

prof. dr. sc. Bojan Šimić

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Lingvistička stilistika II, FIL BHS 430

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, IV sem., 2P + 1V + 1S, 4 ECTS

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja, vježbe, seminar

Status predmeta: obavezan

Cilj predmeta: U sklopu predmeta *Stilistika II* studenti će se upoznati s činjenicom kako lingvostilistika u današnjem opsegu pokušava da obuhvati sve vidove jezičkog izraza na svim nivoima. Zbog toga je shema njene podjele direktno izvedena iz podjele lingvistike i njoj je paralelna. U tom je skladu i opća stilска jedinica nazvana stilem, a posebne jedinice, zavisno od jezičkog nivoa ili plana na kojem se javljaju: fonostilem, morfostilem, leksikostilem, semantostilem, sintaksostilem, grafostilem itd. Cilj nam je pokazati studentima da svaki stiltem ima dva aspekta: stilematski i stilogeni. Studenti će se upoznati s brojnim stilskim pojavama koje će im služiti za lingvostilističku interpretaciju književnih tekstova.

Vježbe su organizirane tako što će se na njima analizirati tematika programskih sadršaja.

Svi studenti su obavezni u toku semestra uraditi po dva referata o kojima će se voditi rasprava na vježbama.

Sadržina predmeta: Analizu jezičkih jedinica sa stilskom funkcijom počet ćemo od fonostilistike, preko morfostilistike, leksostilistike, sintaksostilistike, grafostilistike, sve do stilistike teksta. Dakle, bavit ćemo se stilističkim pojavama na fonetskom i fonološkom planu. Pokazat ćemo da je teško odvojiti područja fonostilistike i morfostilistike, jer vrlo često jedan stiltem ima osobine i fonostilema i morfostilema. S druge strane, riječi imaju i značenje, pa se događa da riječ pravi otklon od norme i oblikom i značenjem. Pokazat ćemo da je i predmet sintaksostilistike opširan i složen. Naročito ćemo se baviti sintaksičkim figurama. Osvrnut ćemo se na grafiju i interpunkciju, jer i oni mogu biti nosioci određenih stilskih vrijednosti. Najzad, posebno ćemo se baviti stilističkom analizom teksta (diskursa).

Preduvjeti za upis predmeta: položena Lingvistička stilistika I (FIL BHS 529)

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Antoš, A., *Osnove lingvističke stilistike*, Školska knjiga, Zagreb, 1974.
2. Čarkić, M., *Fonostilistika stiha*, Naučna knjiga, Beograd, 1995.
3. Čorac, M., *Stilistika srpskohrvatskog književnog jezika*, Naučna knjiga, Beograd, 1974.
4. Molinie, G., *Stilistika*, Zagreb, 2002.
5. Tošović, B., *Funkcionalna stilistika*, Beogradska knjiga, Beograd, 2002.;

Dodatna literatura:

1. Bagić, K., *Treba li pisati kako dobri pisci pišu*, Zagreb, 2004.
2. Jović, D., *Lingvostilističke analize*, Biblioteka društva za srpskohrvatski jezik i književnost SRS, Beograd, 1975.
3. Kovačević, M., *Stilistika i gramatika stilskih figura*, Unireks, Nikšić, 1995.
4. Lešić, Z., *Jezik i književno djelo*, Svjetlost, Sarajevo, 1987.
5. Lotman, J. M., *Struktura umetničkog teksta*, Nolit, Beograd, 1976.
6. Muratagić-Tuna, H., *Lingvostilističke interpretacije*, Almanah, Podgorica, 2005.
7. Pranjić, K., *Jezik i književno djelo*, Školska knjiga, Zagreb, 1973.
8. Pranjić, K., *Jezikom i stilom kroz književnost*, Školska knjiga, Zagreb, 1991.
9. Pranjović, I., *Jezik i beletristica*, Zagreb, 2003.
10. Velčić, M., *Uvod u lingvistiku teksta*, Školska knjiga, Zagreb, 1987.
11. Vuletić, B., *Fonetika književnosti*, Sveučilišna naklada liber, Zagreb, 1976.

Vježbe

1. Muratagić-Tuna, H., *Jezik i stil Ćamila Sijarića*, Novi Pazar – Filološki fakultet u Prištini, 1993.
2. Muratagić-Tuna, H., *Ljepota kazivanja, „Makarije“*, Cetinje, 1991.

*U
Jeljko*

- četvrtak 17.10.2019.
- 3. Peco, A., *Pisci i njihov jezik (Stilističke vrijednosti ličnog imena u prozi Hasana Kikića stilogeni elementi u jeziku Zije Dizdarevića/ Funkcionalnost turcizama u romanu Derviš i smrt Meše Selimovića)/ Nad Kulenovićevom poemom posvećenoj majci/*, Prosveta, Beograd, 1995.
 - 4. Puriš, B., *Lingvostilistička interpretacija Grozdaninog kikota Hamze Hume* (magistarski rad u rukopisu)
 - 5. Smailović, I., *Jezik Hasana Kikića, „Glas“*, Banja Luka, 1979.
 - 6. Šator, M., *Jezik i stil Maka Dizdara* (doktorska teza u rukopisu)

Student je dužan pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. U dogovoru s predmetnim nastavnikom i asistentom studentu će se ponuditi šira literatura, saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i vježbi, kao i specijalna literatura potrebna za izradu referata.

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU

ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK

Naziv predmeta i šifra: Urbana dijalektologija; FIL BHS 571
Smjer, semestar (semestri), broj časova i broj bodova:
Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, IV sem., 1P + 1S + 0V, 2 ECTS
Trajanje: jedan semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s osnovnim pojmovima iz urbane dijalektologije i rezultatima istraživanja urbanih govora u svijetu i u nas.
Sadržina predmeta:
<i>Predavanja:</i> Urbana dijalektologija: počeci i razvoj. Osnovni pojmovi i metodološke tekovine urbane dijalektologije. Izgovorne varijacije uvjetovane socijalnim faktorima. Socijalni ili klasni dijalekti (sociolekti). Američka škola socijalne dijalektologije. Rad W. Labova: govor društvenih slojeva stanovnika New Yorka. Urbana dijalektologija u Evropi. Istraživanja govora gradskih sredina unutar srednjojužnoslavenskog dijasistema (Sarajevo, Split, Zagreb, Niš, N. Sad).
<i>Seminar:</i> Kritički osvrti na literaturu o gradskim govorima. Samostalno istraživanje gradskih govora.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Labov, W.: <i>The social stratification of English in New York City</i>, Cambridge, University Press, 2006, second edition, 485.2. Zbornici radova o govoru Berlina, Zagreba, N. Sada i dr.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Kognitivna semantika; FIL BHS 583

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, IV sem., 1P + 1S, 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe

Status predmeta: izborni

Cilj predmeta:

Osnovni cilj ovog kolegija jeste da studenti usvoje temeljna znanja iz oblasti kognitivne semantike. Od studenata se očekuje da usvojena znanja primijene u tumačenju lingvističkih (posebno gramatičkih) pojava i fenomena općenito.

Sadržaj predmeta:

Predavanja: Kognitivna semantika (gramatika, lingvistika): osnovni pojmovi. Okviri, domeni, prostori: organizacija konceptualne strukture. Konceptualizacija i konstrukcione operacije. Kategorije, koncepti i značenja. Polisemija: konstrukcija smisaone povezanosti. Dinamičkokonstrukcioni pristup vezama smisla: hiponimija i meronimija. Antonimija i komplementarnost. Metafora i metonimija. Od idioma do konstrukcione gramatike. Kratak pregled konstrukcionih gramatika. Gramatička reprezentacija i proces. Model upotrebe u morfologiji. Model upotrebe u sintaksi.

Seminari: Priprema i prezentacija odabranih članaka iz literature.

Vježbe: Uočavanje i analiza obrađenih pojava na odabranim primjerima iz korpusa tekstova.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Langacker, R., *Foundations of cognitive grammar*. Vol. 1: *Theoretical prerequisites*, Stanford, California, 1987
2. Langacker, R., *Foundations of cognitive grammar*. Vol. 2: *Descriptive application*, Stanford, California, 1991
3. Lakoff, G./Johnson, M., *Metaphors we live by*, Chicago, 1980
4. Rudzka-Ostyn, B. (ed.), *Topics in Cognitive Linguistics*, Amsterdam, 1988

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Analiza diskursa FILBHS 582

Smjer, semestar, broj časova i broj bodova:

KNJIŽEVNOSTI NARODA BOSNE I HERCEGOVINE i bosanski, hrv. i srp. jezik, IV sem., 1P + 1S, 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanje i seminar

Status predmeta: izborni

Cilj predmeta: U okvirima ovoga kursa posmatrat će se jezik sa pragmatične strane, dakle u procesu upotrebe. Takav vid proučavanja jezika dopunjuje saznanja stečena proučavanjem jedinica i struktura jezičkog sistema. Naime, nizanjem međusobno povezanih rečenica ostvaruju se veće komunikacijske cjeline, a takva realizacija u vezanom govoru obično se naziva diskurs (ako je riječ o procesu) ili tekst (ako se radi o proizvodu). Otuda je cilj ove nastave osposobljavanje studenata za samostalnu analizu (raz)govornog materijala u jedinicama većim od rečenice. Osvrnut ćemo se i na historiju razvoja analize diskursa, kao i na teorije i metode diskursa. Posebna pažnja posvrtit će se osobinama govornog diskursa, kao i osobinama razgovora vezanim za različita okruženja.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Badurina, L. *Između redaka; Studije o tekstu i diskursu*, Hrvatska sveučilišna naklada/Izdavački centar Rijeka, Zagreb - Rijeka, 2008.
2. Savić, S. *Diskurs analiza*, Filozofski fakultet, Novi Sad, 1993.
3. Serl, Dž. *Govorni činovi*, Nolit, Beograd, 1992.
4. Stević, S. *Analiza konverzacije*, Filološki fakultet, Beograd, 1997

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i kod: Pragmalingvistica; FIL BHS 484

Semestar i broj bodova:

Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, IV sem., 1P + 1S, 3 ECTS

Trajanje: 1 semestar

Tip kolegija: predavanja i seminar

Status predmeta: izborni

Sadržaj predmeta: Pragmalingvistica kao naučna disciplina. Dodirne tačke pragmalingvistike s drugim lingvističkim disciplinama. Govorni činovi (podjela). Uloga pokreta u govornoj pragmatici. Strategije jezičkog djelovanja (s posebnim osvrtom na strategije učitivosti).

Preduvjeti za upis predmeta: Nema.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Austin, J. L. "How to do things with words", 1962.
2. Austin, J. L. (1987) "Performativni iskazi". U: *Kontekst i značenje*. Rijeka: Izdavački centar Rijeka. Str. 29–39.
3. Badurina, L.; Ivanetić, N.; Pritchard, B.; Stolac, D. (ur.) (1999) *Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike*. Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku.
4. Ivanetić, N. *Govorni činovi*, 1995.

**FILOZOFSKI FAKULTET UNIVEZITETA U SARAJEVU
ODSEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK**

Naziv predmeta i šifra: Funkcionalna stilistika, FIL BHS 468
Semestar, broj časova i broj bodova:
Književnosti naroda Bosne i Hercegovine i bosanski, hrv. i srp. jezik, IV sem., 1P + 1S, 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: izborni
<p>Cilj predmeta: U sklopu predmeta <i>Funkcionalna stilistika</i> studenti će se upoznati s činjenicom da strukturna svojstva izraza u velikoj mjeri zavise od njegove namjene, odnosno funkcije. U novije vrijeme ta tematika i problematika, tj. veza inherentnih i aherentnih svojstava jezičkog izraza – predmet su posebne naučne discipline koja se naziva funkcionalnom stilistikom. Naime, jezik se, zavisno od upotrebnih vidova i historijskih okolnosti, raslojava, a funkcionalnim raslojavanjem nastaje više funkcionalnih stilova, kako u usmenom tako i u pisanim izražavanju. Studentima će se pokazati da se jezik različito ponaša u različitim sferama upotrebe, tj. da je funkcionalni stil osoben karakter govora ove ili one socijalne vrste koja odgovara određenoj oblasti društvene aktivnosti i njoj korelativnom obliku svijesti, koju stvaraju osobnosti funkcioniranja u toj oblasti jezičkih sredstava i specifična govorna organizacija, što daje određenu njenu opću stilsku obojenost (makroobojenost). Posebno će se ukazati na problem tipologije funkcionalnih stilova, jer još uvijek ne postoji općeprihvaćena tipologija funkcionalnih stilova, ali i na to da granice između pojedinih stilova nisu stroge, precizne i stabilne.</p> <p>Seminar je organiziran tako što će se na njemu analizirati tematika programskih sadržaja.</p> <p>Svi studenti su obavezni u toku semestra uraditi po dva referata o kojima će se voditi rasprava na seminaru.</p>
<p>Sadržina predmeta: Izbor jezičkih sredstava i način njihovog korišćenja u različitim sferama komunikacije. Funkcionalni stil kao specifičan sistem izbora i organizacije jezičke građe. Funkcionalni stil kao kompleks specifičnih, poluspecifičnih i nespecifičnih jedinica izbora i njihov odnos prema neutralnim jezičkim sredstvima. Komunikacijski aspekt jezika kao jedan od fundamenata funkcionalne stilistike. Problem tipologije funkcionalnih stilova. Opće karakteristike funkcionalnih stilova (književnoumjetničkog, publicističkog, administrativnog, naučnog i razgovornog), podstilova, hibridnih stilova, žanrova itd.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: položena Lingvistička stilistika II
<p>Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.</p>
<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tošović, B., <i>Funkcionalni stilovi</i>, Beogradska knjiga, Beograd, 2002.2. Tošović, B., <i>Funkcionalni stilovi</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1988.3. Simić, R., <i>Osnovi teorije funkcionalnih stilova</i>, Jasen, Beograd, 2002.
<p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kovačević, M. i Badurina, L., <i>Raslojavanje jezičke stvarnosti</i>, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 2001.2. Vasiljeva, A. N., <i>Функциональная стилистика. Функциональный стиль. Разговорная речь. – Актуальные проблемы лексикологии, лексикографии и стилистики. – Пермь, 1977.</i>3. Katnić-Bakarić, M., <i>Stilistika kuća Ljiljan</i>, Sarajevo, 2001.

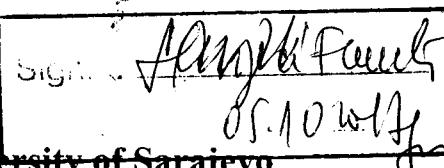
4. Vinokur, T., *Развитие функциональных стилей современного русского языка*, Москва, 1974.
5. Savić, S. i Polovina, V., *Razgovorni srpskohrvatski jezik*, Beograd, 1989.
6. Polovina, V., *Leksičko-semantička kohezija u razgovornom jeziku*, 1987.
7. Mladenov, M., *Novinarska stilistika*, Naučna knjiga, Beograd, 1980.
8. Visković, N., *Jezik prava*, Zagreb, 1989.
9. Pupovac, M., *Politička komunikacija. Prolegomena teoriji političke komunikacije*, Zagreb, 1990.
10. Silić, J., *Znanstveni stil hrvatskoga standardnog jezika*, Kolo, časopis Matice hrvatske, god. VI, br.2, Zagreb, 1997, 397-415
11. Katalinić-Udovičić, P., *Naučni funkcionalni stil*, Strani jezici, knj.VIII, br. 1-2, Zagreb
12. Radovanović, M., *O raslojavanju jezika i funkcionalnim stilovima*, Vukova zadužbina, Beograd, god. 7, br. 26
13. Tošović, B., *Oglagolenost funkcionalnih stilova*, JF, knj. XLIX, 1993, 57-74
14. Luković, M., *Razvoj srpskoga pravnoga stila*, Beograd, 1994.

Literatura za seminar:

1. Dmitreva, I., *Functional styles, genres and categories of speech communication*, Stil, br. 5, Međunarodni časopis, Banja Luka –Beograd, 2006, 63-76
2. Dudok, M., *Stilska raslojavanja danas*, Stil, 1, Međunarodni časopis, Banja Luka – Beograd, 2002, 119-128
3. Muratagić-Tuna, H., *Jezik medija i obrazovanje*, Obrazovanje odraslih, Bosanski kulturni centar Sarajevo i Institut za međunarodnu saradnju Njemačkog saveza visokih narodnih škola, br. 2, Sarajevo, 2002, 17-33
4. Muratagić-Tuna, H., *Novo o funkcionalnim stilovima*, Srpski jezik, VIII/1-2, Naučno društvo za negovanje i proučavanje srpskog jezika, Beograd, 2003, 617-629
5. Petrović, V., *Novinska frazeologija*, Novi Sad, 1989.
6. Popović, M., *Standardni jezik i stilovi*, Akademski stampa, Beograd, 2007.
7. Pranjković, I., *Funkcionalni stilovi i sintaksa*, u: *Suvremena lingvistika* 22, 1/ 2, Zagreb, 519-527. Zbornik radova, *Jezik i stil sredstava informisanja*, Sarajevo, Svjetlost, 1991.
8. Silić, J., *Rečenica i funkcionalni stilovi hrvatskoga standardnog jezika*, Kolo, časopis Matice hrvatske, god. VII, br. 1, Zagreb, 1986b, 435-441
9. Silić, J., *Administrativni stil hrvatskoga književnog jezika*, Kolo, časopis Matice hrvatske, god. V, br. 4, agreb, 1996a, 349-35.
10. Simić, R., *Politički diskurs*, MH Aktuel, Beograd, 1996.
11. Simić, R., *Uz diskusiju o funkcionalnim stilovima*, Knjiga, XXXIX/1, Beograd, 1-19.
12. Škiljan, D., *Javni govor*, Antibarbarus, Zagreb, 2000.
13. Vasić, V., *Novinarski reklamni oglasi*, Studija iz kontekstualne lingvistiike, Novi Sad, 1995.
14. Životić, R., *Jezik i stil novinskih izvještaja*, u: *Jezik i stil sredstava informisanja*, Svjetlost, Sarajevo, 1991, 7-20

Student je dužan pročitati i druga djela, naročito radove iz novijih stručnih časopisa. U dogovoru s predmetnim nastavnikom studentu će se ponuditi šira literatura, saglasno temi koja se tumači na časovima predavanja i seminara, kao i specijalna literatura potrebna za izradu referata.

Jerry world

- SENAT -

Broj: 01-CCSO.....17
Sarajevo, 27. 09. 2017. godine

Na osnovu člana 50. stav (1), člana 52. stav (1), člana 130. stav (2) tačka g) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 33/17), člana 56. stav (1) tačka f) i člana 121. Statuta Univerziteta u Sarajevu, Senat Univerziteta u Sarajevu je, na 11. redovnoj sjednici održanoj 27. 09. 2017. godine, *d o n i o*

ODLUKU

I

Daje se *saglasnost* na izmjene i dopune ukupno dvanaest nastavnih planova i programa na odsjecima Filozofskog fakulteta kako slijedi:

1. Odsjek za historiju – prvi i drugi ciklus studija
2. Odsjek za historiju/Katedra za arheologiju - prvi ciklus studija
3. Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik – prvi i drugi ciklus studija
4. Odsjek za filozofiju – prvi i drugi ciklus studija
5. Odsjek za germanistiku – prvi i drugi ciklus studija
6. Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine – prvi ciklus studija
7. Odsjek za orijentalnu filologiju – drugi ciklus studija
8. Odsjek za psihologiju – prvi i drugi ciklus studija
9. Odsjek za romanistiku – prvi i drugi ciklus studija
10. Katedra za Latinski jezik i Rimsku književnost – prvi i drugi ciklus studija
11. Odsjek za slavenske jezike i književnosti – prvi i drugi ciklus studija i
12. Odsjek za sociologiju – drugi ciklus studija.

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Za REKTOR

Prof. dr. Rifat Škrijelj

Dostavljen:

- Filozofskom fakultetu
- Službi za nastavu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi